

11th June, 2016

Maitri-Setu

Let the holy stream of friendship flow in my heart....

Save Joint Family Special

30th Foundation Year of our school was celebrated with the theme of "Save Joint Family". Parents and grandparents were invited in the concluding programme to participate in different activity based games.

One minute game winners

Antakshari Winners

Know each other Winners

Date: 9/3/16

Centre: Educational Tour for Educators at Karamsad & Anand on the occasion of Sardar Patel Jayanti. Dt. 31/10/15

28th Annual Sports Day Celebrations for Std I TO V.
Chief Guest : Dr. Brijesh Trivedi
(Anesthetist, Bharuch) Dt. 12/12/15

28th Annual Sports Day Celebrations for Std VI to XII.
Chief Guest : Dr. Vinodrasinh Solanki
(Lecturer, M K Commerce College, Bharuch) Dt. 19/12/15

Folk dances presented by tribal Students of Khadki & Pindodi schools run by Sarvodaya Trust, Dharampur, when they visited and stayed at our school from 11 to 13 January under cultural exchange programme. Dt. 12/1/16

A Popular Lecture on " In pursuit of Moon & Mars" by Dr. K Durgaprasad, (Scientist - PRL, Ahmedabad,) was conducted for students of Bharuch District Schools. Dt: 1/2/16

Preface

Dear Parents,

We are pleased to put forward the 66th issue of our School Magazine "Save Joint Family" special. We at Amity, believe that, the society as a whole, needs the involvement of all for its growth and development. In this attempt academic year 2015-2016 was celebrated as the "Save Joint Family" year.

The joint family system is slowly dying, taking into consideration that people are leaving their hometowns and villages for professional growth and independent life. The base which set up a strong foundation for Indian society and culture is slowly crumbling. The break up of this system is causing stress and problems in society; and the worst affected are the children who lose the family umbrella, of support, caring, sharing etc. This subsequently results in problems at the school, college and life levels. We thus took up this burning topic, to create awareness not only among the students but in the Amity family and society too.

The entire year was planned with activities related to this theme. This has resulted in creating awareness amongst the children, who have started putting their thoughts to paper. In fact one activity was letter writing to family member which in today's techno savvy life, has become a defunct task for many. The response of the students was good and heart rendering. So many emotions put on paper answered by equal compassion by family members. Children need the grandparental support and many people living in nuclear families do miss the joint family system, as would be evident from the feelings put to paper by parents.

We concluded this year with activity based games wherein we invited family members of the students to participate in these games. It was fun to witness father-in-law and daughter-in-law teams, brother-in-law and sister-in-law teams, all enjoying the games with lots of affinity. If we want a strong and united country, then we need to start at the foundation, and which better place than the family to start it with.

As usual, parents have been our strength and support and shared so many of their feelings for the family. It has been a mammoth task for us to decide whose article to take and whose to leave out as space is always a constraint in the school magazine. We realized that at times there was repetition in some articles, hence we cut off the repetitive points and tried to accommodate as many articles and feelings that had been shared with us. Please take this in the real spirit.

It has been our endeavor to progress and provide quality education to the upcoming society of Bharuch. We have added and built six modern class rooms to meet the demand of more seats in the school.

We thank you for your support and look forward to your feedback which will help us in bettering our laurels. With your support we are sure that we will be able to nurture and build up the emotional quotient of our children.

Kindly send your comments and suggestions on e-mail : amityschool1986@gmail.com ; WhatsApp : 9979861633 or send us your written opinion through your wards.

- Amity School Parivaar

INDEX

Sr. No.	Name of the Article	Page No.
1	કુટુંબ કયાં છે ? કુટુંબ કયાંય છે ?	1
2	કેન્દ્ર નહીં, પરિઘ બનીએ	3
3	The Role of Educational Institution in nurturing Family System	6
4	Change Yourself to Change the Society	8
5	My Strength and Support : My Mother-in-law	11
6	Frailty of Relations	12
7	आशा की किरण	13
8	Ordeal of a Nuclear Family - An anecdote	14
9	Feelings shared by Parents & Teachers	17
10	Feelings shared by Students	36
11	"Save Joint Family" Activity Reports	43
12	Report on Manipuri Dance Concert	51
13	Report on Educational Tour of Educators	52
14	‘સંયોગ’ કાર્યક્રમનો અહેવાલ	54
15	૬૭મા પ્રજાસત્તાક દિનની ઉજવણીનો અહેવાલ	56
16	Report on a Popular Lecture on "In Pursuit of Moon and Mars"	58
17	Report on visit to PRL Ahmedabad - National Science Day	59
18	Report of Theme based Games	61
19	Report on Vacation Activity : Learning German	64
20	Report on Vacation Activity - The Breakthrough Persona	65
21	અંમિટી શાળાને ભેટ મળેલ પુસ્તકોની યાદી	66
22	Amity News : 2015-16	68

કુટુંબ ક્યાં છે ? કુટુંબ ક્યાંય છે ?

ઑમિટી શાળાના ૩૦મા સ્થાપના દિવસે ‘સંયુક્ત કુટુંબ બચાવો’ અભિયાનની શાળામાં શરૂઆત કરાઈ હતી. આ સંદર્ભે શાળાના શુભેચ્છકોને સમગ્ર વર્ષ દરમિયાન થનાર વૈવિધ્યસભર પ્રવૃત્તિઓની જાણ કરતો પત્ર મોકલેલ હતો. જે અન્વયે સુપ્રસિદ્ધ કેળવણીકાર અને ઑમિટી શાળાના માર્ગદર્શક ડૉ. ભદ્રાચુભાઈ વછરાજીનીનો ‘દિવ્ય ભાસ્કર’ વર્તમાનપત્રની રવિવારની પૂર્તિની કોલમ પ્રશ્નવિશેષ’ માં આ સાથેનો લેખ પ્રસિદ્ધ થયો હતો. જે ‘મૈત્રી-સેતુ’ના વાચકો માટે અત્રે પ્રસ્તુત છે.

(૧) એક દાદા હતા. એક દાદી હતી. ત્રણ કાકાઓ હતા, તેમાંથી બે કાકાની સાથે કાકીઓ પણ હતી. એક કાકા નાના હતા, પણ જોશવાળા હતા. બન્ને કાકાનાં નાનકાં બબ્બે છોકરાં હતાં. નાની બુઆ માટે સૌ મુરતિયો શોધતાં હતાં, એટલે નાની બુઆ ચુલબુલીની જેમ રૂમઝૂમ ફર્યા કરતી હતી. મોટી બુઆ તો પરણીને પોતાનાં સાસરે હતાં, પણ રજા પડે ને તરત મોટી બુઆનાં છોકરાંઓ દાદા ઘરે દોડી આવતાં. ઘરમાં ઘીંગા-મસ્તી, રમવું-પડવું-લડવું-આખડવું-રીસાઈ જવું - મનાવી લેવું, ખાવું-પીવું-પ્રાર્થના કરવી... કેટલું બધું થતું રહેતું !! એમાં વળી વેકેશનમાં મામા ઘરે ભાગવાનું થતું, તો ત્યાં વળી જુદી જ મજા. મામી રાહ જોતાં હોય, એમણે સારી સારી વાનગી બનાવવાનું ભાણિયાઓ માટે બાકી રાખ્યું હોય ! ભાવતાં ભોજનને નાનીમાની ગોદી, જાણે કે સ્વર્ગ મળ્યું સમજો ! નાની પણ કેવી કૂણી-કૂણી, બોલે ત્યાં ઝીણી ઝીણી ઘંટડી વાગે, ચાલે ત્યાં ધીર-ગંભીર અનુભવ ડગલાં માંડે અને વ્હાલ વરસાવે ત્યારે તો જાણે વરસાદની હેલી વરસે. નાના બાપુથી ડરતા પણ તેની ઊંચી પડછંદ કાયા જોઈ એમના જેવા પ્રભાવશાળી બનવાની ગાંઠ બંધાય જ જતી ! દાદીના હાથની ભાખરી તો નાનીબાએ હાથે ઘડેલા મોટા મઝાનાં રોટલા, ...આજે ય યાદ કરીએ ત્યાં આંખમાંથી ગંગા-જમના વહેવા લાગે છે !! આપણાં મા-બાપની ઓછપ આ સંયુક્ત કુટુંબમાં વરતાતી નહીં અને એમની સારપ મનોમન નોંધી શકાતી. એ કુટુંબ હતું, મઝાનું, ભર્યું-ભાદર્યું, હર્યું-ભર્યું, સુખે દુઃખે હારોહાર રહેતું નાનું નગર જોઈ લો !!

(૨) એક પપ્પા - એક મમ્મી - એક બહેન - એક ભાઈ. ચાર ખૂણાનો આ ચોરસ તેને સૌ વિભક્ત કુટુંબ કહેવા લાગ્યા. દાદા-દાદી આવે પણ વારે-તહેવારે અથવા વારો આવે ત્યારે ! એ રહે ને બીજા કાકાના ઘરે, ત્રીજા કાકાને ત્યાં, ક્યારેક બુઆ ઘરે... એમને કાયમી સરનામું ન હોય, એમનો કોઈ જુદો રૂમ ન હોય, આવે ત્યારે કોઈને કોઈ સગવડ કરી આપે બેગડી મુકવાની. એ બન્ને ક્યાં ઝાઝા દિવસ રોકાવાના હોય ? આ કાંઈ એમનું ઘર ન હોય, આ તો વચગાળાનો વિસામો એટલે દીકરા-દીકરીને દાદા-દાદીનો લગાવ થાય ત્યાં તો બીજા કાકાને ઘેર જવા ટાણું થઈ જાય ! ભાઈ-બહેન થોડુંક થોડુંક લડે-ઝઘડે-રમે પણ સામસામે એ જ બન્ને. કાકા-કાકી-બુઆ-દાદા-દાદી કોઈ નહીં ઘરમાં; મદદ કરે તો કોણ કરે ? એટલે મમ્મી કે પપ્પાનો ગુસ્સો કે વ્હાલ સીધું ભાઈ-બહેન પર જ ઊતરે. બહેનને રડવું આવે તો ક્યાં જાય ? દાદી તો ઘરમાં છે નહીં ! મામા ઘરે જવાનું ય હવે તો બંધ

થઈ ગયું છે. વેકેશનમાં ય બસ ભણ-ભણ ચાલે છે. ભાઈ-બહેનને લાગે છે કે મમ્મી-પપ્પા આપણાથી કંટાળ્યા છે. મમ્મી-પપ્પાને તે ખ્યાલ જ નથી આવતો ! બધું છે, છતાં અજંપો છે – ખાલીપો છે. ‘પાસ પાસે તો ય કેટલાં જોજન દૂરનો આપણો વાસ’ જેવો માહોલ છે આ કુટુંબમાં !!

(૩) એક પ્રૌઢ બાપ છે અને પ્રૌઢ માતા છે. આ બન્ને જેનાં મા-બાપ છે એ દીકરો-દીકરી તો મેટ્રોમાં રહે છે અને કાં વિદેશમાં વસે છે. હા, એ પરદેશવાસીઓને ત્યાં ઘોડિયું બંધાય ત્યારે આ મા-બાપ પ્રસુતિ કરાવવા અને ત્રીજી પેઢીને મોટી કરવા વિઝા પર ઊડે છે. દાદી હીંચકાં નાખે છે, દાદા કંટાળાની કંપનીમાં ટાઈમપાસ કરે છે. ત્રીજી પેઢી જરાક પગ પર ચાલવા લાગે એટલે મા-બાપ ભારતનાં ઘરે બેક-ટુ-પેવેલિયન ! પાછાં બે, એકલાં, ઓછું બોલીને ઝાઝું જીવતાં. સંતાનો સાથે વાતો કરે પણ નક્કી ટાઈમે, Skype પર કે પછી ગુગલ ચેટ પર. ‘કુટુંબ ક્યાં છે ?’ એવું પૂછવું પડે તેવું આ કુટુંબ છે ! હા, સિનિયર સિટીઝનો કલબ-ગાર્ડન-પ્રોગ્રામમાં જાય છે અચુક અને પોતાનું કુટુંબ તેમાં શોધ્યા કરે છે આ ત્રણેય કુટુંબ-ચિત્રો ત્રણ પેઢીનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે !!

ભરૂચની ‘પ્રવૃત્તિ કી પાઠશાળા’ જેવી ‘એમિટી સ્કૂલે’ પોતાનો ત્રીસમો સ્થાપના દિન વિશિષ્ટ રીતે ઊજવ્યો, ‘સંયુક્ત કુટુંબ બચાવો અભિયાન’ શરૂ કર્યું !! આખું વર્ષ વિવિધ કાર્યક્રમો થયા અને આવતી પેઢીને કુટુંબના ડાયનેમિક્સ જાણવા મળશે !! આ બાળકો પૂછશે કે; કુટુંબ ક્યાંય છે ?, ત્યારે આપણે ય બાધા થઈ ખોજશું : ‘કુટુંબ ક્યાં છે ?’

– ડૉ. ભદ્રાયુ વછરાજીની

પૂર્વ નિયામક, સ્ટાફ એકેડેમીક કોલેજ, સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટી, રાજકોટ

કેન્દ્ર નહીં, પરીઘ બનીએ

“દિન ઊગે દિન આથમે, રાત નહિ ચીરકાળ,
નીચી ઊંચી ફર્યા કરે, જીવનની ઘટમાળ.”

— સ્નેહરશ્મિ

પ્રત્યેક વ્યક્તિનું જીવન ત્રણ વિભાગોમાં વહેંચાયેલું હોય છે. (૧) સામાજિક જીવન, (૨) કૌટુંબિક જીવન અને (૩) વ્યક્તિગત જીવન. ત્રણે વિશે વિશેષ ચર્ચા કરીએ :

(૧) **સામાજિક જીવન :** સમાજ અને મનુષ્ય આજીવન એકબીજા સાથે જોડાયેલ રહે છે. બાળ પણમાં દોસ્તોથી સમાજ બને છે, યુવાનીમાં સહકર્મચારીઓ અને સગાઓના સહવાસથી સમાજ આકાર લે છે. આઘેડવયે નિવૃત્ત કે પૂર્વ સાથી અને સગાઓના કારણે સમાજનું અસ્તિત્વ અનુભવાય છે. સમાજમાં પ્રત્યેક તબક્કે કોઈને કોઈ તો આગેવાની લે છે. બાળપણમાં કોઈક તો ટોળીનો નેતા હોય છે. યુવાનીમાં મોટાભાગના કર્મચારીઓ પોતાના મંડળો બનાવી પોતાના હક્કો માટે લડત ચલાવે ત્યારે કોઈક આગેવાની લઈ પોતાના કર્મચારી સંઘની સફળતા માટેના સંઘર્ષની આગેવાની લે છે. આઘેડવયે જ્ઞાતિના મંડળો કે રહેઠાણ વિસ્તારની સોસાયટી કે મહોલ્લાના મંડળો બને અને સ્વાસ્થ્ય તથા સુખાકારી માટે લડતો ચલાવે છે.

આ તમામ જગ્યાએ કેટલાક લોકો આજીવન નેતાગીરી નિભાવવા જન્મ્યા હોય તે રીતે વિચારીને વર્તન કરે છે. તેઓ સતત ખુરશી સાથે ચોંટી રહેવાનું જ પસંદ કરે છે. તેઓ કદાચ વફાદાર અને નિષ્ઠાવાન પણ હોઈ શકે. જીવનના પ્રત્યેક તબક્કે માત્ર તેઓ અને તેઓ જ નેતાગીરી કરે તેમ તેઓ ઈચ્છતા હોવાથી સમયના એક તબક્કે લોકો તેમના તરફ નફરત અને ધિક્કારની લાગણીથી જૂએ છે. તેઓ કેન્દ્રસ્થાનેથી ખસવાનું વિચારતા ન હોવાથી નવા આગંતૂકો તેમને ખેંચીને કે ઢ સડીને કેન્દ્રથી ઉખાડીને ફેંકી દે છે. સ્વમાનભેર સત્તા ન છોડનારને અપમાનપૂર્વક ખૂણામાં ઘડેલાઈ જવું પડે છે. મહાનપુરુષોએ યોગ્ય સમયે કેન્દ્રસ્થાનેથી ખસીને પરીઘ બની જવાનું સ્વીકાર્યું તેઓ ફૂલડે પૂજાયા છે. યોગ્ય સમયે પરીઘ બની જનાર મો. ક. ગાંધીમાંથી ગાંધીબાપુ બની શક્યા. રાષ્ટ્રપિતા બનવાનું સદ્ભાગ્ય માત્ર ગાંધીબાપુને એટલા માટે પ્રાપ્ત થયું કે તેઓ કેન્દ્રથી હટીને પરીઘ બની સૌની સેવામાં લાગી પડ્યા.

(૨) **કૌટુંબિક જીવન :** વ્યક્તિગત જીવનમાં કુટુંબ એક અગત્યનું અને જન્મથી મરણ સુધી જોડાયેલ અંગ છે. અનેક લોકોએ ઉચ્ચત્તમ સફળતાઓ પ્રાપ્ત કરી હોય છે. પરંતુ કુટુંબ સાથે ક્યાં તો સહેજ પણ નાતો રાખ્યો હોતો નથી અથવા જરૂરીયાત કરતાં અનેક ગણો વધારે નાતો રાખી સતત સગાવાદને પોષ્યો હોય છે. બંને સ્થિતિ અનઈચ્છનીય છે. સમતોલ વ્યવહાર અને આચારણ જ ઉત્તમ છે. ભારતીય સંસ્કૃતિમાં બાળપણથી મોટી ઉંમરનાને સન્માન આપવાનું શીખવવામાં આવતું હોવાથી સમાજમાં સૌ પોતાનાથી મોટી ઉંમરનાને આદરથી જૂએ છે.

કૌટુંબિક જીવનમાં જે વડીલ માત્ર અને માત્ર પોતાનો કક્કો જ ખરો કરવાનો આગ્રહ રાખે છે તેને વૃદ્ધવસ્થામાં ધિક્કાર અને નફરતનો સામનો ન કરવો પડે તો જ નવાઈ. પ્રત્યેક યુવાનને પોતાના નિર્ણયો જાતે લેવામાં આનંદ આવતો હોય છે. તે સ્વાવલંબી બની પોતાની રીતે અને પોતાના પગ ઉપર આગળ વધ્યો છે તેમ પૂરવાર કરી બતાવવું હોય છે. તેની પાસે પણ આવડત,

બહાદૂરી, હિંમત, દૂરંદેશીપણું અને આત્મવિશ્વાસ ભારોભાર છે તેવું દુનિયાને દેખાડી દેવાની ઈચ્છા હોય તો તેમાં કાંઈ આજુગતું નથી. જે વડીલો તેમના સંતાનોને વારંવાર નિર્ણય લેવામાં અડચણરૂપ થાય છે તેઓ તેમનાથી વિમુખ થઈ જાય છે.

યુવાનોને તેમના ખર્ચા, પહેરવેશ, વ્યવહાર અને વર્તણૂક બાબતે વડીલો કાંઈપણ કહે તો તેમને સ્વમાન ઉપર ઘા પડતો હોય તેવું લાગે છે. વડીલશાહી માનસ ધરાવતા વૃદ્ધો આ બાબતે સહેજ પણ બદલાવવા તૈયાર નથી. જે કુટુંબનો વડો યોગ્ય સમયે કેન્દ્ર ઉપરથી બસીને પરીઘ ઉપર જતો રહે છે તેનું જીવન ભર્યું ભર્યું બની જાય છે, જીવન જીવવા જેવું લાગે છે અને માન-સન્માન સહ આ દુનિયામાંથી વિદાય થાય છે. પોતાના મીઠાં સ્મરણોની યાદ છોડીને જવી હોય તો યોગ્ય સમયે કેન્દ્રને બાયબાય કરી પરીઘના શરણે જતા રહેવું જોઈએ.

(૩) **વ્યક્તિગત જીવન :** જીવનની આ સ્થિતિ અવર્ણનીય આનંદ લઈને આવે અથવા ઘેરી નિરાશાના ગર્તામાં ધકેલી દે તેમ પણ બને. વર્ણાશ્રમના આધારે આધ્યાત્મિકતા તરફ પ્રયાણ કરવાની પણ કોઈ ઉંમર હોય જ છે. માત્ર મંદિરે જવાથી, રોજ ધાર્મિક પુસ્તકોનું વાચન કરવાથી કે ઉપવાસ કરવાથી આધ્યાત્મિક બની શકતું નથી. આધ્યાત્મિકતા તો આચરણનો વિષય છે. તમામ કાર્ય પ્રત્યે સ્થિતપ્રજ્ઞતાથી જે જોઈ શકે તે જ આધ્યાત્મિકતાનો માલિક બની શકે. જેને દીકરી અને પૂત્રવધુ તરફ સમભાવ રાખ્યો છે તે જ સાચો આધ્યાત્મિક પુરૂષ કે સ્ત્રી છે. આ ઉંમરે હું જ મારો મિત્ર અને હું જ મારો શત્રુ છું. કોઈનું મારું નથી અને મારું પણ મારું નથી તેવો ભાવ અંતરમાંથી ઉઠવો જોઈએ. શરીર, મન અને બુદ્ધિથી સ્વીકારવાનું કે આ દુનિયામાં મારું કાંઈ હતું નહીં, છે નહીં અને જોઈતું પણ નથી. આવી મનઃસ્થિતિ એટલે કેન્દ્રમાંથી પરીઘ તરફ જવાની પ્રક્રિયા.

આપણે સૌ માનવ સહજ મર્યાદાઓને લઈને જન્મ લઈએ છીએ અને તે રીતે જ મૃત્યુ પામતા હોવાથી કેન્દ્ર છોડીને પરીઘ બનવાની પ્રક્રિયા સહેજ પણ સરળ નથી. નીચે જણાવ્યા તેવા નાનકડા પ્રયત્નો પણ જો આપણામાં થોડું પરિવર્તન લાવી શકે તો તેમ કરવામાં કાંઈ ખોટું નથી :

- (૧) રોજ સાંજે કે સવારે અનુકૂળ સમયે એકલા એકલા ચાલવું. આ સમય દરમિયાન મન અને હૃદય વાતચીત કરે તેવો પ્રયત્ન કરી શકાય. હૃદય સાચી વાત સમજે છે પણ મન તે સ્વીકારવા દેતું નથી. હૃદય લાગણી, પ્રેમ, સારાપણાની ભાવના, કઠણા વગેરેને જન્મ આપતું હોવાથી હૃદય મન ઉપર વિજય કરે તે જોવું.
- (૨) અનુકૂળતા હોય તો આ સમય દરમિયાન કુદરત સાથે વાર્તાલાપ કરવો. રસ્તામાં આવતા વૃક્ષો, પક્ષીઓ અને વાતાવરણ સાથે જોડાઈ જવું. કર્ણપ્રિય સંગીત સાથે આપી શકે.
- (૩) મનપસંદ જગ્યાએ જઈ થોડાક સમય માટે એકલા બેસવું.
- (૪) મંદિરમાં જઈએ તો હકારાત્મક બાબતોમાં સૂર પરાવવો પરંતુ ટીકાત્મક વાતચીતો દરમિયાન સભાનતાપૂર્વક આંખ, કાન અને મોં બંધ રાખવા. બને તો ટીકાત્મક વ્યક્તિઓથી અંતર રાખવું.
- (૫) ઘરમાં કે બહાર જ્યાં સુધી કોઈ અભિપ્રાય માંગે નહીં ત્યાં સુધી આપવો નહીં. આપવો જ પડે તો સારા શબ્દો ઉચ્ચારવા. કડવી બાબતો અને વાતોના ઘૂટડા ગળી જવામાં શાણપણ છે.
- (૬) મોટા સમૂહમાં અથવા ગમે તે જૂથમાં જોડાઈ જઈ પોતાની વિદ્વતા બતાવવાનો અભરખો ટાળ

- વો.
- (૭) બોલવું જ પડે તેમ હોય તો અત્યંત થોડું પણ મધુર બોલવું.
 - (૮) અનિવાર્ય સંજોગો સિવાય મંચ ઉપર બેસવાનો આગ્રહ ટાળવો. બેસવું જ પડે તો કેન્દ્રસ્થાને તો નહીં જ. ત્યાગની તાકાત ભોગ કરતાં વધારે છે.
 - (૯) ભૂતકાળના કડવા પ્રસંગો નજીકના સગા કે મિત્રોને યાદ કરાવવાથી કોઈ ફાયદો નથી. બની શકે તો સારા પ્રસંગો યાદ કરી તેમનો આભાર વ્યક્ત કરવો.
 - (૧૦) એક કરતાં વધુ સંતાનો હોય તો તેમની કે તેમના કુટુંબીજનોની સરખામણી કરવી નહીં. સંતાનોની આર્થિક, વ્યવહારિક, સામાજિક, વ્યવસાયિક કે અંગત બાબતોમાં ક્યારેય માથું મારવું નહીં.
 - (૧૧) ત્રીજી પેઢીના સંતાનોના શિક્ષણ, વ્યવસાય કે જીવન સાથી પસંદગીનો નિર્ણય માત્ર અને માત્ર તેમના મમ્મી-પપ્પાને જ લેવા દેવો.
 - (૧૨) સંતાનોના કે અન્યોના વ્યવસાય બાબતે કોઈપણ વાતે સામાન્યીકરણ (Generalization) કરવું નહીં. કોઈપણ વ્યવસાયિક જાતિ (Professional Community) બાબતે જાહેરમાં કે ખાનગીમાં ટીકાત્મક ઉચ્ચારણો ક્યારે કરવાના જ નહીં. ગમે તેની ગમે ત્યારે જરૂર પડે.
 - (૧૩) થોડીક નાની નાની પ્રવૃત્તિઓ શક્ય હોય તો રોજ કરવી –
 - (અ) પુસ્તકાલયની મુલાકાત લઈ શકાય.
 - (બ) ગમતો લેખ વાંચી લેખકને પોસ્ટકાર્ડ લખી અભિનંદન પાઠવી શકાય.
 - (ક) નજીકના સગા કે મિત્રની બિમારી દરમિયાન કાળજી રાખી શકાય.
 - (ડ) ઓછા ખર્ચે ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ કરી જીવંત રહી શકાય અને રાખી શકાય.
 - (ઈ) સગા કે મિત્રને ક્યારેક કામ વિના પણ ફોન કરી શકાય.
 - (ફ) પૌત્ર-પૌત્રીઓ ઈચ્છે તો તેમના અભ્યાસમાં મદદ કરી શકાય. બાળકો નાના હોય ત્યારે વાર્તા કહી શકાય. બહાર આવવા તૈયાર હોય તો નજીકના બાગમાં લઈ જઈ શકાય.
 - (જ) કોઈ બીનસરકારી જાહેર સંસ્થામાં માનદ્ સેવા આપી શકાય. ત્યાં કાંઈ આપવા કે સમય પસાર કરવા જતાં નથી પણ પામવા જઈએ છીએ તેવો ભાવ રાખવાનો.
 - (૧૪) આર્થિક સગવડ હોય તો ખૂબ નજીકના સ્થળે પાંચ-સાત દિવસ જઈ શાંતિથી સમય પસાર કરી શકાય.
 - (૧૫) રેડિયો, સી.ડી. દ્વારા જૂના ગમતા ગીતો તથા મર્યાદિત સમય માટે ટી.વી. જોવા – સાંભળવાની ટેવ પાડી શકાય.
 - (૧૬) ગમતા હોય તો ઓછા ખર્ચવાળા અથવા નિઃશૂલ્ક સાહિત્ય, સંગીત, સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમો માણી શકાય.
 - (૧૭) જીવનનો મુદ્રા લેખ જ બનવો જોઈએ કે હું કોઈને નડીશ નહીં.
 - (૧૮) જાત સાથે વાત કરી શકાય
 - (૧૯) માણ્યું તેનું સ્મરણ કરી શકાય.
 - (૨૦) આ યાદીને પોતાની અનુકૂળતા પ્રમાણે ધારીએ તેટલી લંબાવી શકાય.

– શ્રી રણછોડ શાહ, મેનેજિંગ ટ્રસ્ટી, એમિટી શૈક્ષણિક સંકુલ, ભરૂચ.

The Role of Educational Institution in Nurturing Family System

Many a times while interacting with parents whose children have disruptive behavior or are not concentrating on studies, one comes to know shocking details. Children who were performing well in the early years all of a sudden become uncontrollable in class, disobedient and lethargic towards studies. If one studies their Cumulative Report Card and reads the remarks put in by the earlier class teachers, then the slowdown in the overall progress can be visibly seen. Whilst intermingling with the parents many appalling family related issues come to the front. Very often to supplement the household income the mother too is working, the father may be working out of station and at times out of the country, family break ups, sometimes even a loss in the family business, these all are reasons for a child being mentally and emotionally disturbed. His/her behavior could be more unruly than that of the other children. At the same time, it is noticed that those children who come from a happy joint family may not be too good in studies, but have a good character base and are respectful to elders and caring to the need of others.

In every educational institute one comes across this situation. Since the past decade, there have been increasing cases of domestic violence, break up in marriages. The children are the ones who suffer the most in these cases. Often the family being broken the children still love the parents, and the parents too despite of not living together, still have a lot of love for their children. Often they come to the school to meet the children. On inquiring what was the reason to come to the school to meet the child as the child has come from the house to the school, what was the urgency to meet the child. Then the mother or the father informs us the heart touching story of not being able to meet the child as the custody of the child is denied to them, however the love for the child is there in the parent's heart. Their stories bring tears to our hearts. It is only then that we understand the reason for the misbehavior of the child. At times we play the role of counselors and without prior information to the parents about the other

parent coming to the school, we counsel them on living together for the safety and emotional security of the child. Sometimes , the situation becomes very bad and violent and it is heart rendering for us . In fact we are often accused that we are siding with one person and are being partial. Anyway the parents do solve some of their issues and the beneficiary of this is the child.

We concentrate and feel more worried about the children who fail the examinations of life, as an educational examination can be attempted again, but if one fail in life once, and then it is the start of endless problems. We feel that PREVENTION IS BETTER THAN CURE, hence it is our effort that rather than counseling parents to solve their personal issues they should stay together for the betterment of the child. If this system of living together for the betterment is to work then sometimes, grandparents would have to put aside their own egos and stay with the son and daughter - in law. Very often husband and wife quarrel inside their bedroom and not in the living room, due to respect to the parents and also to make a good impression on the children. Small misunderstandings die a natural death when the husband and wife are in a joint family and do not wish to fight in front of all. There are various extra benefits of staying in the joint family, but respect for elders culminating in the parents not fighting with each other, is the greatest blessing of the joint family system.

- Prin. Prakash Mehta, Amity School, Bharuch

**Families
are
forever**

Change Yourself to Change the Society

A young girl got married and settled into her new life. She found difficulties adjusting to the mother - in law and there were regular fights and heated arguments. On her visit to her maternal home, she complained to her mother, who listened to her tirade without any comments. Then finally, the girl said " I feel like killing my mother- in law, she just does not understand anything and always argues and fights with me. If not I will kill myself."

When she was leaving to go to her in laws house, her mother gave her a packet and told her, " Well, If you want to kill your mother in law, give her this powder". She further added" Do not use this all at a time, sprinkle a little in her meals. Most importantly do not argue or fight with her whatever the instigation, be loving and kind to her, or else, when she dies all eyes will look upon you with suspicion. Do this for about six months but ensure that for this period you behave very nicely with your mother in law, under no circumstances should you lose your cool with her, you should listen to her, accept all her orders and suggestions. Let every one feel that you love her like you love your own mother".

The girl went and started administering the powder in her mother-in-laws' meals, at the same time she started behaving very nicely with her and also, even if instigated, she did not answer back but apologized and tried to keep relations clean. Over a few days, her mother in law too started showing care and concern for her and started talking properly to her. Relations which were so strained, slowly started changing and a warm caring relationship developed between the two.

Time passed, now there was no discord between the two and there was harmony in the house. The girl now started feeling guilty. Basically, she was a nice person, only her ego had been hurt and hence she kept on feeling ashamed of her actions. She felt remorseful on the thought of hurting someone. She mentally berated herself on thinking ill and wishing to harm someone. Finally she mustered enough courage to go to her mother's house. She was in a dilemma as her mother had sided with her and tried to solve her problem, but now, she wished to change her mind. Finally she told her mother," Please give

me an remedial medicine for the poison you provided me to administer to my mother - in - law. She is now so nice to me and for the past few months we have very good relations, we talk and laugh together. I do not want to unnecessarily harm her".

Her mother smilingly told her" My dear you are my daughter. May be in a fit of anger, you want to harm someone but how can I allow you to take such a drastic action. I wondered where I had failed in my attempt to make you a good human being since you could think of killing someone and that too your husband's mother. I realized that your ego was more hurt than your actual feelings. If at that time however I had tried to explain things to you probably the matter might have gotten worse. The powder I gave you, was plain glucose powder and has not affected her. She then added. "If I had told you to change your behavior towards her and behave nicely with her, would you have listened to me? You would have rebelled against me also. I hence used this trick". The girl started crying and hugged her mother and said "Thank you for helping me to get rid of this false ego and maintaining and enriching my life with good values, even when you suggested that I use the poison powder, I was a little hesitant but my false ego would otherwise have made me take a wrong step in life. This changed my perception in life."

What a transformation ! Most of the times we can bring changes in relations just by seeing things from another's point of view , or changing our opinion. Let's all make an effort to change ourselves a little and bond with all, at least in the family and lay a solid base for the joint family.

Excerpted from the internet. We give below the Gujarati Translation of the above story...

જાતને બદલો, સમાજ બદલાશે...

એક યુવતી પરણીને સાસરીએ આવી. સસરા તો સારા હતા પણ સાસુને વાત વાતમાં ટોક ટોક કરવાની ટેવ હતી. જે છોકરી પરણીને આવેલી એને કોઈ ટક ટક કરે એ બીલકુલ પસંદ નહોતું. સાસુની સતત ટક ટકથી વહુ થોડા જ મહીનામાં કંટાળી ગઈ.

છોકરી થોડા દિવસ પિયરમાં રહેવા માટે આવી. મમ્મીએ દિકરીનો ચહેરો જોઈને જ અંદાજ લગાવી લીધો કે સાસરીયામાં કંઈક તકલીફ છે. એમણે દિકરીને એકાંતમાં બોલાવીને જે હોય એ પેટ

છૂટી વાત કરવા માટે કહ્યું. દિકરીએ બધી જ વાત કરી અને પછી કહ્યું, “મમ્મી મને તો ઘણીવાર એવું થાય છે કે મારી સાસુને મારી નાંખી નહીંતર હું મરી જઈશ !”

મમ્મીએ દિકરીને સમજાવતા કહ્યું, “બેટા, જો તું આવું કરીશ તો તારે જીંદગી જેલમાં વિતાવવાનો વારો આવશે. હું તને એક એવો ઉપાય બતાવું કે તારી સાસુ મરી જાય અને તારા પર કોઈ આક્ષેપ પણ ન કરે.” છોકરીએ કહ્યું, “મમ્મી મને જલદીએ ઉપાય જણાવો”

મમ્મીએ દિકરીને હળવા અવાજે કહ્યું, “હું તને એક દવા આપીશ. એ ધીમું ઝેર છે. રોજ થોડું થોડું તારા સાસુના ભોજનમાં નાંખજે એટલે છ મહીના પછી એની અસરથી તારી સાસુ મરી જશે અને કોઈને તારા પર શંકા પણ નહીં જાય.” બીજા દિવસે માએ દિકરીને એક દવા આપી. દિકરી રાજીની રેડ થઈ ગઈ કે છ માસમાં મારી બધી જ સમસ્યા ઉકેલાઈ જશે.

દિકરી સાસરે જવા વિદાઈ થઈ ત્યારે માએ એને કહ્યું, “બેટા, તારે એક ખાસ બાબતનું ધ્યાન રાખવાનું છે કે આ છ માસ દરમિયાન તું એક આદર્શ વહુ બનીને રહેજે. તારી સાસુ જે કંઈ ટક ટક કરે એ બધું સાંભળી લે. એમની સાથે ક્યારેય ઝઘડો કરતી નહીં જેથી બધાને એવું લાગે કે તારી સાસુના મોતમાં તારો કોઈ હાથ નથી. આમ પણ તારે આ નાટક માત્ર છ માસ જ કરવાનું છે.”

બીજા દિવસથી વહુ સાવ બદલાઈ ગઈ. વાત વાતમાં સાસુની સામે થઈ જતી એના બદલે સાસુની ખૂબ સેવા કરવા લાગી. સાસુ ગમે તેવું ખરાબ બોલે તો પણ તે પ્રેમથી સાંભળી લે અને સાસુને હસી હસીને જાવબ આપે. વહુના બદલાવની અસર સાસુ પર પણ થવા લાગી. સાસુને હવે વહુ ગમવા લાગી. વહુને વઢવાને બદલે આડોશ પાડોશમાં વહુના વખાણ કરવાનું ચાલુ કર્યું. ટક ટક કરવાનું તો સાવ બંધ જ કરી દીધું. વહુને સાસુનો આ બદલાવ બહુ ગમ્યો. જે સાસુને એ નફરત કરતી હતી એ સાસુ હવે એને પણ વહાલી લાગવા માંડી. મમ્મીએ આપેલી દવાથી સાસુ હવે થોડા મહિનામાં મરી જશે એ વિચારથી એ ધ્રુજી ઉઠી.

પુનઃ પિયર જઈને મમ્મીને કહ્યું, “મમ્મી, મારી સાસુ સાવ બદલાઈ ગઈ છે. મને ખૂબ પ્રેમ કરે છે. હવે એ ખુબ લાંબુ જીવે એવું હું ઈચ્છું છું. મને કોઈ એવી દવા બતાવ જે આ ઝેરને બીન અસરકારક કરી દે.” મમ્મીએ હસતા હસતા કહ્યું, “બેટા, હું તારી માં છું અને તારા ઉજવણ ભાવીનો હંમેશા વિચાર કરું છું. મેં તને ઝેરી દવા આપી જ નહોતી એ તો માત્ર ગુલુકોળનો પાઉડર હતો. મને ખબર જ હતી કે જો તું તારી જાતને બદલીશ તો તારી સાસુ પણ આપોઆપ બદલાઈ જશે.”

મિત્રો, આપણે કોઈને બદલવા માંગતા હોઈએ તો સૌ પ્રથમ આપણે પોતે બદલાવું પડે. બીજા લોકો તમારી મરજી મુજબ જીવે એવું તમે ઈચ્છતા હોય તો તમારે પ્રથમ બીજાની મરજી મુજબ જીવતા શીખવું પડે... !!!

- Mrs. Pramesh Mehta, Principal Trustee

My Strength and Support - My Mother-in-law

Prior to my marriage whilst working, my mother provided everything to me. It was not that I did not help in housework, I did but the onus or responsibility was on her. Tea, breakfast, lunch, dinner, small chores in the house. After marriage, the scene was different. I had to stay with my in laws. My mother in law mostly took care of all the household work but some of the responsibilities were mine. However, my days were quite free. I hence decided to do some work to keep my mind and body occupied. I took up the job of a teacher. Now came the crunch, to reach school by 6.45 am. I had to leave home by 6.30 am. The responsibility of preparing lunch and some house work was on me, I realized that I would have to get up early and do the chores and then go to school. I decided that housework cannot be neglected as here the responsibility was on me. On the first day of work, when I got up at 4.30 am., my mother in law was in the kitchen preparing tea for me. She had also packed some fruit and biscuits for me to take as snacks to school. She told me that you go to school, I will prepare lunch. I went off to school, and thought that, since this is the first day probably she had decided to help me. When I came home from school, lunch was ready for me. I rested and then as usual got up to do the small chores in the house, they had all been completed by Mom. Later she called me in her room and said that from tomorrow don't get up at 4.30 am. get up at 5.30 am. that should be enough time for you to have your tea and do your morning and go to school. I asked, what about the work I normally do at home. She said, "I will take care of it. You do not worry." My tea and snacks were always ready and prepared by her. She would get up at 5 am every day and keep things ready for me just like my mummy used to do and that's when I realized that she really treated me like her daughter. She may not have said so in words but her actions were enough. Infact, whenever there were tests or examinations and I had to do correction work, she would sit with me and help in doing the totaling work so that I could complete the work faster.

- Prin. Reena Tiwary (Amity School, CBSE)

Frailty of Relations

An excerpt of a video showcased about interpersonal family relations is as follows.

The speaker was discussing the frailty of relations. He had so often heard about problems in the family. It has become a common talk of people not getting along with each other and hence break up in families. He said, "listen to your parents and elders, as they have more experience than you. The mother-in-law or father-in-law are your own parents. The day you treat them that way automatically their behavior towards you will definitely change." But only preachings would not be accepted.

So, to explain this, he questioned the crowd "Who amongst you has been wearing spectacles from birth?". The crowd was preplexed and replied in the negative. He then said, "The spectacles came later on and we gradually adjusted ourselves to it. So much that, it has become an insperable part of us. Now, if you can adjust to this with an open mind, then, one can also adjust to another person. Why do the young complain about the intolerance of their parents, and of their parents not understanding their point of view?"

He further asked , "you are wearing spectacles and find that there is some problem in the vision, what will you do?" There was no answer from the audience. He asked, "Will you change the spectacles or your retina to rectify the error ?" Most replied, change the spectacles. Then he said, "Exactly! you should change the spectacles and not the retina. Similarly, your parents were there right from the beginning, you came later on. So, change yourself to adjust to your parents."

Lesson :- Where there is misunderstanding change vision, do not try to change what the other person is seeing. You try to view things from a different angle and you will automatically find a change. Change your perception of the other person and life will be worth living and there will be less problems in family life.

- Prin. Darpana Patil (Amity School, GSEB)

आशा की किरण

एक बेटा अपने वृद्ध पिता को रात्रि भोज के लिए एक अच्छे रेस्टोरेंट में लेकर गया ।
खाने के दौरान वृद्ध पिता ने कई बार भोजन अपने कपड़ों पर गिराया ।
रेस्टोरेंट में बैठे दुसरे खाना खा रहे लोग वृद्ध को घृणा की नज़रों से देख रहे थे, लेकिन वृद्ध का बेटा शांत था ।

खाने के बाद बिना किसी शर्म के बेटा, वृद्ध को वॉश रुम ले गया
उसके कपड़े साफ किये, उसका चेहरा साफ किया, उसके बालों में कंधी की,
चश्मा पहनाया और फिर बाहर लाया ।

सभी लोग खामोशी से उन्हें ही देख रहे थे ।

बेटे ने बिल पे किया और वृद्ध के साथ बाहर जाने लगा ॥

तभी डिनर कर रहे एक अन्य वृद्ध ने बेटे को आवाज़ दी और उससे पूछा

“क्या तुम्हें नहीं लगता कि यहाँ अपने पीछे तुम कुछ छोड़ कर जा रहे हो ?”

बेटे ने जवाब दिया “नहीं सर, मैं कुछ भी छोड़ कर नहीं जा रहा ।”

वृद्ध ने कहा “बेटे, तुम यहाँ छोड़ कर जा रहे हो, प्रत्येक पुत्र के लिए एक शिक्षा (सबक) और प्रत्येक पिता के लिए उम्मीद (आशा) ।

दोस्तो आमतौर पर हम लोग अपने बुजुर्ग मातापिता को अपने साथ बाहर ले जाना पसंद नहीं करते

और कहते हैं क्या करोगे

आप से चला तो जाता नहीं ठीक से खाया भी नहीं जाता ।

आप तो घर पर ही रहो वही अच्छा होगा ।

क्या आप भूल गये जब आप छोटे थे और आप के मातापिता आप को अपनी गोद में उठा कर ले जाया करते थे ।

आप जब ठीक से खा नहीं पाते थे तो माँ आपको अपने हाथ से खाना खिलाती थी और खाना गिर जाने पर डाँट नहीं प्यार जताती थी ।

फिर वही माँ बाप बुढ़ापे में बोझ क्यों लगने लगते हैं ?

माँ बाप भगवान का रूप होते हैं उनकी सेवा कीजिये और प्यार दिजिये

क्योंकि एक दिन आप भी बुढ़े होंगे फिर अपने बच्चों से सेवा की उम्मीद मत करना !

Excerpted from the internet.

- Mrs. Sunita Panda (Teacher)

Ordeal of a Nuclear Family - An Anecdote

"Mamma! I have struck a century in my WhizPen! I am going to celebrate the event in a grand way!"

"What does that mean? Century in your library! What rubbish! Are you talking about cricket matches?"

"No Mamma, I have reached the mark of 100 books in my collection."

"That's great indeed! So what are your plans? Going to eat out as a treat?"

"No Mamma, gift me another book of my choice and I will cherish it the most!"

Who do you think are involved in the above piece of conversation? It is between Vandita and her only son Abir, two identities of a nuclear Bengali family consisting of only three members who have to move from place to place due to transfer of job, where the only friend of the child in his lonely hours are his books. Abir, ignorant of family ties and customs, unaware of culture and heritage of his forefathers, is growing up as an isolated entity. The child cannot differentiate between Bua and Maasi, Chacha and Tau and Mama and Phupha. For him, every relation confines to Uncle and Aunt. He is in darkness as to what the rich resources of Bengali literature, culture, festivals and family relations are, a complete social annihilation.

'Family', this six letter word brings an enchanting feeling to Vandita's mind, where there is warmth, love, affection and sharing. Her childhood memories are that of a closely knit nuclear family of her parents and herself, centred around her mother, who made constant efforts, in spite of all odds, to make them live comfortably and happily. She used to leave no stone unturned to make Vandita distinct from the crowd. Vandita's mother was a lady who had graduated from Calcutta University in spite of not getting even a proper school for education of girls in those post partition days of India. When Vandita came as a late born girl child, her mother's only answer to stop all social criticism was, "I am a woman and I love myself the most. Then how can I not love a little girl born to me?" Her constant encouraging words to Vandita were, "If I could do this much against all difficulties, then why can't you go much beyond?" But destiny had decided something else in Vandita's life. Her sole friend, philosopher and guide, her

mother, passed away unexpectedly. Vandita had just completed her Higher Secondary education when her life became a ship without a radar, floating aimlessly and trying to cling to every small support coming her way. Those were the days of struggle and hardships for Vandita, with extended family members like Tauji's and Buaji's guidance, and above all, her father's, whom she affectionately used to call 'Bapu'. Vandita's ambition of becoming a doctor was turned into a farfetched dream and she opted for a plain degree course. Every new day stood with a new challenge for her. In her lonely hours, her only support were her mother's words, "You must go much beyond," and only because of this aphorism, she could turn around, fight back, and secure a good rank in university.

Later on, when Vandita had her family, her son Abir also became the only child of a nuclear family. Today, Vandita does not have any of her parents to inculcate moral values and family ethics into her child, a great void in a nuclear family, she thinks. Due to the absence of any other elder in the family, she takes out time from her busy professional schedule to reiterate the same words as told by her mother, "You can go much beyond than what your Mamma has done", as a family legacy and piece of guidance.

In a nuclear family, where on one hand, individuality and privacy are preserved with utmost care. But social values, relations and customs are drawn out of the equation and as a result, people like Vandita and Abir have to spend their childhood in isolation, away from cousins, relatives and as in Abir's case, hometown. When the children growing up in a nuclear family are established as individuals, they themselves turn a blind eye towards their parents, as according to them, they are no longer important and are just an extra burden, eventually dumping their parents in Old Age Homes. On the other hand, in a joint family, members live and die for each other and nobody is left without care or affection as everybody is bound by harmony and the thought of individuality is abolished, making the family members a joint force who face every hardship together and rejoice in every happiness together because as the age old proverb says, "United we stand, Divided we fall".

- Mrs. Nivedita Chattopadhyay (Teacher)

Today we find that due to exposure to social media children are intelligently moving forward but their social and emotional quotient is slowly decreasing. As an educational institute we wondered how we could nurture this quality in our students. The best idea to inculcate this seemed to be from the family. The school has initiated to reach out to the society with the campaign of "Save Joint Family" on the 30th Foundation Day. We wished to nurture familial ties in today's, nuclear life. We carried out many activities which were aimed to cultivate this feeling of living together in a joint family, in the children who would be tomorrow's society. We also invited our parents and members of the society to participate in this campaign and share their feelings about living in the joint family and merits and demerits of the joint family. The below mentioned circular was sent to Parent's & Teacher's.

Amity School, Bharuch.

"SAVE JOINT FAMILY" Campaign

Dear Parents/ Teachers

Dt. 18/02/2016

You already know that we started this year with the "Save Joint Family" campaign. Based on this campaign, we have conducted many activities in the classroom, to indulge each family into knowing the importance of joint family. We appreciate the overwhelming co-operation received from you. Here is something more that we want to bring to your notice.

We take up social causes through our school Magazine "Maitrisetu". Our next issue focuses on the topic "Save Joint Family". We invite you to write on any of the following topics and send the same to us for publication in the school magazine. The exchange of your ideas and your experiences will be of utmost benefit to our students and to society in general. The students too will be sharing their views.

ARTICLES WRITING : Topics suggested for teachers and parents - (1) Role of Joint Family in Child's Upbringing (2) Role of Joint Family in Moral Education of Students (3) Economic and Social Constraints in a Nuclear Family (4) I am Grateful to My Father and Mother In-laws (5) My Sister-Brother In-law ensures I Never Miss My Sister/Brother (6) Grandparents : The heart of the family.

Our parents and teachers whole heartedly supported us and we have received many articles, due to paucity of space we have not been able to include all, but have made an attempt to include as many as we possibly could. These are given below.

Thank you all for your support and encouragement for such social causes.

Feelings shared by Parents & Teachers

(1) Role of Joint Family in Child's Upbringing

બાળઉછેરમાં સંયુક્ત કુટુંબનું મહત્વ :

- ❖ Grandparents have an emotional investment in the child that an outside care provider may not have. They have an understanding of the family dynamics, cultural values of the family and are more flexible with the children. They can teach the children social, emotional and language development by involving them in day to day activities like, cooking, helping in sorting the dishes, folding laundry etc. These simple activities develop values of sharing and caring and other life skills. A great thing is that grandparents add to help a child learn the story telling aspect, the sharing of family stories, values, family experiences. This teaches a child to connect to others and also develops a child's sense of culture belonging and heritage. They offer wisdom and compassion to the children, which is a very integral part of growing up. With grit and determination they help define a new age and open doors of opportunity for the children. They are usually free to love and guide as well as be friends with them. They can easily reach out to the young and close the so called generation gaps. They help the younger generation to see from a broader and deeper perspective since they can even share the stories of the child's own parents. The values and ethics imparted at a young age go a long way in molding the character of a person.

- Mrs. Rachana Bhandari (Administrative Staff)

- ❖ Bringing up a child is a mammoth task for a parent in the nuclear set up particularly in the current scenario, where parents are working professionals and have limited time to spend with their children. The child in a joint family is always blessed with lots of love and affection and learns how to adjust very

easily in different environments with different natured people. There are so many members to take care of the child, catering to all their needs like tea, breakfast, lunch, dinner, school, homework, classes, medicines and so on. The child never feels alone which may not be the case in a nuclear family. Grandparents share their love and affection with their grandchildren which they cannot get from parents when they stay in a nuclear family due to other responsibilities to be borne. He/she learns moral values from grandparents. If child want a cycle, the father may disagree, but most of the times either the grandfather or the uncle will support the child ending in the child getting what he/she wants. On the other hand, children also learn how to sacrifice small things for happiness of others. This instills practice of sharing resources, toys, self-belongings. Children play together, study together, quarrel together and even get punished together with cousins. As a result a feeling of companionship that is free from any discrimination of one being a brother or a cousin is inculcated in the child. Child observes and learns what he/she sees around and as such the disciplines in a joint family are self-imposed on the child. A joint family system is indeed conducive to growth and development of a child and plays a vital role in enrichment of the child.

- Mr. Bhushan Vyas, (Parth Vyas, UKG-B, GSEB)

- ❖ The joint family system is the most important system in India. It is the social, economic, religious and political unit of our society. The grandparents share their own children's experience with their grandchildren which are great for the children who also like to know how their parents were as children. Living in this family can be a source of joy. Grandparents and other senior members of the family can fill in the crucial gap and therefore reduce the special effort the parents would have to otherwise make.

- Mr. Rajeshkumar & Mrs. Pritiben Rana (Kavya Rana, Nursery-A, GSEB)

- ❖ To keep a family together there is a requirement of understanding and positive attitude of family members. The family is the place where minds come in contact with one another. If the minds love and understand each other, the home will be a beautiful garden of flowers. The children are cared for and comforted and secure in a joint family. No one is superior or inferior in the family all are equal and given equal opportunities. The children will learn values of honesty, talking out of problems and solving issues through discussions, and distributing all work.

- Mrs. Pratiksha Patel (Krush Patel, Std. I-B, GSEB)

- ❖ Children learn the importance of being patient and sharing work. A family plays an important role in nurturing a child. It is the most effective social support providing a secure and safe haven for the child to blossom. Ethics, values principles all are learnt from one another. They provide a mixture of love, social and interpersonal skills, sharing responsibilities. These are all necessary for inculcating discipline and reasoning in a child.

- Mr. Axay N. Doshi (Krish Doshi, Std. IV-A, GSEB)

- ❖ Ever wondered why the great Indian Joint Family, has collapsed like a house of cards?
I thought considerably hard but couldn't deduce,
Why this great system of Inter-dependence couldn't seduce,
The youth of India, the selfish breed, I, me, myself their creed.
A joint family is great, there are many advantages to be had.
Ah the joys of waiting in a queue, hammering away on the door of a shared loo.
That delightful assortment of uncles, aunts, nieces, nephews.
Together with my parents, me, and my grandparents make a great family.
Save Joint family, Save Joint Family, Save Joint family.

- Mr. Tejas Rana (Mahin Rana, Std. I-B, CBSE)

- ❖ There is nothing greater than family that is the universal truth which all realize at some point in their life. In a country like India where closeness and attachment is still prevalent in families the need of the joint family is necessary. One learns to accommodate and adjust to the likes and needs of all people of different nature. This makes a joint family stand out from a nuclear family Joys are multiplied and sorrows are divided. Hours of fun and gossiping spent with the cousins are memories of life. Family outings become picnics and even small pleasures bring great enjoyment.
If the parents are busy in work there is someone in the family to look after the needs of the children. Since the kitchen is common there is always home cooked delicious food and a variety of it.
In a joint family the phrase "All for one and one for all" is very true. In case of fear of sharing something with the parents you can always rely on the advice of an aunt, uncle, grandparents or even an elder cousin.

- Mrs. Nidhi Kaul (Teacher)

❖ સંયુક્ત કુટુંબમાં બાળકનો ઉછેર થવો એ એક દૈવિક આશીર્વાદ સમાન છે. દાદા-દાદીએ કુટુંબના વડા હોવાની સાથે સાથે કુટુંબના સભ્યોના આદર્શ પણ હોય છે. બાળકો આપણી સંસ્કૃતિ તથા તેના મૂલ્યોની સમજ જો કોઈ સારી રીતે સમજાવી શકે તો તે છે દાદા-દાદી અને નાના-નાની છે. તેમના અનુભવોને વાર્તામાં વણીને જીવન જીવવાની શૈલી તેઓ બાળકને શીખવાડે છે. આજની આ વ્યસ્ત જિંદગીમાં જ્યારે માતા-પિતા પોતાના કાર્યભારમાંથી બાળકો માટે સમય કાઢી શકતા નથી ત્યારે તેઓની દેખરેખ, તેઓની સારસંભાળ, તેમનામાં સદ્ગુણ તથા સંસ્કારોનું સિંચન કરવાની જવાબદારી તેમના દાદા-દાદી અથવા નાના-નાની ઉપર જ આવે છે. જો બાળક વિભક્ત કુટુંબમાં ઉછેરવામાં આવે તો તેમની દેખરેખ માટે માતા કે પિતાએ પોતાના જીવન નિર્વાહ માટે જરૂરી કામ છોડીને ઘરે રહેવું પડે છે. આના કારણે એક વ્યક્તિ ઉપર બાળઉછેર સાથે ઘરની સારસંભાળનો ભાર આવે છે અને બીજા વ્યક્તિ ઉપર વધુ કમાણી કરવાનો ભાર આવે છે. સાથે સાથે બાળકને પપ્પા કે મમ્મી સાથે સમય વિતાવવાનું પણ ઘણીવાર મુશ્કેલ થઈ જાય છે.

જો બાળક સંયુક્ત કુટુંબમાં રહેતું હોય તો બાળકની તંદુરસ્તીમાં પણ અદ્ભુત ફેરફાર જોવા મળે છે. વિભક્ત કુટુંબમાં કામની વ્યસ્તતા, થાક તથા અન્ય જવાબદારીઓને લીધે ક્યારેક માતા-પિતાના ક્રોધનો ભોગ બાળક બને છે. જેના કારણે બાળકની મસ્તી અથવા નાની-મોટી ભૂલ પણ મારપીટમાં પરિણમે છે. આ કારણે બાળ મગજમાં પોતાના માતાપિતા પ્રત્યે નફરત જન્મ લઈ લેતી હોય છે. બાળક પોતે પણ મારા-મારીને જીવનનો એક હિસ્સો બનાવી દેતા હોય છે. બાળકને ઘણીવાર ઘરની બહાર ફરવા જવાનું મન થાય તો તે ઈચ્છા સંયુક્ત કુટુંબના કોઈકને કોઈ સભ્યો દ્વારા સંતોષાય જ છે. વિભક્ત કુટુંબના બાળકો રજાઓમાં દાદા-દાદી કે નાના-નાનીના ઘરે જવાની હઠ કરે છે. આ હઠ પૂરી કરવી એ બાળકના ભવિષ્ય માટે ખૂબ જરૂરી છે કારણ કે બાળકોને બીજા બાળકો સાથે રમવું ખૂબ જ ગમે છે. આપણા માતા-પિતાની સારસંભાળ રાખવી એ આપણી પ્રથમ ફરજ છે અને બાળકોને તેમની સાથે ઉછેરવા એ આપણી જરૂરિયાત છે.

“બાળઉછેર થશે ત્યારે સર્વોત્તમ, સંયુક્ત કુટુંબને સૌ માનશે જ્યારે ઉત્તમ.”

— શ્રી અનિલ એન. પટેલ (ડ્રા પટેલ, Std.III-A, CBSE)

❖ બાળઉછેર જો સંયુક્ત કુટુંબમાં થયો હોય તો સાચે જ બાળપણ યાદગાર બની જાય છે. બાળકની ઉંમર જે સમયે ઓછી હોય ત્યારે બાળકને પ્રેમ આપનાર પરિવારના સાચા સભ્યો મળી જાય તો બાળકનો ઉછેર અને સંસ્કાર સિંચન ખૂબ સારી રીતે થાય છે. સંયુક્ત કુટુંબમાં ઘણા બધા સભ્યો હોય એમની સાથે રમવાની, નવી-નવી વાતો જાણવાનો અનેરો આનંદ બાળકને મળે છે. તેમાં ભણવાની પણ રેસ ચાલતી હોય છે. પ્રથમ નંબર આવે તો દાદા-દાદી તરફથી મળેલ પ્રશંસા અને જે ભેટ મળે તેનો અનેરો આનંદ હોય છે. જો બાળક સંયુક્ત કુટુંબમાં રહેતું હોય તો કુટુંબના સભ્યો બાળકના અભ્યાસમાં પણ તેમને મદદરૂપ થાય છે. આમ, બાળક સારી રીતે ભણી શકે છે. સંયુક્ત કુટુંબમાં નાના બાળકને ઘણો પ્રેમ મળે છે.

— શ્રી ઘનશ્યામભાઈ આર. પટેલ (દિયા પટેલ, ધો.૮-બ, ગુ.મા.)

❖ સંયુક્ત કુટુંબમાં દાદા-દાદી એક વિશિષ્ટ પાત્રો ગણાય. તેઓ રોજ રાત્રે બાળકોને ધાર્મિક તથા સાહસિક વાર્તાઓ કહે છે બાળકમાં સાહસિકતાના તેમજ પોતાના ધર્મગ્રંથો – રામાયણ, મહાભારત, ભાગવતના સદ્ગુણોનું સિંચન થાય છે. બાળક જ્યારે બિમાર પડે છે ત્યારે સંયુક્ત કુટુંબમાં રહેનાર દરેક વ્યક્તિ તેની સાર સંભાળમાં લાગી જાય છે. આ વાતાવરણથી બાળકને હુંફ મળે છે અને તે જલદી સાજો થઈ જાય છે.

– શ્રીમતી સ્મિતા યુ. રાણા (દેવ રાણા, Std.VII-C, CBSE)

❖ બાળક બોલતાં શીખે ત્યારે પહેલો શબ્દ ‘બા’ અને બીજો શબ્દ ‘દાદા’ શીખે છે. આ વાત પરથી જ બાળકના ઉછેરમાં દાદા-દાદીનો ફાળો કેટલો જરૂરી છે તે કુદરતી રીતે જ નક્કી થઈ જાય છે. જેમ મુડી કરતાં વ્યાજ વ્હાલુ હોય તેમ દાદા-દાદીને તેના પુત્ર-પુત્રવધુ કરતાં વ્યાજ રૂપી પૌત્રી-પૌત્રીઓ વ્હાલા હોય છે, આ તો જેણે અનુવભવ્યું હોય તે જ સમજી શકે. જે બાળકોના ઉછેરમાં દાદા-દાદીનું યોગદાન ન હોય તેમનો માનસિક તથા સામાજિક વિકાસ રૂંધાયેલ જોઈ શકાય છે. દાદા ભલે અશક્ત હોય પણ પોતાના પૌત્રો-પૌત્રી માટે ઘોડો પણ બની જતા હોય છે. પોતાની પીઠ પર બાળકોને બેસાડી ઘરમાં ગોળ-ગોળ ફેરવતા બાળકોનો આનંદ જ કંઈક અનેરો હોય છે.

દાદા-દાદી જ્યારે બે-ત્રણ દિવસ માટે બહાર ગયા હોય ત્યારે બાળકોને કેટલું વસમું લાગે છે ! દાદા-દાદી બહાર જવાના છે તે જાણી બાળકો ઉદાસ થઈ જાય છે અને જ્યારે દાદા-દાદી ઘેર આવે છે ત્યારે સૌથી પહેલા દોડીને દાદા-દાદીને વ્હાલથી વળગી પડે છે આવું અદ્ભૂત દ્રશ્ય તો નસીબદારને જ જોવા મળે.

રાત્રે બાળકોને પથારીમાં સુતી વખતે જાત જાતની બોધ કથાઓ અને દૂયકા કહીને તેમને સંસ્કારનું સિંચન કરતા હોય છે.

વળી જ્યારે દાદા-દાદી ભણેલ હોય તો તેમના અભ્યાસમાં પણ ખૂબ જ મદદરૂપ થાય છે. હિંચકા ખવડાવતાં ખવડાવતાં ગણિતના એવા પાઠ શીખવે છે કે જેથી બાળક રમતાં રમતાં ગણિતના ઘડિયા, સરવાળા, બાદબાકીના દાખલા ઝડપથી શીખી શકે છે. એકથી સો સુધીના અંક તો એટલા સુંદર રીતે તૈયાર કરે છે કે તેમના પાયાનું ગણિત પાકું થઈ જાય છે. આનો મતલબ એ થાય કે દરેક દાદા-દાદી શિક્ષકની ગરજ સારે છે. જેનાથી બાળક બાળપણમાં દાદા-દાદી પાસેથી જીવન જીવવાના પાઠ અભ્યાસ સારી રીતે કરી શકે છે.

અંતમાં, જે ઘરમાં દાદા-દાદી હોય તો તે ઘરમાં બે પેઢી તૈયાર કરતા હોય છે એક પુત્ર-પુત્રવધુ રૂપીને બીજી પૌત્ર-પૌત્રી રૂપી, માટે પ્રભુને પ્રાર્થના કે દરેક બાળકને તેના બાળપણમાં દાદા-દાદીનો પ્રેમ અને હુંફ મળે અને બાળક એક મહાન વ્યક્તિ તરીકે સમાજમાં ઉભરી આવે...

– દાદા : શ્રી દશરથભાઈ એ. પટેલ (ખુશી, રાકેશ પટેલ, Std. VII-A & I-A, CBSE)

❖ એક વૃદ્ધ ખેડૂતનો જ્યારે અંતિમ સમય આવી જાય છે ત્યારે તે પોતાના દિકરાઓને બોલાવીને તેમને એક-એક લાકડી આપે છે અને તોડવાનું કહે છે. તેઓ એક જ ઝટકામાં લાકડી તોડી નાંખે છે. તે ફરી બધી લાકડીઓ ભેગી કરી તોડવાનું કહે છે, તો તે તૂટતી નથી કારણ કે તે એક જૂથમાં હોય છે. સંયુક્ત કુટુંબમાં હળીમળીને રહેવાથી આપણે દુનિયાની મોટામાં મોટી સમસ્યાઓનો સામનો કરી શકીશું.

— શ્રી અંબાલાલ યુ. તડવી (રાજવી તડવી, ધો.૮-બ, ગુ.મા.)

❖ 'પરિવાર' એક એસા શબ્દ છે જેસે હમ સમી પરિચિત છે । લેકિન કયા આને વાલી હમારી પીઢી ઇસ પરિવાર કો પૂર્ણ રુપ સે સમજ પાને મેં સક્ષમ હૈં, નહીં કદાપિ નહીં । કારણ, વર્તમાન મેં ભાગમભાગ વાલા જીવન વ્યાપન કર રહે માતા-પિતા કે સાથ બચ્ચોં કા એકલ પરિવાર મેં રહના, વો સિર્ફ અપને માતા-પિતા સે હી રુબરુ હો પાતે હૈ વો બી કુછ સમય કે લિએ । જિતને સમય કી ઁનકો આવશ્યકતા હોતી હૈ ઁતના તો શાયદ હી નૌકરી પેશાવાલે માતા-પિતા અપને બચ્ચોં કો દે પાતે હૈ । જબ એસા કઠિન સમય આતા હૈ તો હમારી સોચ પ્રથમ ઁસ ંર હી જાતી હૈ કિ કાશ ! હમ સંયુક્ત પરિવાર મેં રહ રહે હોતે । કઈ બાર એસા હોતા હૈ કિ એકલ પરિવાર કી છોટી સે છોટી સમસ્યા બચ્ચોં કો પતા હોતી હૈ લેકિન સંયુક્ત પરિવાર મેં કઈ ઘટનાઈ બચ્ચોં કો છૂ બી નહી પાતી હૈ । ંર બચ્ચે બિના કિસી કઠિનાઈ કે પ્યાર પાકર પઢતે-બઢતે હૈં । મેરા અપના અનુભવ હૈં મુજે કઈ એસે મૌકે પ્રાપ્ત હુએ જબ હમ અપને દાદા-દાદી કે સાથ રહતે થે ંર ઁનસે બહુત કુછ સીખતે હૈ । યહાં તક કિ મુજે આજ બી અપની દાદી કે બનાએ હુએ પકવાન યાદ હૈ જો વો હમારે લિએ બનાતી થી ંર બઢે હી ચાવ સે ઁલાતી થી । પર યહ સુઅવસર મેરે બચ્ચોં કો ઁનકે દાદા-દાદી કે હોતે હુએ બી નહીં પ્રાપ્ત હુઆ । મૈં જબ અપને બચ્ચોં કે સાથ દાદા-દાદી કી ચર્ચા કરતી હૂં તો ઁનકો બહુત અફસોસ હોતા હૈ ંર કહતે હૈં કિ તુમ્હારી 'મઈયા' (દાદી) તુમ લોગોં કે લિએ એસા કરતી થીં । મેરે બચ્ચોં કે દાદા-દાદી હમારે સાથ નહીં રહતે હૈ ક્યોકિ ઁનકો વહી સ્થાન પસંદ હૈ જહાં ઁન્હોને અપને જીવન કા અધિકતમ સમય વ્યતિત કિયા । દૂસરા કારણ યહ બી કિ પરિવાર કે અધિકાર લોગ વહી પર રહતે હૈ હમ લોગ બાહર યહાં ઁનકો કિસી કી ભાષા સમજ નહીં આતી ંર નહી હમારા કોઈ રિશ્તેદાર હી જો ઁનસે મિલને આ સકે । આજ હમ જબ બી અપને ઘર (બનારસ) જાતે હૈ તો મૈં અપને બચ્ચોં કે ચેહરે પર પરિવાર કે સદસ્યો સે મિલને કે બાદ ઝલકને વાલી ઁુશી કો પૂર્ણ રુપ સે મહસૂસ કરતી હૂં । બચ્ચે પરિવાર કે સદસ્યોં સે મિલકર બહુત હી આનંદિત હો જાતે હૈ । અતઃ મેરે વિચારા-નુસાર સંયુક્ત પરિવાર બચ્ચોં કે વિકાસ મેં એક અહમ્ ભૂમિકા અદા કરતા હૈ ।

— શ્રીમતી શ્વેતા ઁપાધ્યાય (ઈશીકા, કક્ષા XII CBSE, અનિષ્કા, કક્ષા IX CBSE)

(2) Role of Joint Family in Moral Education of Students

બાળકોના મૂલ્ય શિક્ષણમાં સંયુક્ત કુટુંબનું મહત્વ :

- ❖ I remember the days spent in his strict but warm presence. Yes rules were there as my grandfather was a Doctor in the Army and hence followed them to the tee. They were meant to be followed and under no circumstances could anyone in the family break them, or else punishment would be meted out. My integrity and basic honesty is a gift from my grandfather.

I remember I was in the 9th standard in school, and had been selected as the Head girl of the school. The announcement was to be made in the school assembly the next day. But after the election by students and teachers, through the grapevine mostly everyone knew who had been selected. Now this was something I had wanted and worked meticulously for all my school life.

They say there is a slip between the cup and the lip. Somehow my so called friends, instigated me that lets jump the small wall at the rear of the school and celebrate by having an ice-cream. I hesitated as I had never broken school rules but they kept on coaxing me and the headiness of being selected had gone to my head. To my bad luck we were caught. The headmistress, (my house teacher) wanted to discredit me from the post of head girl and give it to the next girl who had scored second highest votes. The teachers and the Head mistress were divided on this and as such the matter was referred to the school managing committee.

I was thrilled since my grandfather was a trustee of the committee and my father's friend was another one. The others also I had interacted with during school functions and was quite well known to all of them. The announcement of the head girl was delayed for a day, till the decision was taken. My grandfather called me at home in the evening and gave me the firing of my life stating that I had put him in a awkward condition. I however showed no repentance over the act of indiscipline since I knew that my being a head girl was equally important to him. Next day to my surprise the vote went against me by one and that was Motapapa's. I rebelled and cried but to no avail, the decision was taken against me. My grandfather told me "You will not understand now, but this was a very difficult decision for me to take, if I voted for you it went against my ideals, ethics and if I voted against you my dream

of having my grandchild elected as head girl would crash. Nevertheless this will teach you that rules and regulation in life are to be followed. Whoever we are we have no right to break them". It taught me to never break rules and even during college, whatever happened I did not break rules. Time passed Motapappa expired, I finished education and started working. At an advertising field function I was selected as "the best Advertising Administration person of the year". My boss said "At the interview for this post I had three MBA's and one graduate and my management wanted one of the MBAs. But since the final decision was mine. So, I selected you. I knew that no advertising scheduler in your team would ever think of earning under the table from the advertising agencies. In this area your honesty and reliability are unquestioned. You have never broken any regulations and have been jokingly known as The Mad Bawi, "(in Mumbai, Parses are sometimes called Bawa for male and Bawi for female)"

Yes, this made me realize that the one decision taken against me by my grandfather had made me earn a name as an honest person. Till date, I have this inbuilt fear in me that if I do something wrong, repercussions will follow.

Thank you Motapapa !

- Mrs. Rushna Ginwalla (Administrative Staff)

- ❖ બાળકના ઉછેર માટે ફક્ત માતા-પિતાના પ્રયત્નો જ પૂરતા નથી. બાળશિક્ષણની પ્રથમ શાળા એટલે આપણું ઘર અને આપણા કુટુંબીજનો. વડીલોની વડલારૂપી છાયા હોય તો જ દુનિયાના આકરા તાપને સહન કરવા માટેની મદદ બાળકને મળે છે. વડીલોની અનુભવી નજર, દુરંદેશીપણું, કુશાગ્રબુદ્ધિ વગેરેથી આપણી સંસ્કૃતિ તથા મૂલ્યોનું જતન અને સંવર્ધન જરૂરથી થાય છે. જે ઘરમાં વડીલોની હૂંફ ન હોય ત્યાં બાળકને શિશુ અવસ્થામાં પ્લે ગ્રુપ કે ચાઈલ્ડ કેરમાં મૂકવા પડે છે. માતા-પિતા વ્યવસાયમાં વ્યસ્ત હોય એટલે યંત્રવત ઘડિયાળના ટકોરે બાળકને લેવા જાય, મુકવા જાય. આ બધી મથાકૂટમાં શિક્ષણ આપવાનો સમય લાવવો ક્યાંથી ? એટલે, મસમોટા ટયૂશન ક્લાસીસમાં ઘકેલી દેવામાં આવે, જ્યાં, બાળકનો વિકાસ રૂંધાય છે.

વડીલોના અભાવે આપણા પ્રાચીન-સાંસ્કૃતિક વારસાની જાણકારી ન હોવાથી આપણા રીત-રિવાજો, ભાષા, રહેણી-કરણી, જીવનશૈલી વગેરે બદલાય જાય છે. એટલું જ નહિ શિસ્ત, સંસ્કાર, નમ્રતા, પરસ્પરની ભાવના વગેરે જીવન મૂલ્યો પણ ઘટતા થતા જાય છે. આવી સ્થિતિમાં બાળકો ગેરમાર્ગે દોરાય તે સ્વાભાવિક છે.

કિરણો વગર સૂરજ ને કોણ ઓળખે ! શીતળતા વગર ચંદ્રને કોણ ઓળખે !

સુવાસ વિના ફૂલોને કોણ ઓળખે ! કલવર વિનાના પક્ષીને કોણ ઓળખે !

જો હોય વડીલો વગરનું ઘર તો, પછી સમાજમાં આપણને કોણ ઓળખે !

— શ્રીમતી જયવંતી બી. જાદવ (ધ્વનિ અને અનુષ્ઠા જાદવ, ધો.૭ અને ૩, ગુ.મા.)

- ❖ ભારતીય સંસ્કૃતિ એટલે અતિથિ દેવો, ઘરમાં વડીલોને માન આપવું, ગુરૂનો આદર કરવો, માન-સન્માન આપવું. આ પ્રકારની સંસ્કૃતિ આપને આપણા વડીલોએ આપી છે. આજના ઈન્ટરનેટ, ટી.વી., મોબાઈલ યુગમાં આપની જુની સંસ્કૃતિ વિસારાઈ રહી છે. આજના બાળકોને જો વડીલોની હુંફ નહી હોય તો આવતા દાયકાઓમાં આપણી સંસ્કૃતિ લુપ્ત થઈ જશે. આજની પેઢીએ વડીલોને સાચવવા પડશે. સુખદુઃખમાં કુટુંબને સાથ આપવાના બદલે આપણે સ્વૈચ્છીક જીવન જીવવા માંડ્યા છીએ. આપણી વડીલોએ આપેલી સંસ્કૃતિ જાળવવી હોય તો સંયુક્ત કુટુંબની ભાવના જીવંત રાખવી પડશે. આજની પેઢી પોતાના જીવનમાં વણ જોઈતી આફતો નોતરી રહી છે. જો આ પેઢીને બચાવી હોય તો આપણી સંસ્કૃતિ જાળવવી પડશે. જે આપણા વડીલોની હુંફ વગર શક્ય નથી.

— શ્રી મુકેશભાઈ પટેલ (રાધેશ પટેલ, ધો.૮-બ, ગુ.મા.)

(3) Economic and Social Constraints in a Nuclear Family

વિભક્ત કુટુંબની આર્થિક અને સામાજિક મુસીબતો :

- ❖ "You are lucky you live in a nuclear family". Many a times I have heard this statement from my friends, neighbors and relatives. When I listen to their reasoning I feel sad and pity their mentality. To them I am lucky as there is no one to order me, I am not answerable to anyone, but no one understands that this so called freedom is actually a bane for me. My kids miss their grandparents especially when other kids enjoy festivals and outings with their grandparents. I personally feel like an abandoned child when I have no one to look up to in times of need of advice. Even a basic thing like what can be cooked daily becomes a difficulty in the absence of my mother in law. I avoid going out to functions where children are not allowed or else make an excuse and return early. Even if I have to go to the doctor, I need to tag my children along as they are too small to be kept alone. I desperately want my in laws to be around for my kids, my husband and me. The love guidance, and emotional support which we got from our grandparents is somewhere lost in this race for survival. I would like to tell the people who consider me lucky, "try living in a nuclear family and see all that you miss out on."

- Mrs. Farheen Khan, (Ahmed Safi, Std. III-A, CBSE)

❖ A child without his grandparents love starts playing with all gadgets like mobile, laptop, iPad and he/she becomes selfish, doesn't share things. If parents want to go out of station for some work then they are always stressed as to who would look after the child as it is not always possible to take the child with them and let the child remain absent from school. The lady of the house has to manage all house hold work as well as outdoor work. So, life becomes very difficult. If at all she wants to take up a job she has to manage all the work and at times has no time for herself. Even if she is unwell she still has to do the household chores as there is no one else to help her. While in the joint family, all the works is shared by other members.

- **Mrs. Jyoti J. Hathi** (Kruti J Hathi, Std. VII-B, CBSE)

❖ For the lady living in the nuclear family life has in store many difficulties. The main difficulty is loneliness. The man of the house is at work and the children are busy at school or with friends. Who will give her company and advice? Sometimes, due to economic constraints the lady of the house also has to work, in the case, the children are left in day care or with the neighbors / with servants / on their own. This causes insecurity in the child, and they feel emotionally insecure. In times of sickness or emergency she is extremely scared. Since children are alone they may fall into bad company and may develop bad habits.

- **Mrs. Vishaka Ajmeri**, (Kushal Ajmeri, Std. IV-A , CBSE)

❖ વિભક્ત કુટુંબમાં રહેતી સ્ત્રીને ઘણી બધી તકલીફોનો સામનો કરવો પડે છે, જે હું મારા અનુભવ દ્વારા આપને જણાવવા માગું છું. હું જ્યારે પરણીને આવી ત્યારે સંયુક્ત કુટુંબમાં રહેતી હતી. જેમાં સાસુ-સસરા, બે જેઠ, બે જેઠાણી, બે ભત્રીજા અને એક ભત્રીજી તેમજ અમે પતિ-પત્ની સાથે અમારો ૧૧ સભ્યનો પરિવાર હતો. મારે બે બાળક થયાને અમારા કુટુંબની સંખ્યા ૧૩ થઈ ગઈ. મારા બાળકો ક્યાં અને ક્યારે મોટા થયા તેની બબર ન પડી. મારું કુટુંબ વડોદરા રહેતું હતું. પરંતુ મારા પતિની નોકરી ભરૂચમાં થવાથી તેઓ અપડાઉન કરતા હતા. પાંચ વર્ષ સુધી તેમણે અપડાઉન કર્યું. તે સવારે જાય ત્યારે બાળકો સુતા હોય અને આવે ત્યારે સુવાની તૈયારી કરતા હોય. તે બાળકોની સાથે એક કલાક જ રહી શકતા હતા માટે અમે ભરૂચ સ્થાયી થવાનું વિચાર્યું. મારું કુટુંબ વિભક્ત થઈ ગયું ને હું ઘણી બધી તકલીફોમાં મૂકાઈ ગઈ. વડોદરા બધું જ કામ વહેંચાઈ જતું, જ્યારે અહીં બધા કામ જ મારે કરવા પડે. મારા પતિની જનરલ શીફ્ટ હોવાને કારણે બહારના કામ પણ મારે જ કરવાના. બહારના કામ માટે જવું હોય તો બાળક સ્કૂલેથી આવે તે પહેલા ઘરે આવી જવું પડે. બહાર ગામ જવું હોય તો શાળામાં રજાચીટ્ટી આપવા જવી પડે. જો રજા ન મળે તો

ગમે તેટલો સારો પ્રસંગ હોય તોય ટાળવો પડે છે. બાળક બિમાર પડે તો તેની સાથે પણ બેસવાનું ને કામ પણ કરવાનું. જો સંયુક્ત કુટુંબ હોય તો બા-દાદા જોડે બેસે તો આપણે બીજું કામ કરી શકીએ. સંયુક્ત કુટુંબમાં જોડે બેસી જમવાની મજા આવે છે. બાળકો એક-બીજાનું જોઈ સરખી રીતે જમતા શીખે છે. એકલા જમે તો બાળકો જમવામાં નખરાં કરે ! સંયુક્ત કુટુંબમાં બાળક બહાર ગયું હોય તો તે વડીલોના બીકે સમયસર ઘરે આવી જાય છે. જ્યારે વિભક્ત કુટુંબમાં બાળકને ખાલી માતા-પિતાને જ જવાબ આપવાના હોય છે. સંયુક્ત કુટુંબમાં તહેવાર ઉજવવાની મજા આવે છે. અમે આજે પણ દરેક તહેવાર સંયુક્ત કુટુંબમાં જ વડોદરા જઈ ઉજવીએ છીએ. તહેવારની રજા શાળામાં એક જ દિવસની હોય છે. તહેવારના આગલા દિવસે વડોદરા જઈએ તો તહેવારની સાંજે નીકળવું જ પડે જો બીજા દિવસે નીકળવું હોય તો શાળાની બેગ, યુનિફોર્મ વગેરે લઈને જવું પડે. આમ તહેવારનો પૂરેપૂરો આનંદ માણી શકાતો નથી. પ્રેમ, સંસ્કાર, લાગણી આ બધું સંયુક્ત કુટુંબમાં વધારે જોવા મળે છે.

– શ્રીમતી દિપ્તીબા એમ. મહારાણા (હર્ષદિપસિંહ અને પૃથ્વીદિપસિંહ, Std. VII-B & III-C, CBSE)

- ❖ આજના ૨૧મી સદીના યુગની વાત કરીએ ‘સંયુક્ત કુટુંબની ભાવના’ લુપ્ત થતી જોવા મળે છે. જ્યાં જ્યાં નજર માંડીએ ત્યાં બસ ‘વિભક્ત કુટુંબની ભાવના’નું જ મહત્વ વધી રહ્યું છે. સમાજમાં કેટલાક સ્વેચ્છાએ વિભક્ત કુટુંબની પસંદગી કરતા હોય છે, તો કેટલાક અનિચ્છાએ વિભક્ત કુટુંબની પસંદગી કરતા હોય છે. જે સ્ત્રીઓએ અનિચ્છાએ વિભક્ત કુટુંબની પસંદગી કરી હોય, તેમની તકલીફો કંઈક જુદા જ પ્રકારની હોય છે. વિભક્ત કુટુંબમાં રહેતી સ્ત્રીઓની તકલીફોને ત્રણ પ્રકારમાં વહેંચી શકાય : (૧) આર્થિક, (૨) કૌટુંબિક અને (૩) સામાજિક.

– શ્રીમતી તુષિ કે. પટેલ (પ્રિયાંશ પટેલ, Std. V-A, CBSE)

(4) I am Grateful to My Father and Mother In-laws

હું મારા સાસુ-સસરાની આભારી છું :

- ❖ I had a very special bond with my mother-in-law. She loved to cook and passed on her recipes to all of us. She believed that any disagreement should be discussed and talked out instead of it being kept bottled up and then erupting into a fight. She has taught me to be a better wife, mother, a better person most of all. What a special lady she is, warm, caring, kind, fun, loving, supportive smart and finally and the most important of all, a great friend. She has been one of the greatest blessings in my life. Mother is a portrait of God. A son spends his own life with his mother, whereas the daughter after marriage has to accept her husband's mother as her own.

Even I did so. When I came to my in law family things were new for me. The rituals, the method of working in the house, the way to welcome guests, were unknown to me. My mother in law taught me all these things. If I have to go out, I can do so with ease and without any worries as she takes care of the children. In fact, my children during their growing up years slept with her in her room so that I could get a calm and undisturbed sleep. Two years back she had a paralysis attack and has not fully recovered, and has lost the partial use of her left hand and leg, yet she is ever helpful, and there is no change in her behavior.

Some people do not get the love of their mother, but I am lucky to get the love of two mothers. It is not that she only loves me and helps me but she scolds me for my mistakes, that too is her care for me. She has never differentiated between me and her daughter. She considers me as her own daughter. I am thankful to God for giving me such a wonderful mother -in-law. She is the best gift my husband has given to me. Whenever I feel depressed, I just walk to her room and talk to her, then the waters of life run smoothly, like that of the running rivers. Mummy you are just the best! May God grant you good health and a long life.

- Mrs. Urvashi Prajapati (Jay Prajapati, LKG-A, CBSE)

❖ *"I am not perfect, lets both assume that the other is doing the best she can" Mary Larmoyeux.*

Very often listening to the conflicts between mother in law and daughter in law, I wonder, why two woman who love one amazing man, can't put aside their differences and live amicably together. What possibly could be the reason for such behavior? Most of the times it could be insecurity or jealousy. However in all this situation they both lose their happiness and mental peace. Both know that they have a special place in the man's life.

I still remember after a few days of my marriage, my mother in law whispered to me: "Beta I am relieved and happy after you have come in my sons life. Take care of him. In a few days I have realized that you are perfect for him." These words overwhelmed me and till today I blush on remembering these words. Today the most important thing I can do as a daughter in law for her is that unconditionally love her son.

It is not my place to advice anyone but yet, I would like to share one thing with all, please do not try to change your mother in law, accept her with all her

eccentricities. If you are hurt or upset over anything she said or did, try and bring up the topic in discussion and sort out the matter. Problems need to be overlooked with grace and dignity. Make your mother in law feel that her decisions matter and hold importance in your life. Do not ever make the mistake of comparing her and your mother. Please remember, your children need the love and affection and advice of their grandparents in their lives.

- **Mrs. Nourin Patel** (Teacher)

- ❖ Oh my mother-in-law ! I can't express my feelings to her nor do I find it easy to write about her. I got married when I was just 21, I did not know how to handle the family or run the house or how to cook. I was worried as my family was now a joint family. My mother-in-law came as a ray of light in my life. As a friend and guide she taught me all the ropes of handling the family, cooking and how to manage the family on a low budget. She is my ideal, I salute her. I am grateful to her for her support and guidance when I most needed it. Thank you Mom.

- **Mrs. Gulshankhan M Pathan** (Laraib Khan, Std.IV-B, GSEB)

- ❖ વિતેલા જમાનાની ફિલ્મ 'સરસ્વતીચંદ્ર'માં એક ગીતની પંક્તિમાં ગવાયું છે કે "...સાસુજી મેરી હૈ મમતા કી મૂરત, પિતા જૈસા સસુરજી કા બૈસ..." જે મારા સાસુ-સસરા માટે યથાર્થ છે. મારા પિતાના વ્યસની સ્વભાવને લીધે મારી માતાનું અપમૃત્યુ થયેલ. મારી માતાના મૃત્યુ સમયે હું ખૂબ નાની હતી. મારી માતાના અપમૃત્યુથી મારા મામા મને મેસાળમાં લઈ ગયા અને હું મોસાળ માં મામા-મામી પાસે મોટી થઈ. મારા મામા-મામીનો ઉપકાર પણ મારાથી ભૂલી શકાય તેમ નથી. કારણ કે મામાની આર્થિક સ્થિતિ બહુ સારી નહતી અને અત્યંત ગરીબ પરિસ્થિતિમાં પણ મારો ઉછેર કરી મારા લગ્ન થતા સુધીની તમામ જવાબદારી નિભાવી. મારા લગ્ન આમ તો જ્ઞાતિના સમુહ લગ્નોત્સવમાં થયેલ. આ લગ્ન મારા મામા-મામી કરાવતા હોવાથી મારા પિતા-ભાઈ, કાકા-કાકી કે મારા કુટુંબની કોઈપણ વ્યક્તિ લગ્નપ્રસંગમાં આવેલ નહી. જે પ્રસંગ મારા માટે જીવનભર ભુલી ન શકાય તેવી દુઃખદ ઘટના હતી. પણ આ દુઃખદ પ્રસંગને સુખમાં ફેરવી દેવા મારા સાસુ-સસરા તેમજ મારી સાસરી પક્ષના તમામ કુટુંબીજનોએ પોતાની પુત્રીના લગ્ન હોય તે રીતે જ મારી સાથે તેમજ મામા-મામીના પડખે ઉભા રહી લગ્નપ્રસંગને આનંદ મંગલમય બનાવી દીધો. આ પ્રસંગનો અનુભવ ભુલી શકાય તેમ નથી. મારા લગ્ન સમયે મારુ શ્વસુરગૃહ વડોદરા ખાતે હતું અને અમો સંયુક્ત કુટુંબમાં રહેતા હતા. મારા સાસરી પક્ષના કુટુંબની આર્થિક સ્થિતિ પણ સામાન્ય હતી. જેથી હું પણ કંઈક વ્યવસાય શીખું અને આર્થિક રીતે કુટુંબને મદદરૂપ થવા માટે મારા સાસુ-સસરા ઘણા જ પ્રયત્ન કરતા. અમારી જ્ઞાતિના રૂઢિચુસ્ત રિવાજો અને

સામાજિક વિરોધને પણ ધ્યાનમાં લીધા વિના મને બ્યુટીપાર્લરનો વ્યવસાય શીખવવા માટે નાણાં અને સમયનો ભોગ આપી પ્રોત્સાહન આપ્યું. મારા સસરા સાથે અવાર-નવાર સ્કૂટર ઉપર જવાનું થતું ત્યારે કોઈકવાર મારા સસરાની ઓફિસના ઓળખીતા મળે તો તેઓ મારા સસરાને એમ કહે કે તમારી આ બીજી પુત્રીના લગ્નમાં જરૂરથી બોલાવજો ‘જો કે તેઓને હું પુત્રવધુ છું તેમ ખબર નહતી’ આવા પ્રસંગે મને ખૂબજ આનંદ આવતો. કારણ કે ઘરમાં પણ મને તેમની પુત્રી હોય તેમજ વર્તન રાખતા અને ઘણાને પુત્રી તરીકેની જ ઓળખાણ આપતા.

સને ૨૦૦૮-૦૯માં મારા પતિને ભરૂચમાં નોકરી મળતા હું મારા પતિ અને પુત્રી ભરૂચ રહેવા આવી ગયા અને સાસુ-સસરા વડોદરા રહેતા. જેથી મારે પ્રસંગોપાત ભરૂચ- વડોદરા આવવા જવાનું થતું. પહેલા તો મારા પતિ સાથે હોય તો અવરજવર કરું. પણ મારા સાસુએ મને એકલા અવરજવર કરવા હિંમતવાન બનાવેલી. જેથી પછીથી હું એકલી પણ મુસાફરી કરતા શીખી ગઈ. આજે ક્યાંક જવાનું થાય તો લોકલ, એક્સપ્રેસ કે સુપરફાસ્ટ ટ્રેનમાં મુસાફરી કરી શકું છું જે મારા સાસુના પ્રયત્નથી શક્ય થયેલ છે. આવા પ્રયત્ન એક માતા પણ ન કરી શકે જે મારા સાસુએ કરી બતાવ્યું છે. મારા સસરા નિવૃત્ત થતાં હાલમાં અમારી સાથે રહે છે. આથી ફરી અમે સંયુક્ત કુટુંબમાં રહીએ છીએ અને બપોરે-સાંજે અમે બધા સાથે જમતા હોય પણ મારા સાસુ પહેલા અમને ગરમા-ગરમ ભોજન જમાડે અને ત્યારબાદ તેઓ જમવા બેસે. મારા સાસુ જ્યારે મારી થાળીમાં જમવાનું પીરસે ત્યારે મારી મા મારી નજર સમક્ષ તરવરે છે. આવા વાત્સલ્યસભર અનુભવોને કેમેય કરી ભુલાય ખરા ?

— શ્રીમતી સંગીતા પી. રાજ (શ્રુતિ રાજ, ધો.૮-અ, ગુ.મા.)

❖ મારા લગ્નને ૨૫ વર્ષ પુરા થયા છે. મારા લગ્ન થયા ત્યારે અમે સંયુક્ત કુટુંબમાં રહેતા હતા. ધીરે-ધીરે થોડી સમસ્યાઓ પેદા થઈ અને અમે અલગ થઈ ગયા. પરંતુ સાસુમા પ્રત્યે મને એ સમયે પણ ખૂબજ આદરભાવ અને માન હતું. જે આજે પણ છે અને ભવિષ્યમાં પણ રહેશે જ એવો મને વિશ્વાસ છે. મારા સાસુમા પ્રત્યે મને ખૂબજ ગર્વ અને અભિમાન છે. આજે કંઈ પણ કામ હોય તો મારા સાસુ મારા પતિને (એમના દિકરાને) ફોન નથી કરતા પરંતુ મને ફોન કરી મારી સાથે જ બધી વાત કરે છે. ‘પુત્રવધુ’ એટલે પુત્ર કરતાં પણ વધુ એવો અર્થ થાય જે મારા સાસુએ સિદ્ધ કર્યું છે. હું જેટલું એમનું માન જાળવું છું એ પણ મને વધુ તરીકેનું એટલું જ માન આપે છે. મારા સાસુ મારા આદર્શ છે. મારા લગ્ન થયા ત્યારે તો મારા વડસાસુ પણ હતા. એમણે પણ મને ખૂબજ પ્રેમ આપ્યો છે. કુટુંબમાં આ એકજ વ્યક્તિ એવી છે જેના માટે મને લાગણી, પ્રેમ, આદર, માન છે. હું આજે જે કાંઈ પણ છું તે મારા સાસુમાને આભારી છું.

— શ્રીમતી પન્નાબેન રાણા (પ્રિયલ રાણા, ધો.૮-બ, ગુ.મા.)

(5) My Sister-Brother In-law ensures I Never Miss My Sister/Brother

મારા નણદ-જેઠ સગા ભાઈ/બહેનથી સવાચા :

- ❖ Very often our relatives play such an important role in our lives, especially when we need them the most but due to circumstances we do not have the opportunity to thank them for being such an immense support in our hour of need. I would like to thank my sister in law for the support she gave me when I needed it the most. My husband and I had gone to our native with my four year old son during summer break. He was a hyper active child and loved to run around in the village. My in laws and we were sitting and chatting, when as a surprise my brother came to visit us. My son was very fond of his uncle and also of his bike. In his excitement, he ran forward and went to hug his uncle and his bike, however the bike fell on his leg and he got badly injured. His foot was literally dangling from the skin. In the village, we could not give him the care he needed, so we rushed with him to Godhara Hospital. The doctors said that till the swelling on the feet subsided nothing could be done. After two days the swelling subsided and the doctor plastered it from thumb to thigh and told me to take care of my son, as the injury was major but being a child he would heal. However care had to be taken that there was no stress on his feet. I as his mother had to ensure that he did not get up and run around. That was going to be the difficult part, as it was vacation time. After spending hours in hospital we reached home and the atmosphere was a little somber. We had our lunch and throughout, I could feel tension in the atmosphere. I thought that all were worried about my son but now things would be okay. Slowly my sister in law said, "Your brother has met with an accident and he has been taken to Ahmedabad". She further added "Do not worry about your son, I shall take care of him. You go and see your brother and to your parents need". My husband and I immediately decided to go to Ahmadabad and see how he was. On the way, My husband came to know the real truth of the situation and he slowly broke the news to me that my brother had met with a fatal accident and was no more. One tragedy after another and this a very bitter one. My brother had been coming to the village to see prospective candidates for his marriage, and the cruel blow that life had struck me and my family. My parents needed my support, but I was torn between them and my injured child as he too was in pain and needed me by

his side. I however realized that my parents had broken down and needed my support and strength. I was in a dilemma, my husband had to return to work and how could he look after my son alone, especially at a time when he needed his mother's tender and loving care.

My sister in law came to my rescue and she said "Bhabhi, you go and take care of your parents in this cruel and much unexpected blow that life has hit the family with. Do not worry about Ronak, I shall attend to all his needs and take care of him." I was still hesitant; however very caringly and lovingly she coaxed me and sent me to my parent's house. I stayed at my parent's home as so many decisions had to be taken, rituals to be performed. No matter what we do in life such irreparable losses cannot be healed, but time plays a major role and life has to go on. It took me three months to settle matters. All along my heart was in my mouth, wondering if Ronak was troubling his aunt and if he would heal well. Thanks to the efforts of my sister in law, I could support my parents when they needed me the most, and my son's leg also healed and he became fighting fit. My sister in law donned my role in Ronak's life at the time when he needed the comfort of his mother; she became his friend, guide and God mother, all in one. Thank you so much for being there when I needed you the most. I got a REAL sister in the form of sister-in-law.

- Mrs. Kokila P. Mehta (Kushal Mehta, Std. X, CBSE)

- ❖ એક દિવસ સૌ બાળકો સમૂહમાં રમી રહ્યા હતાં. અમારા ઘરના વાડાનો ભાગ ખૂબ વિશાળ. ઘરની બહાર રમવા જવાની જરૂર જ ન પડે. શેરીનાં બાળકો પણ અમારા આ મેદાનનો પૂરેપૂરો લ્હાવો લેતા. એ દિવસે બધા કાકા-મોટાનાં પિતરાઈઓ ક્રિકેટની રમત રમી રહ્યા હતા. માહોલ ખૂબ સરસ જામ્યો હતો. સૌ એકબીજા સાથે ગુલતાન બની ક્રિકેટ મેચનો આનંદથી માણી રહ્યા હતા. મારો ત્રણ વર્ષનો પુત્ર પણ દડાની આપ-લેમાં જોડાયેલો હતો. અમારે ત્યાં એ વખતે ગેસગીઝરની વ્યવસ્થાને બદલે પાછળના ભાગમાં પાણી ગરમ કરવા માટે ઈંટના ચૂલા થતાં અને ચૂલાને પવનથી બચાવવા ફરતે ડબ્બાનું પતરું કાપીને કવર કરવામાં આવતું. જેથી પાણી ગરમ થાય ત્યારે અગ્નિ આજુબાજુ ન ફેલાય અને પાણી ઝડપથી ગરમ થાય. બપોરનો સમય હતો એટલે ચૂલો ઠંડો પડી ગયો હતો. અચાનક દડાનાં પછડાવવાથી પતરું ઉછળ્યું અને સીધું મારા દીકરાનાં નાકને જઈ અફળાયું. એકાદ મિનિટ બધાને કાંઈ સમજાયું નહીં, પરંતુ થોડીવારમાં નાકમાંથી લોહીની ધારા વહેવા લાગી. નજીક જઈને જોતાં માલૂમ પડ્યું કે નાક કપાઈને લટકી રહ્યું હતું. રમતમાં ભંગ

પડ્યો. સૌ ડરી ગયા. મારા જેઠ-દિયર જેઓ ઘરમાં હતા તે સૌ દિકરાને હોસ્પિટલ લઈ ગયાં, નાનકડી સર્જરી કરવી પડી. આ સમયે મને મારા બાળપણમાં થયેલ દુર્ઘટના યાદ આવી. લખોટી રમતાં રમતાં થાંભલા સાથે ભટકાઈ જતાં આંખની ભ્રમર પાસે લોહીની ટસરો ફૂટી અને હું ડરથી બેબાકળી બની ગઈ હતી. મારી આગળ પાછળ મારા ભાઈઓ ઊભા જ હતા એ જ દ્રશ્ય મારા દિકરાને વાગવા સાથે પુનઃ મારા મનઃચક્ષુમાં આવી ગયું. અહીં મારા જેઠ-દિયર મારા બાળકની સરભરા કરવામાં વ્યસ્ત હતાં. આ સમયે મને મારા જેઠ-દિયર મારા ભાઈ કરતા સવાયા સાબિત થયા હોય એવું અનુભવાયું. પોતાના પેટના જણ્યાનું તો બધા કરે પરંતુ આ તો ભાઈનું સંતાન હોવા છતાં એક વાત્સલ્યસભર વાતાવરણ મારા પરિવારના સભ્યોના વ્યવહારમાં સ્ફુરિત થઈ રહ્યું હતું.

દવાખાનું હોય એટલે ખર્ચનું તો પૂછવું જ શું! હું ત્યારે ઘર સંભાળતી હતી પતિની આવક હોસ્પિટલના વધારાના બીલને પહોંચી વળે એટલે નહોતી. પરંતુ અમારા સૌના આશ્ચર્ય વચ્ચે આ બીલ ક્યારે ભરપાઈ થયું અને કોણે ભરી દીધું એ આજદિન સુધી હું જાણી ન શકી ! મને એમ કે પિતા તરીકે મારા પતિએ જ ભર્યું હશે ! આવી શિતળ છાયા આપનાર વડલા જેવા પારિવારિક સંબંધો સંયુક્ત પરિવારમાં જ શક્ય બને છે. આર્થિક સંકળામણ સરળતાથી હળવી બની જાય છે. સ્નેહસભર, સમજણ ભર્યું, સૌહાર્દપૂર્ણ વાતાવરણ સાથે કુટુંબોમાં આપણું જીવન ધબકી રહે છે, મહેકી રહે છે, મ્હોરી ઊઠે છે.

— શ્રીમતી સરોજ એસ. રાણા (શિક્ષિકા)

(6) Grandparents : The heart of the family

દાદા-દાદી : કુટુંબનું હૃદય :

- ❖ There are many things we can learn from the people around us, both in our immediate circles and beyond.

My paternal grandfather experienced arthritis for many years, making it difficult for him to engage himself in some seemingly simple activities, but he would often be sure to prepare special treats for his grandchildren. I remember the occasions when my grandparents returned home from Hajj, I went to Mumbai Airport to receive them along with my whole family (Father, Mother, uncle aunt...) They both would first kiss me in greeting before anything else. It was such a seemingly small gesture and yet one that was also so sweet and touching. Now I am living in the city but I keep my grandmother always with me.

- Mr. Imran Patel (Mahammed Patel, Std. V-A, CBSE)

❖ In life we all have good and bad experiences. Our grandparents in fact give us so much love and teach us many good things. I remember when I was 9 years old getting up early in the morning, going to school, and after that coming home. My grandparents used to wait for me for lunch. My mother and aunty would make khakhara, and my grandfather would give us milk and we all would have milk and khakhara. That taste is unforgettable. After three years, we all were separated and my grandparents went to stay with my uncle and aunty. I miss my grandparents a lot. Grandparents are not only our family members but they are life for us, they give us love, care and affection.

- **Mrs. Kesha Modi** (Teacher)

❖ મારા પરિવારના તમામ સભ્યો હંમેશા એકબીજા સાથે સ્નેહથી સંકળાયેલા છે. મારા સમગ્ર પરિવારના સભ્યોના વટવૃક્ષ સમાન મારા દાદાને હું ક્યારે પણ ભૂલી શકું તેમ નથી. જ્યારે પણ હું નવરી પડું ત્યારે મારા દાદાના સંસ્મરણોમાં ખોવાઈ જાઉં છું. ઘણી વખત એવા અનુભવ થાય છે કે જાણે મારા દાદા મારી સામે જ હોય છે. અમારા પરિવારને માટે દાદાજી એક ઘેઘૂર વડલા જેવા હતા. અમારા કુટુંબ તેમજ સ્વજનોના સારા માઠા તમામ પ્રસંગોમાં દાદાજીની અવશ્ય હાજરી રહેતી. તેઓ સંસારનો મોટો-નાનો જટિલમાં જટિલ પ્રસંગ એકદમ સહજ રીતે પૂરો કરતા હતા. હું નાની હતી ત્યારે રોજ સવારે અને સાંજે દાદાજી મને ફરવા લઈ જતા હતા. રસ્તામાં તેમની પાસેથી જ્ઞાન-વિજ્ઞાનની અનેક વાતો સાંભળવા મળતી. જે આજે મારા જીવનનું અમૂલ્ય ભાથું બની રહ્યું છે. દાદાજી બપોરના સમયે આરામ કરતા એ સિવાય તેમનો સઘળો સમય વાંચન-લેખન અને સમારંભમાં પસાર થતો. એમની કામ કરવાની ધગસ યુવાનોનેય શરમાવે તેવી હતી. તેથીજ અમારામાંથી કોઈ જરા જેટલી પણ આળસ દાખવે તો તેને દાદાજી ઠપકો આપતા. આમ છતાં તેમનાં હૃદયમાં તો અમારા સૌ પ્રત્યે અપાર વાત્સલ્ય જ હતું. અમારામાંથી કોઈ બીમાર પડે ત્યારે તેઓ ખુબજ બેચેન અને ચિંતાતુર થઈ જતાં અને સારા થતાંની સાથે જ અમારી ઈચ્છાઓ પૂરી કરતાં.

- **શ્રીમતી દક્ષાબેન ચૌધરી** (હર્ષ ચૌધરી, ધો.૮-બ, ગુ.મા.)

❖ परिवार शब्द दिमाग में आते ही एक ऐसा चित्र अंकित हो जाता है जिसमें तस्वीर है सबसे बीच में बैठे हुए उन व्यक्तियों की जो सबसे ज्यादा अनुभवी तथा आदरणीय है, जिनके मन में अपार प्यार है, जो श्वास तथा विश्वास है उस चित्र के अन्य सभी व्यक्तियों की जैसे मम्मी-पापा, चाचा-चाची, बुआ तथा छोटे-बड़े मासूम भाई-बहन । यह कल्पना है हमारी उम्र वाली पीढ़ी की । परंतु जब आज की पीढ़ी अर्थात आज के बच्चों से पूछा जाए फिर उनसे उनके परिवार (My Family) का चित्र बनाने के लिए कहा जाए तो परिणाम जो सामने

आता है उसमें तीन-या चार व्यक्ति ही दिखाई देते हैं ।

मम्मी-पापा वे खुद अकेले या फिर छोटा या बड़ा, भाई या बहन । इसमें बच्चे की कोई गलती नहीं है, उसने तो वही बनाया जो उसे दिखाई देता है । आज परिवार संयुक्त कम संक्षिप्त ज्यादा हो गए हैं । कई बार माता-पिता यह शिकायत करते हैं कि हमारा बच्चा सारा दिन टी.वी. देखता है या वीडियो गेम खेलता है । यह शिकायत अक्सर ऐसे परिवार से आती है जो बहुत ही छोटा (Nuclear) है । ऐसे में वह बच्चा टी.वी., वीडियो गेम को अपना बंधु तथा सखा मान लेता है । अगर माता-पिता कामकाजी हो तब तो बात और भी निराली हो जाती है अर्थात् 'त्वमेव माता च पिता त्वमेव, त्वमेव बंधु च सखा त्वमेव'

परिवार यदि संयुक्त हो जहाँ बच्चे के साथ उसके खुद के भाई-बहन न सही परंतु अगर चचेरे भाई-बहन हो तब तो बच्चे का समय उसके साथ खेलने, लड़ने, झगड़ने में ही व्यतित हो जाता है । रही सही कसर तो दादा-दादी की कहानियाँ ही पूरी कर देती है । मैं एक ऐसे परिवार के बारे में जानती हूँ जहाँ एक छत के नीचे 35 लोग अर्थात् चार पीढ़ियाँ एक साथ रहती है । कितनी खुशनसीब है उस छत के नीचे रहनेवाली सबसे छोटी पीढ़ी जिन्हें तीन पीढ़ियों का अनुभव व मार्गदर्शन प्राप्त होता है । कई बार यह भी होता है कि किसी कारणवश (नौकरी आदि) हमारे परिवार का आकार छोटा हो जाता है हमें अपने संयुक्त परिवार से दूर रहकर अपना संक्षिप्त परिवार बसाना पड़ता है परंतु यह तो हो ही सकता है कि वर्ष में कम से कम एक या दो बार जाकर हम अपने परिवार जहाँ दादा-दादी है, चाचा-चाची है, बुआ है, चचेरे भाई-बहन उनके पास जाकर कुछ समय साथ में व्यतित करें ताकि हमारा बच्चा अपने उपरोक्त हक को पा सके ।

- श्रीमती सोनल दुआ (शिक्षिका)

Our students have also whole heartedly contributed a lot on the topic and we have received many articles. Due to paucity of space, we have not been able to include all, but have made an attempt to include as many as we possibly could, as given below :

ARTICLES WRITING :Topics suggested for Students - (1) The vacations I enjoyed with my grandparents (2) I Miss my grandfather (3) The pampering I get from my grandparents (4) Living in the city without my grandparents (5) My grandparents : My ideal (6) The days I spent in the village with our joint family (7) If I had had the pleasure of living with my grandparents (8) I learnt from my grandfather (9) The epitome of grace and dignity : My grandmother (10) My Aunty / Uncle my friend and guide.

Feelings shared by Students

(1) The best days I enjoyed with my grandparents

મારા દાદા-દાદી સાથે માણેલ ઉત્તમ દિવસો :

- ❖ My grandparents are my friends since childhood. I have no secrets from them and tell them everything. I ask my grandmother a lot as she herself been a girl at one time and also brought up her own children through experiences in her life. She has taught me many things. My grandparents are my guide, friends, and teacher. I learn new things by enjoying their company. My grandfather is a man full of wisdom and he guides everyone in the house.

- Yashika Varma (Std. IV-A, GSEB)

- ❖ The days I spent with my grandparents are equal to the golden days of my life. The precious moments of learning to walk with my small fingers clutching my grandmother's hand, riding horseback on my grand father's back. I remember, I always used to sleep in my grandmother's lap. Going to the garden and playing with them and a regular halt at the local jalebi wallas shop and chomping on hot jalebis. Then off to the house, for delicious mouth watering dinner by my five star Chef "My Grandmother" Then home work under the guidance of my grandfather very playfully and lovingly taught by him. After taking dinner listening to the golden words of my grandmother, her stories which seemed better to me than Thomas Hardy's.

- Karma J. Patel (Std. VIII-A, CBSE)

❖ જ્યારે મમ્મી કહે છે કે હવે આપણે વેકેશન માટે દાદા-દાદીના ઘરે જવાનું હોય છે ત્યારે અમારો આનંદ બમણો થઈ જાય છે. હવે અમે એ દિવસનો ઈતેજાર કરીએ છીએ કે ક્યા દિવસે દાદા-દાદીના ઘરે પહોંચીશું અને મઝા કરીશું ? અંતે ઈતેજારની પળો ખતમ થઈ જાય છે અને ગાડીમાં બેસીને અમે અમારા ગામે જઈએ છીએ. અમને જેટલો આનંદ દાદા-દાદીને જોઈને થાય છે તેનાથી ચાર ગણો આનંદ તેમને અમને મળતા થાય છે. અમારું આખું કુટુંબ ત્યાં ભેગું થાય છે. અમે આખું વેકેશન ત્યાં રહીએ છે. જ્યારે અમને અમારી દાદી જુએ છે ત્યારે તેમની આંખોમાંથી ખુશીના આંસુ વહે છે, તેનો અનુભવ અમને થાય છે. અમે જ્યારે ગામ જઈએ છીએ ત્યારે દાદી અમને સ્વાદિષ્ટ અને શુદ્ધ ઘીની સુંદર વાનગીઓ બનાવીને ખવડાવે છે. ઉપરાંત સવાર-સાંજ અમે સ્વસ્થ રહીએ તેના માટે ગાયનું દૂધ પીવડાવે છે દાદા અમને ખેતરે લઈ જાય છે. તેઓ અમને અનાજ અને ઝાડ-પાનની ઓળખ કરાવે છે. થોડાક રમુજી ટૂંકા પણ કહે છે. રાત્રે દાદી વાર્તા સંભળાવે છે.

— હર્ષ એમ. પટેલ (ધો. ૮-બ, ગુ. મા.)

(2) I Miss my grandfather

દાદાજી, તમે મને ખૂબ યાદ આવો છો :

❖ મારા કુટુંબમાં પાંચ સભ્યો છે. દાદી, પપ્પા, મમ્મી, ભાઈ અને હું પોતે. મારા દાદા પણ હતા પરંતુ તેઓનું અવસાન થઈ ગયું હતું. આ અમારા કુટુંબમાં ખૂબ જ દુઃખની ઘટના હતી. જ્યારે હું નાની હતી ત્યારે તેઓ મારી સાથે રમતા, ઘરમાં સૌથી નાના દીકરાની નાની છોકરી હું હતી. તેથી તેઓ મને ખૂબ જ વહાલ કરતા હતા. જ્યારે ચોમાસાની ઋતુ આવતી ત્યારે અમે વરસાદમાં ન્હાતા અને દાદા સાથે ખૂબ આનંદ માણતા. જ્યારે ઉનાળો આવતો ત્યારે તેઓ અમારા માટે કેરી લાવતા. પરંતુ અચાનક તેમને ક્ષયનો રોગ થયો અને તેમનું અવસાન થયું ત્યારે હું નાની હતી. તેથી મને બહુ તો યાદ નથી. આજે પણ હું કહું છું કે દાદાજી તમે મને ખૂબ યાદ આવો છો !

દાદાનો ડંગોરો લીધો, તેનો તો મેં ઘોડો કીધો, ઘોડો ચાલે રૂમઝૂમ, ઘરતી ઘુજે ધમધમ,
ધમ ધમ ઘરતી થાતી જાય, મારો ઘોડો કૂદતો જાય, કૂદતા કૂદતા આવે કોટ, કોટ કૂદીને મુકે દોટ !

— હેમાંગીની સીકલીગર (ધો. ૮-બ, ગુ. મા.)

(3) The pampering I get from my grandparents

મારા દાદા-દાદી પાસેથી મને મળેલ વ્હાલ :

❖ My grandparents are the world's best couple. They are very caring and loving with everyone. Whenever my parents scolded me they were a protective wall. They were not from a rich background but they ensured that their children studied and tried to fulfill all their wishes. They live with us and I am very much blessed that from the whole family they decided to stay with us. My

grandfather has worked very hard and my grandmother also ran the house very well and saved some money. My grandfather tells me moral stories which help me. My grandmother shows me how to do the household work.

- **Stuti M Mavani** (Std.X, GSEB)

- ❖ હું નાનો હતો ત્યારે મારા દાદા-દાદી મને પ્રેમથી ખવડાવતા - પિવડાવતા અને રાત્રે મધુર સ્વરમાં લોરી ગાઈ મને સુવડાવતા. તેઓનો પ્રેમાળ હાથ મને કાયમ સુખ શાંતિ આપતો હતો. બાળપણમાં હું ઘણો નટખટ, તોફાની હતો પરંતુ ખૂબ જ લાડલો હતો તેથી ઘણી બધી ચીજવસ્તુઓ જેવી કે રમકડા, દૂધની શીશી, દડો, બેટ વિગેરે એમની પાસેથી જીદ કરીને મેળવતો એટલું નહિ તેઓ પણ મારી સાથે બાળક બની રમતા હતા. શાળામાં જવાના દિવસોમાં તેઓ જ મને સવારમાં વહેલા ઉઠાડતા, સ્નાન કરાવતા, દૂધ-નાસ્તો કરાવતા એટલું જ નહિ મને લેશન કરવામાં પણ મદદ કરતા. તેઓ શાળાએથી છૂટીને ન આવું ત્યાં સુધી ઘરની બહાર ઊભા રહી મારી રાહ જોતા અને આવતા જ પ્રેમથી / વ્હાલથી ચુંબનોનો વરસાદ વરસાવતા. સાંજે અમે સાથે જ જમણ જમતા તેઓ મને ખોળામાં લઈ વ્હાલથી માથે હાથ ફેરવી ખવડાવતા. રાત્રે પણ હું દાદા-દાદીની મધ્યમાં જઈ સૂઈ જતો હતો. મારા દાદા-દાદી ગ્રેજ્યુએટ હોઈ કાયમ મને ખૂબ ભણવાની ટકોર કરતા અને વ્હાલથી કહેતા બેટા ચિરાયુ મોટો થઈ કુટુંબનું નામ રોશન કરજે નાના ભાઈને પણ ભણાવજે. આવા છે મારા દાદા-દાદી... દુનિયાના બેસ્ટ દાદા-દાદી.

- **ચિરાયુ એસ. જાદવ** (ધો.૮, ગુ.મા.)

(4) Living without my grandparents

દાદા-દાદી વગરનું ઘર :

- ❖ નાના બાળકને તેમના દાદા-દાદી સાથે રહેવાનું ખૂબ જ ગમતું હોય છે. દાદી માટે બહારથી ફૂલ લાવવાના, દાદીનો હાથ પકડી રોજ મંદિર લઈ જાવ ત્યાંથી પાછા આવો, દાદાને દરરોજ તેમનો ખેસ આપવાનો, દરરોજ તેમને પ્રણામ કરી આશીર્વાદ લેવાના, દાદી પાસે જઈ સંતાઈ જવાની, સાંજે દાદા કંઈક લાવ્યા હોય તેમ તેમની પાસે દોડીને લાવવાની, પપ્પા કાંઈ બોલે તે પહેલા દાદા-દાદી પાસે જઈ સંતાઈને પપ્પાને ડાંટ ખવડાવવાની, રાતે દાદી પાસેથી એક વાર્તા સાંભળીને જ ઊંઘવાનું, રજાના દિવસમા દાદાની પીઠ પર બેસી ઘોડો રમવાની, દાદી સાથે નાની-નાની રમત રમવાની ખૂબ જ મજા આવતી હતી. દાદા-દાદી વગરનું જીવન ખૂબ અઘરું લાગે છે. પ્રેમ, સ્નેહ, વ્હાલ ન હોય તો તે બાળકનું જીવન ખૂબ જ ખાલી લાગે છે.

- **પ્રિયલ કે. રાણા** (ધો.૮-બ, ગુ.મા.)

(5) My grandparents : My ideal

મારા દાદા-દાદી મારા આદર્શ :

- ❖ Everything my grandma does,
Is something special made with love.
She takes time to add the extra touch,
That says " I love you very much".
She fixes wounds with a kiss and a smile,
And tells good stories in grandma's style.
It's warm and cozy in her lap,
For secret telling or a nap.

- Mukund (Std. VII-A, GSEB)

- ❖ આપણે આદર્શનો અર્થ કાઢીએ તો આપણે કોઈના જીવનમાંથી આપણે કાંઈ શીખવા મળે તેને આદર્શ કહેવાય છે. મારે માટે મારા દાદા-દાદી આદર્શ છે. મારા દાદા અને મારી દાદીએ જીવનમાં ઘણાં બધાં સંઘર્ષો મારા દાદા ભણવા માટે ૧૫ કિ.મી. ચાલીને ભરૂચ શહેરની કોલેજમાં જતા. મારા દાદાને ભણવા માટે આવી તાલાવેલી જોઈ મેં આ પ્રસંગને મેં મારા જીવનમાં આદર્શરૂપી કંડારી લીધો છે. આજકાલના છોકરાઓ શાળાથી ઘર એક કે બે કિ.મી. દૂર હોય તો પણ તે વાન અથવા રીક્ષામાં જતા હોય છે. દાદાની આ ટેવ મારે માટે સંભારણું છે. મારા દાદી પહેલા શિક્ષિકાની નોકરી કરતાં. તેઓ બાળકને પોતાની ઘરે નિઃશુલ્ક રીતે ભણાવતા અને ઉજ્જવળ ભવિષ્ય બનાવવા ટેકો આપતા. આ બધા પ્રસંગો દાદા-દાદીના મારા માટે આદર્શરૂપ બની ગયા છે.

— રાધેશ એમ. પટેલ (ધો. ૮-બ, ગુ. મા.)

(6) The days I spent in the village with our joint family

સંયુક્ત કુટુંબ સાથે વિતાવેલ યાદગાર દિવસો :

- ❖ Joint family the word itself conveys the message of oneness; I am blessed and proud to have experienced this oneness, when I was living in my native "Nagpur", with my extended family. Those days were wonderful and will always be treasures of my life. In my family I was mostly attached to my grandparents. When I started going to school my grandfather dropped me to the school bus and picked me up from the bus after the school was over. My grandmother taught us to help others. She told us stories and she also helped us in our studies. She taught us shlokas and mantras, which are

useful to us. After some years my father got transferred and I came to a new city. I had lived in a houseful of people and hence was not used to living alone, now I was all alone with my three sisters. I always wish that God gives me a chance to again live the same enjoyable life with my joint family.

- **Mitali Pawade**, (Std. IX, CBSE)

- ❖ મારો સ્વભાવ શરમાળ એટલે વક્તૃત્વ શક્તિને ખીલવવા માટે ઘરે બધાજ પ્રોત્સાહન આપે પણ એક પ્રકારનો મનમાં ડર બેસી ગયો હતો. મારી આ ખામીને દૂર કરવા શનિ-રવિના દિવસે અને અમુક પ્રસંગોપાત ઘરમાં એક નાનકડું આયોજન કરાતું. જેનું નામ અમે આપ્યું છે 'ટેલેન્ટ-શો' જેમાં દરેક વ્યક્તિએ પોતાનું ટેલેન્ટ (આવડત) બતાવવાની. જેમાં બા ગીતો ગાતી, મમ્મી તેના રસોઈની રેસીપી જણાવતી, પપ્પા જોકસ સંભળાવતા, કાકા વાર્તા સંભળાવતા, દીદી ડાન્સ કરતી. આ બધાને જોઈને મને પણ પ્રેરણા મળી કે આપણામાં રહેલી આવડતને રજૂ કરવી ખૂબ જરૂરી છે. મારા દાદાનો એ જન્મ દિવસ હતો ને હું ધો.૨ માં અભ્યાસ કરતી હતી. આ જ રીતે 'ટેલેન્ટ-શો'ની રમઝટ જામી હતી. મે પહેલીવાર ઘરના સભ્યોની સામે 'ગુલાબી, ગુલાબી છોટી સી પરી' અભિનય ગીત રજૂ કર્યું હતું. બસ એ દિવસથી મારી હિમ્મત ખુલી ગઈ અને મારો સ્ટેજ ફીયર દૂર થઈ ગયો.

- **અનુષ્ઠા બી. જાદવ** (ધો. ૩-બ, ગુ. મા.)

- ❖ અમારા સંયુક્ત કુટુંબની ભાવના તો એવી કે અમે ત્રણ બહેનો, એક ભાઈ અને કાકાની બે દીકરીઓ, એક દીકરો પણ કોણ કોના સંતાન તેનો ઘણીવાર મહેમાનોને પણ પ્રશ્ન થઈ પડતો. મારા પિતાનો એમના ભાઈ માટેનો અનન્ય પ્રેમ તે કેવો ? સવારે મારા કાકા ઊઠ્યા પહેલા મારા પપ્પા ચાનો કપ પણ ન લે અને કાકા બહાર ગયા હોય તો તેઓના ઘરે આવતા પહેલા જમવાની વાત નહીં. તે જ રીતે કાકાનું એમના પ્રત્યેનું માન સાચવવું. આ સર્વની સાક્ષી હું ખુદ જ આ પળોને યાદ કરું છું. મારા મમ્મી-પપ્પાના મારા કાકા-કાકીની જોડે ના સાઠ વર્ષનું કોઈપણ અપેક્ષા વગરનું ઉઘમી જીવન મારે માટે પ્રેરણાદાયી દૃષ્ટાંત બની રહેતું.

- **અંજલી એસ. પટેલ** (ધો., ગુ. મા.)

(7) If I had had the pleasure of living with my grandparents

જો મને પણ દાદા-દાદી સાથે રહેવાનો આનંદ મળ્યો હોત તો :

- ❖ મારા દાદા-દાદી સાથે મને રહેવાનો આનંદ મળ્યો નથી. જો તેમની સાથે રહેવા મળ્યું હોત તો હું અને મારા દાદા-દાદી સાથે ઊઠી રોજ સવારે પૂજાપાઠ કરત. મને શાળાએ મૂકવા આવતા. મને મારા ગૃહકાર્યમાં પણ મદદ કરત. રજાઓમાં હું બહાર ફરવા જાત. તેમના જીવનની સારી ટેવો મારા જીવનમાં ઉતારત અને તેમની પાસેથી હું અનેક વસ્તુ શીખી શકતી.

- **રાજવી એ. તડવી** (ધો. ૮-બ, ગુ. મા.)

(8) I learnt from my grandfather

હું મારા દાદા-દાદી પાસેથી શીખ્યો કે.... :

- ❖ હું દર દિવાળી અને ઉનાળાના વેકેશન દાદાના ઘરે રહેવા જતી. મારી દાદી બહુ ભણેલી નથી પણ મારામાં કેળવાયેલી સારી ટેવો તેમને જ આભારી છે. પોતાનું કામ ચોકસાઈથી કરવું જોઈએ. વાર્તાઓ બોધરૂપી અને જીવનમાં ઉતારવા જેવી હોય છે. મારી દાદી દેખાદેખીથી અંજાઈને કોઈ પગલું ન લેતી. મારા દાદા સદાય પ્રવૃત્તિમય રહે છે. સવારે વહેલા ઊઠી ચાલતા-ચાલતા દેવ મંદિરે દર્શન કરવા જાય છે. તેમને સમાચાર અને ક્રિકેટ મેચ જોવાનો ખૂબ આનંદ આવે છે. દાદા ક્યારેક અમને બે-ચાર દિવસના પ્રવાસે લઈ જાય અને નવા-નવા સ્થળો બતાવી તેનો મહિમા સમજાવે. મારા દાદાને ક્યારેય મેં ગુસ્સે થતા જોયા નથી. કોઈને ઠપકો આપવો હોય તો તેને વ્યક્તિગત બોલાવીને મૂઠતાથી આપે.

– દિયા જી. પટેલ (ધો. ૮-બ, ગુ. મા.)

(9) The epitome of grace and dignity : My grandmother

મારા દાદા-દાદી એક ઉમદા વ્યક્તિત્વ :

- ❖ Grandparents know us more than we know ourselves. They have seen our parents grow and then help our parents to bring us up. We should always respect them, their experience, their values, and the love they have for us. Of course a person needs one to care for him/her when he/she is growing up. And such a family where all are together and care for each other will surely ensure better bringing up of all of us as well as our siblings. My mom and my dad both work. And when I come home, my granny waits for me at the door and she always takes the place of my parents. She never lets me feel the absence of my parents. Once my granny and granddad wanted to go for a pilgrimage. My mom-dad appreciated the decision of my grandparents. My granny and mom felt that I was grown up enough to take the responsibility of myself as well as my younger sister and my home. In their absence I realized what truly the value of having granny near me was. I realized the meaning of the phrase that "nobody understands the value of a person till he/she is not there for you". I learned to carry out my allotted work and responsibly took care of my sister and my home. But, the loving cushion of my granny was missed badly. I found myself waiting for her return. It was then, that I realized how close I had grown to her. It was not only her care but her presence, her

smiling face to welcome us home, her rapt attention to all that we had to share. She is always there for us, silently but strongly. Parents show us the harsh reality of life but grandparents provide us a comfort zone, which is full of love, care and affection.

- *Rahil D. Patil (Std. IX, CBSE)*

(10) My Aunty-Uncle my friend and guide

મારા કાકા-કાકી/મામા-મામી/માસા-માસી/કુઆ-ફોઈ મારા મિત્ર અને માર્ગદર્શક :

- ❖ As a child whenever I read story books and read about the wicked aunt , I always felt hurt as my fui - my fathers younger sister , is my favourite in the family. She has taught me how to fly kites, how to ride the cycle and always helped me. She has an ever smiling face and kind eyes. I remember when I was small, she used to toss me in the air and then catch me in her arms. She brought chocolates for me and sometimes, inspite of my parents getting angry with her for spoiling me she still, bought little gifts for me. She is like an elder sister who I have always longed for but she does not fight with me like other elder sisters . Now, in fact, since my elder brother had gone to college for studies, I am alone with my parents at home. Whenever aunty comes home, I am very happy because she always plays with me, tells me stories , gets games and books for me. I remember an incident few years back, when I was accompanying her on a trip and had saved Rs. 50/- from my pocket money for a gift for her. I went from shop to shop searching for a gift for her, but could not find anything in the little amount of money that I had. Luckily, I walked into the next shop and there I found something for the amount I had and I happily gave her the gift. She accepted it with surprise and pleasure. It was only later, whilst she was sharing this tale with my mother that I came to know that my aunt had seen my frantic coming and goings in different shops and realized the problem. In the next shop, prior to my entering the shop she had told the shopkeeper to give me whatever I wanted for Rs. 50/- and then she would pay the balance without my knowledge. Who else but a generous and loving elder sister like aunt, could have thought of this? She always shares her childhood stories with me, and I too can tell her all my difficulties. Thank you Fui, for always being there for me.

- *Kushal P. Mehta (Std. X-C, CBSE)*

"Save Joint Family" Activity Reports

One song can spark a moment, One flower can wake a dream.

One tree can start a forest, One smile begins a friendship.

One start can guide a ship at sea, One sunbeam lights a room.

One candle wipes out darkness, One laugh will conquer gloom.

One step will start a journey, One word will start a prayer.

One hope will raise a spirit, One touch can show we care.

The same way, one start can make many nuclear families into one single joint family. So, we conducted activities based on "Save Joint family." Many creative and interesting activities were conducted to reach out to the hearts of the children, parents and grandchildren. In today's times, most live in a nuclear family, hence this enabled to awaken the spirit of living in a joint family and lead a life which shows caring and sharing.

We organize different activities based on values and aspects to reach out to society. As part of this we decided to focus on "Save Joint Family". In India we live connected as a family, family is not only wife, husband and children, but also grandparents, aunts, uncles, cousins' etc.

This trend is changing of late. People have started living in nuclear families. To nurture the thought of joint family, we conducted different activities.

The following activities were arranged for **Std. I & II** :

Making Family Tree (Dt. 24/06/2015) : The children had to make a family tree and either stick the photograph of their family or draw their picture. All children participated and made their trees very creatively. This enabled them to know all family members as now mostly this generation lives in nuclear families. Some children had not even realized that there were so many members in their family.

Card Making (Dt. 15/07/2015) : Nowadays the culture of sending cards has become very rare. People wish each other on the social media sites. However the thrill of receiving and giving a card is unique. A handmade card is more appreciated. However, we used a little variety. We asked children to use waste materials to prepare cards for their family members. The cards were prepared in different shapes and sizes. Some drew on the cards. They wrote

the name of the family member to whom they wanted to give the card. The teachers found it difficult to judge the winners. All the small ones had prepared these cards using their immense creativity.

Singing Competition (Dt. 22/07/2015) : Children had to sing songs which were based on family and family relations. A plethora of songs were presented happily and melodiously.

Mono Acting (Dt. 05/08/2015) : Children often like to enact someone in the family. They also wish to imitate them. The children came dressed like the person, they were to enact. All enacted very well, so we came to know, whom the children love the most and in whose company they are comfortable.

Worksheet (Dt. 19/08/2015) : The worksheet was framed in such a manner and with simple basic questions, which children should know about their families. These questions were based on general information of family members and the relationships in the family.

Letter Writing (Dt. 02/09/2015) : Children had to write a letter to their grandparents, on a post card. Today mostly children are not in the habit of writing letters. They learnt how to write & how to post letters. They came to know what a post office is and how it works.

Paper Bag Making (Dt. 14/10/2015) : Paper bags were to be made using newspapers and decorative materials. The children made wonderful bags and gifted them to their family members. This showed the love and affection they had for the family, along with a lesson to conserve environment.

Handkerchief Painting (Dt. 28/10/2015): Beautiful designs were painted on plain handkerchiefs, using water colors, potatoes, lady fingers, onions etc. Beautiful prints and designs were made and the handkerchiefs were gifted to the grandparents.

The following activities were arranged for **Std. III, IV & V** :

Family Tree Making (Dt. 01/07/2015) : Today most often families are nuclear, to encourage the children to know who their family members are, we decided that children make a family tree wherein they drew or stuck pictures of their family member. The children very enthusiastically, participated in this and made wonderful family trees.

Singing Songs or Poems (Dt. 15/07/2015) : The children sang songs

expressing their love and respect for their grandparents in different languages. It was fun to watch them doing cute imitations in their songs.

Photo Frame Making (Dt. 19/07/2015) : Children made decorative photo frames, using different materials and decorated them with shells, beads and coloured and painted on them. They then inserted the photos of their grandparents in it and gifted it to them.

Story Telling (Dt. 12/08/2015) : Our grandparents often tell us stories and we learn values and morals from them. Children had to narrate a story told to them by their grandparents in two minutes time and they were to do so in English. This encouraged them to narrate incidents and it was evident how much they had imbibed from the folklore told to them by their grandparents.

Creative Writing (Dt. 26/08/2015) : Children often remember incidents which happened when they were small. To encourage the habit of creative writing in them from a small tender age, this activity was organized so that children could recall the emotionally happy memories they had shared with their grandparents.

Card Making (Dt. 09/09/2015) : Grandparents play an important role in our life and lay down a strong character base. In a way they are the first teachers in the school of life. The children were to make cards on the theme " My grandparents, my Guru" and write some message on it. Truly the emotions put down by the children, brought tears to our eyes and gladdened the hearts of their grandparents.

Stone Painting (Dt. 14/10/2015) : In ancient India most of our drawings and paintings were done on stones. This art is slowly vanishing. Hence, we encouraged the children to paint on stones and gift the same to their grandparents. The drawings were artistically done and some even wrote small messages on it.

Handkerchief Designing (Dt. 21/10/2015) : Children used colourful threads and embroidered short messages on handkerchiefs and gifted it to their grandparents. The grandparents were overwhelmed at the feelings and the artistic designs made by the children.

The following activities were arranged for **Std. VI & VII** :

Poster Making (Dt. 01/07/2015) : The theme was save Joint family. The children drew wonderful paintings depicting life in a joint family. The slogans

written by them were very attractive.

Poem Recitation (Dt. 15/07/2015) : The poems were to be recited in different languages. The children expressed the true feelings about living in a joint family. Some children, who did not have experience of living in joint families too expressed their desire to live in the joint family, through their poems.

Family Photo Album (Dt. 12/08/2015) : The children were asked to make creative albums using old photos and craft paper. The children not only collected old photographs but they related the memorable moments to their teachers and their classmates.

Quiz Competition (Dt. 26/08/2015) : To inculcate in the children the feeling of togetherness with family, Students were asked questions based on chronology of famous families , historical personalities etc.

Elocution (Dt. 09/09/2015) : The children spoke on the most enjoyable days spent with their family . They spoke about the sweet and unforgettable memories with their families. They shared their feelings with deep emotions & sensitivity.

Skit Competition (Dt. 14/10/2015) : Students prepared a skit showing the two aspects of society, Nuclear family & Joint family. The children showcased the different problems faced in a nuclear family like, all the work has to be done independently, whereas in the joint family everyone works together and as a result of which responsibilities are shared.

Card Making (Dt. 28/10/2015) : In this activity students prepared greeting cards or thanksgiving cards for their family members other than parents. After diwali vacation they even brought the photographs of those moments when they gifted these cards to them.

The following activities were arranged for **Std. VIII, IX & X** :

Letter Writing (Dt. 12/08/2015) : Today in times, when with the advent of social media even talks on the mobiles have become a thing of the past, all are texting and messaging and keeping in touch with each other. This generation has practically no experience of writing an actual letter or receiving a letter from anyone. The joy of writing a letter or receiving one is unsurpassable. We asked the students to write letters to their grandparents and other elders whether they were living with them or not. The children penned down their feelings and some

even read out their letters to the grandparents and asked them to reply to them. Some students from different other states eagerly awaited the reply from their grandparents. The letters from the grandparents were read in class and it was indeed a poignant moment to get in touch with the feelings which were expressed by the children. Children realized the joy and need of living in a joint family. Slowly for some students it became a regular way of life and many still continue to write letters to their grandparents, if they do not stay with them.

Photo Collage (Dt. 26/08/2015) : Collages of different photos of the times spent with the family, picnics, fun moments at home, birthday celebrations, wedding celebrations, and get-togethers were made. Photos of grandparents, aunts, uncles', cousins, all in different moods, shapes and sizes, wonderfully collaged, bringing out the essence of living together as a family. This activity convinced many that there is joy in living in a joint family.

Poem Composition (Dt. 09/09/2015) : The children penned down their feeling with such empathy that the teachers were put into a pensive mood. Students have written down about the times they spent with grandparents, they have written about joy, sadness, fear, love, laughing, caring etc. **Some prize winning poems by budding authors are given below :**

POEM

If you live with your joint family

Do you live with your joint family?
Then you will be happy together with your super family.
You will be supported to be strong.
Grandpa will teach you that you should face life patiently
Grandma will teach you to talk to elders politely.
Papa will teach with sincerity, Mom will take care of you nicely.
Brother/Sister will help your boredom fly, Cousins will help complete homework easily.
Uncle will talk about money matters normally; aunts will make your life lively
If you live with your joint family, then your wishes will come true automatically.
Lastly if you live with your joint family You will live life smartly

- Ashish Choudhury (Std. X-B)

I had a dream

Mom, do you know whilst sleeping besides you yesterday night, I noticed from the window,

The stars which were bright and twinkling, and peeping at me,

They resembled the twinkling eyes of my granny. Then I had a dream, a dream of joy.

I saw a small boy walking in lush green farms with an old man holding his hands.

The hands were garnered and wrinkled, but the smile on his face was wondrous.

Do you know who was the little boy, it was me?

The old man was telling me a story of past glory,

I was smiling with joy and listening to the man. I was happy and satisfied.

Mom, I want this dream to be real, please bring me up with a joint family

It's my prayer to you please do it willingly.

- Madhurima Ghosh (Std. IX-A)

Golden Opportunity

Joint family culture is now a day's not found, it was ideal and placed very sound,

It had made a long full circle and round, now it has disappeared and lost ground.

Parents presence has become unwanted and disliked.

People wish to have their own world and freedom, and seem to have run out of wisdom.

We must develop good humanism as nothing can substitute a good gesture

Elders are not our past, but our path to a good future.

- Neel R Mehta (Std. X-A)

Family keeps me going

Living away from others reminds me of the care of the father

Scolding from others reminds me of the love of mother

Listening to the experiences of others, reminds me about the knowledge of grandfather

Hearing stories from others, reminds me of the moral stories of grandmother.

Chattering with others, reminds me of the words and talk of brother

Happiness keeps me glowing, trials keep me learning,

Success keeps me loving, Family keeps me going.

- Meet M Rana (Std. X-A)

ताकत एकता में बसती है

सबसे प्यारा, सबसे न्यारा, ऐसा है परिवार हमारा ।

साथ में जोड़कर सबको रखे वैसा, स्नेह भरा है आँगन ऐसा ।

भारत की सेनानी जैसी, एकाग्रता है हमारी एसी ।

एक धागे से बँधे सब मन, करके विश्वास का जतन ।

सुख-दुःख में हम साथ रहे, कभी ना कोई गम रहे ।

रिश्तों की पूजा होती है जहाँ, नहीं होता है झगड़ा वहाँ ।

हर मुश्किल का करेंगे सामना, कभी किसी से न डरना ।

कभी न टूटे एकता हमारी, यह है सच्ची ताकत हमारी ।

सूर्य किरणों के बिना पुष्प नहीं खिलते, प्यार के बिना परिवार नहीं बनते ।

- ध्वनी पी अटोदरिया (कक्षा IX-B)

अगर मिल जाए एक - दूसरे का साथ

संयुक्त परिवार है पूरा परिवार, सब चलते हैं एक साथ ।

चाचा-चाची, ताओं-ताई, दादा-दादी, पापा-मम्मी,

दादा-दादी की क्या करूँ मैं बात, दे परिवार को अनुभवी का साथ

दादी की वह कहानियाँ, बच्चे रखे याद आजीवन ।

दादा बने बच्चों के मित्र, बच्चें बताएँ उन्हें हर बात

मिलकर बनाए वे मजबूत निवास, अगर मिल जाए एक-दूसरे का साथ ।

पापा के भाई रहे हमेशा साथ, हर सुख दुख में दे एक-दूसरे का साथ ।

मिले बड़े भाई की छाँव, दूसरे को करे आपार प्यार ।

भाई-साहब का दुलार, छोटे भाई का विश्वास, दे मेरे पापा का साथ ।

जिंदगी बन जाए आसान, अगर मिल जाए एक-दूसरे का साथ ।

मम्मी ने ली जेठानी से जो सीख, देती अब अपनी देवरानी को ।

जो खुद समझा, अब समझाए दूसरे को ।

दादी से दोस्ती कर, बनाए चार की जोकड़ी ।

इन्हें हराने बन जाए मुश्किल, अगर मिल जाए एक-दूसरे का साथ ।

खेल-खेल में बहुत कुछ सीखा और बहुत कुछ सीखाया ।

डाँट पडे तो बडे बचाए, सीख दे हमें सीखाए ।

हमारा धमाल न होगा कम, अगर मिल जाए एक-दूसरे का साथ ।

किसी महान मनुष्य ने कहा था,

‘साथ नहीं रहोगे, तो तोड़ना बन जाएगा आसान,

साथ रहोगे तो बनेंगे के अगद का पाँव ।’

जीवन में नहीं आएगी मुश्किल, अगर मिल-जाए एक दूसरे का साथ ।

- अनुराग जायस (कक्षा-X-B)

Parody Singing (Dt. 14/10/2015) : This was the most hilarious and funny activity by the students. They have put in their heart and soul into singing Qawalis, ghazals etc creating lyrics based on joint family. The tunes were peppy and foot tapping. Oh what fun it was to listen sad ghazals & songs , sung in a happy tone with lyrics depicting the theme "Save joint family ".

Poster Making (Dt. 28/10/2015) : The posters made by the children were truly a treat for the eyes. The students depicted many emotions like, advantage of living in the joint family, trouble in balancing all the relations in the family, problems created due to generation gap, the pangs of separation living in a nuclear family, the happiness of sharing with family.

All these activities created a bond between members of the family whether they lived in the same town or city and in nuclear houses, or they lived in different states. These activities bridged the gap between families and created ties amongst all of them.

These activities were done in the first semester of the academic year to instill familial ties and relations, in the children from an tender age.

The students participated with great innovation and enthusiasm. It was difficult to judge the best as all activities were done with the heart rather than the brain.

Report on Manipuri Dance Concert

India is the cradle of human race, the birth place of human speech, the mother of history, the grandmother of legend and the great grandmother of tradition. Our most valuable and most constructive materials in the history of man are treasured up in India only. Amity Parivaar brought forward a golden opportunity to experience the beauty of one such treasure of India, the indigenous dance of the people of Manipur Valley, through the lecture demonstration and dance concert of the iconic Manipuri dancer, **Padmashree Darshana Jhaveriji** in the school campus.

The program began with a beautiful prayer song sung in harmony by the students of Std. XII, filling the ambience of the dusky evening with peace and devotion. The respectable guests of the occasion, eminent educationist Mr. Mukund Vaidya, Padmashree Darshana Jhaveri, Mrs. Archana Tanuj Patel (co-ordinator of the program) were welcomed by the honourable trustees. All that followed up with the mesmerising performance lecture demonstration and presentation of Darshana Jhaveri, whose name is synonymous with Manipuri Dance. Manipuri, is one of the major classical dances of India, indigenous to the North Eastern State of Manipur. The form has developed its own aesthetics, values conventions and ethics, but with less publicity. The technicalities of the Tandava (Masculine) and Lasya (feminine) elements of Manipuri dance, are highly developed, intricate and complex. Tal and Rhytham pattern through the characteristic cymbals (Kartal or Manjira) and double headed drum (Pung or Mridanga) blend into visual performance of Sankirtan, were the prominent components of the live demonstration. Among the classical categories of the presentation, was 'Rasleela' - a highly evolved dance drama, choreographed on 'Vaishnava Padavalis' composed mainly by eminent Bengali and Manipuri poets, which showed highest expression of artistic genius, devotion and excellence.

The fundamental drum dance with aerobic moves was displayed by Brojen Singh with great precision and skill. Darshana Jhaveriji taught the different hand movements, 'Lasya Mudras' symbolizing expressions, recited the rhythmic patterns, i.e. 'bolas' to bring out the original spirit of the dance form. Every member of the audience was soaked in the aesthetics of the dance as the great dancer demonstrated every step and made others

accompany her. The famous Ball Dance depicting little Krishna playing with a ball with his brother Balaram and friend Sudama was performed with great zeal. How Manipuri dance is woven into the lives of Manipuri people, was portrayed by Latasanadevi showing the act of weaving. The tradition of Manipuri dancers not to wear ankle bells to accentuate the beats tapped out by feet and to show subtle movements of body and feet with grace and devotion was the note of the entire presentation.

Padmashree Darshana Jhaveri was accompanied in her creative journey by her senior most disciple, Latasana Devi, hailing from Manipur, Malabi Chaudhary, Sanjib Bhattacharya, a solo dancer and drummer; Atashi Chatterje, a melodious singer and last but not the least, Brojen Singh, an accomplished Manipuri drummer and drum dancer.

An audience of about 500 parents, students and guests were captivated by the intricacies of the most chars test modest, softest and mildest but the most meaningful dances of the world.

All the members of the troupe and eminent guests were felicitated and honored with small tokens of love from the Amitians so that they return with long lasting and cherished memories in their minds.

- Mrs. Nivedita Chattopadhyay (Teacher)

Report on Educational Tour of Educators

We plan separate educational tours for students and teachers concentrating on the educative aspects. On 31st October 2015, we organized a one day trip for teachers to Karamsad, VallabhVidhyanagar and Anand. The home town of Great freedom fighter Sardar Vallabhai Patel popularly known as Iron Man of India on the occasion of Sardar Jayanti. There was a great enthusiasm to visit hometown of Sardar and his creation in nearby area. Two other places were Waymade College of Education and Amul Factory (Gujarat Co-operative Milk Mktg. Federation) were also the part of the visit.

Karamsad was the first destination, where Sardar Vallabhbhai Patel's house and memorial trust is situated. Karamsad is a city and a municipality in Anand district and it is a part of Chhagam Gol (Circle of Six Villages).

Sardar Vallabhbhai Patel an Indian barrister and statesman, one of the

leaders of the Indian National Congress and one of the founding fathers of the Republic of India. He was a social leader who played a leading role in the country's struggle for independence and guided its integration into a united, independent nation Indian independence movement grew up in Karamsad along with Vithalbhai Patel, who was also an important political leader. The house is preserved till date as a memorial to Sardar Patel.

On reaching Karamsad we were guided towards the house where Sardar Patel and his elder brother lived and grew up. The visit to house of this great legend was not only an eye-opener, but it also helped us get a feel of Sardar Patel's life and thoughts and what they mean for everybody, for the youth, society, government, industry and for humanity at large. It was really a proud moment for each one of us. As we entered the old designed and fashioned house.

Each wall of the house spoke about his great work and this made each one of us realize, that we are really experiencing freedom in our nation because of the hard efforts of these great heroes. Finally, from there on we proceeded towards the Sardar Patel memorial. This memorial idealizes Sardar Patel and Veer Vithalbhai Patel at its nucleus. This memorial organizes various programmes in the newly constructed magnificent Bhavans. The building has been deliberately located away from the main entrance to create a large open space in front, which has a number of trees, creepers and plants, through this pleasant landscape or monument which has a central hall Amphitheater type sitting arrangement. In the corridor regions' there is a photo gallery having paintings and banners and photography depicting events from lives of two great patriots, Sardar Patel and Veer Vithalbhai Patel. After spending few hours there, our next destination was Waymade College of Education. Where we were welcomed by the Principal and Staff members of the college. Firstly the principal of the college addressed us giving information about the various teaching and learning styles and their work pattern, moreover Mrs. Shulbha Natrajan the principal of the college motivated and boosted our enthusiasm with her effective speech, then after this interaction we were divided according to our subjects to various method rooms and language lab and then we were introduced by many activities in the method class, which we could conduct for easy learning of the subjects such as maps for

social science, periodictable for science etc. this was really different experience for all of us. Then after the lunch we had an interaction with Dr. Shubhas Bhatt (Ex-Head, Department of Maths, S. P. University, VVNagar). He shared his experiences as a teacher and the joy of teaching. Finally, after that we proceeded to our last destination, Amul Dairy industry. It was really the awaited spot for everyone, as we reached there, we were welcomed by the staff member and then finally we were divided into two groups. Escorted by the staff to various sections, we learnt about the various ways of collection of milk and processes done. We in different groups went along the way to various departments mainly the quality control, processing and packaging of Amul butter and the process of making of skimmed milk powders. We saw these huge machineries at work through large glass windows, which worked for 24 hours and the employees who worked on shifts. Apart from the factory site, there is also a dairy museum, where the history of Amul is the backdrop of visually decorative and appealing collage wall. The Amulparlor inside the premises was the centre of attraction for all, every one filled up their bag with Amul products to carry the memories of the visit for their loved ones. Finally we set off for the journey way back to Bharuch. While we sat in the bus we really felt a beautiful experience of the entire trip. Finally it could be said that - A teacher is symbolized as an architect of the society, who ought to be equip themselves with the requisite knowledge, skills and attitudes.

- Mrs. Suby Xavier (Teacher)

‘સંયોગ’ કાર્યક્રમનો અહેવાલ

ભારત ગામડાનો બનેલો દેશ છે. ભારતના ગામડાં જેટલાં સમૃદ્ધ તેટલો જ ભારત દેશ સમૃદ્ધ, તેવું આપણે ચોક્કસ પણે માનીએ છીએ છતાં પણ આજે ભારતમાં ગુજરાત – મહારાષ્ટ્રની સરહદ પર અત્યંત પછાત વિસ્તારમાં આવેલા એવા કેટલાય ગામડાં છે જ્યાં વીજળી નથી, સડકમાર્ગ નથી, સંદેશાવ્યવહાર નથી તેવા ગામડાંમાં ખડકી અને પિંડવળનો પણ સમાવેશ થાય છે. આ બંને ગામના નામ તો ક...દા...ચ... આપે સાંભળ્યા પણ નહીં હોય.

વલસાડ જિલ્લાના ધરમપુરથી ૨૫ કિ.મી. દૂર પિંડવળ ગામ આવેલું છે. આ પિંડવળથી વીસેક કિ.મી. દૂર ખડકી ગામ આવેલું છે. આમ તો આ બંને ગામ પણ ન કહેવાય. છૂટાછવાયાં કાંચા-પાકાં ગ્રૂપડાઓનો સમૂહ જ છે.

ખડકી અને પિંડવળનું પ્રાકૃતિક સોદર્ય અદ્ભૂત. કુદરતની ખોળે ઉછરેલા આ બાળકોના સર્વાંગી વિકાસમાં સુજાતાબેન શાહ (બી.એસસી., બી.એડ. ગોલ્ડ મેડાલિસ્ટ)નું યોગદાન અણમોલ છે.

કાર્ય એજ પ્રાર્થના છે અને પ્રત્યેક ફરજ ‘પવિત્ર ફરજ’ છે અને ફરજ પ્રત્યેનો અનુરાગ એ સર્જનહાર પ્રત્યેની નિષ્ઠાનો સર્વોચ્ચ કક્ષાનો ભક્તિભાવ છે. જ્યારે તમે કોઈપણ કાર્ય કરતા હો ત્યારે, એ સિવાય કાંઈ જ ના વિચારો. તમારા કાર્યને પ્રાર્થનાની જેમ કરો સર્વોચ્ચ કક્ષાની પ્રાર્થના તમારું સંપૂર્ણ જીવન, તમારા કાર્ય માટે સમર્પિત કરી દો એવું માનનારા સર્વોદય ટ્રસ્ટના સુજાતાબેન સાથે ટેલિફોનથી વાત કરી. તેમની શાળાઓના બાળકો સાથે ઍમિટી શાળામાં આવવાનું આમંત્રણ આપ્યું અને સુજાતાબેને સહર્ષ સ્વીકાર્યું.

વિદ્યાર્થીઓને ‘સંયોગ’ કાર્યક્રમની જાણ કરતા પત્ર સાથે ‘ખડકી અને પિંડવળ’ના બાળકોને પોતાના ઘરે મહેમાનગતિ માણવા બે દિવસની મંજૂરી શાળાના બાળકોના માતા-પિતા પાસેથી મેળવી.

શાળામાં પ્રવેશતાં ખડકી તથા પિંડવળના બાળકોના ચહેરા પર કંઈક નવું જોવા તથા શીખવાનો તરવરાટ હતો. તેમના મુખારવિંદ પર એક અલગ ઉત્કંઠા હતી. શાળાના વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા ખડકી તથા પિંડવળના બાળકોને આવકારતું સ્વાગત ગીત, ડાન્સ તથા ભૌગોલિક ઘટનાઓ (નાટક) દ્વારા રજૂ કરવામાં આવી.

જે વિદ્યાર્થીઓ યજમાન બન્યા હતા તેઓની ઓળખાણ ખડકી તથા પિંડવળના બાળકો સાથે થાય તે હેતુથી ‘આઈસબ્રેકિંગ સેશન’ રાખવામાં આવી. બંને શાળાના વિદ્યાર્થીઓ એકબીજાને મળી આનંદ અનુભવતા હતા. જાણે જન્મોજન્મના મિત્રો મળ્યા હોય તેવું આહલાદક વાતાવરણ સર્જાયું હતું.

યજમાન બાળકો ખડકી – પિંડવળથી આવેલા બાળકોને પોતાની સાથે વર્ગમાં લઈ ગયા, જ્યાં આધુનિક ટેકનોલોજીના ઉપયોગ દ્વારા તેમણે શિક્ષણનો આનંદ માણ્યો.

ખડકી અને પિંડવળના વિદ્યાર્થીઓને વિજ્ઞાન અને કમ્પ્યુટરની જુદી જુદી પાયાની બાબતો શીખવવામાં આવી. દિવસના અંતે શાળામાં થતા વૈવિધ્યસભર કાર્યક્રમોની સી.ડી. બતાવવામાં આવી. શાળા સમયપૂર્ણ થતાં આ મિત્રો તેમના સાથી મિત્રો સાથે ઘર તરફ પ્રયાણ કર્યું.

લાગણીના તાંતણે બંધાયેલા મિત્રો બીજા દિવસે શાળામાં વહેલા આવ્યા. પ્રાર્થનાસભાના કાર્યક્રમમાં ખડકી તથા પિંડવળના બાળકોએ સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ રજૂ કર્યો. તેમણે આદિવાસી નૃત્ય, ડાંગી નૃત્ય જેવી સાત કૃતિ ખૂબ પ્રભાવશાળી રીતે રજૂ કરી. કાર્યક્રમને તાળીઓના ગડગડાટથી વધાવી લીધા.

ત્રીજા દિવસે ખડકી તથા પિંડવળના બાળકોનો પ્રતિભાવ કાર્યક્રમ યોજાયો. બંને શાળાના બાળકો ભાવવિભોર બન્યા હતા. સાચા હૃદયથી પોતાના હૃદયથી લાગણીની રજૂઆત કરતા હતા. વિદાય પ્રસંગે ખડકી તથા પિંડવળના બાળકો તથા યજમાન બાળકો એકબીજાને ભેટીને પોતાની લાગણી વ્યક્ત કરતાં હતાં.

ત્રિદિવસીય કાર્યક્રમ અત્યંત અવિસ્મરણીય બની રહ્યો.

– શ્રીમતી હેતલ મેનગર (શિક્ષિકા)

‘સંયોગ’ કાર્યક્રમનો પ્રતિભાવ

ઑમિટી શાળાના સાથે ‘મૈત્રી-સેતુ’ અંકના વાંચનથી પરોક્ષ પરિચય તો હતો જ. પરંતુ ત્રણ દિવસ શાળાની પ્રત્યક્ષ મુલાકાત લેવાની તક મળી તે મારા માટે આનંદદાયક અનુભવ હતો. શાળાની અનેકવિધ પ્રવૃત્તિઓ તેમજ પ્રગતિ વિશે પરિચય થયો. આ શાળા આ વિસ્તારમાં એક નમૂનેદાર શાળા છે. એમ હું નિઃસંકોચ કહી શકું છું. એક નિશ્ચિત દષ્ટિ સાથે અહીં ભાવપૂર્ણ પ્રેમથી શિક્ષણ અપાય છે. આ શાળાના મુખ્ય ત્રણ ઉદ્દેશો અહીં જોવા મળ્યા. (૧) વિદ્યાર્થીઓને ભણાવવા, (૨) શિક્ષકોએ પોતે ભણવું અને (૩) શૈક્ષણિક સંશોધનો કરવા. શાળાના આચાર્યશ્રી અને બધાં શિક્ષકો પુસ્તકીય જ્ઞાન સિવાય ઘણું બધું શીખવે છે. સંસ્કાર સિંચન કરે છે. બધી જ શાળાઓ જો આવા પ્રયત્નો કરે તો સમાજનું ભાવિ જરૂર ઉજળું બને.

શરૂઆતમાં તો હું ખૂબ દ્વિધામાં હતો. અમારા બાળકો ત્રણ દિવસ કેવી રીતે ઑમિટીના બાળકોના ઘરે ગોઠવાશે ? અહીંના બાળકોની મરાઠી-કોંકણી ભાષા ત્યાંના બાળકો સમજી નહીં શકે. પરંતુ મેં ધાર્યું હતું એનાં કરતાં કંઈક સુખદ પરિણામ મળ્યું. બીજે જ દિવસે અમારા વિદ્યાર્થી ઑમિટી સ્કૂલના વિદ્યાર્થીઓ સાથે આત્મીયતાથી જોડાઈ ગયા. બરાબર સાડા દશ વાગે ખૂબ હસતા ચહેરે એમના મિત્રો સાથે આ શાળામાં આવતા જોયા. હજુ એમના એ મિત્રોના ફોન આવે છે, એમના મા-બાપનું તો સૂચન છે કે એક અઠવાડિયું તો રહેવા દેવા જોઈએ. દિલથી કહું તો બાળકોની સાથે-સાથે વાલીઓની કેળવણીનું કાર્ય પણ અદ્ભૂત રીતે કર્યું છે.

શાળાના ટ્રસ્ટીમંડળના સભ્યો પણ દીર્ઘદષ્ટા છે અને ઊંડી વિદ્યાકીય સૂઝ ધરાવે છે. શિક્ષકો પણ ઊંચી ગુણવત્તા તથા ગતિશીલ વ્યક્તિત્વ ધરાવતા હોવાથી આ શાળા સમાજમાં ખૂબ જ સારી પ્રતિષ્ઠા મેળવી શકી છે. પ્રાચીન આશ્રમના ગુરૂઓ પોતાના શિષ્યો પ્રત્યે જે સ્નેહ રાખતા એવો જ સ્નેહ આ શાળા પોતાના વિદ્યાર્થીઓ પ્રત્યે રાખે છે. એમના ચારિત્ર્યના સર્વાંગીણ વિકાસ પ્રત્યે પણ પુરતું ધ્યાન અપાય છે. શાળાની ઉત્તરોત્તર પ્રગતિ થતી રહે એવી અંતઃકરણની શુભેચ્છા...

— ગણેશભાઈ, આચાર્ય, સર્વોદય વિદ્યાલય, પિંડવળ, તા.ધરમપુર, જિ.વલસાડ

૬૭મા પ્રજાસત્તાક દિનની ઉજવણીનો અહેવાલ

ઑમિટી શાળામાં દર વર્ષે રાષ્ટ્રીય પવોની ઉજવણી ખૂબ જ ઉમંગ અને ઉત્સાહથી કરવામાં આવે છે. ૬૭મા પ્રજાસત્તાક દિનની ઉજવણી વૈવિધ્યસભર કાર્યક્રમો દ્વારા કરવામાં આવી. ગુજરાતના શિક્ષણ જગતમાં ખૂબ આદર સાથે જેમનું નામ લેવાય છે તેવા ‘આદિત્ય કિરણ’, ‘મજાનું ગણિત’, ‘વિજ્ઞાન અજબ-ગજબ’ અને ‘એજ્યુકેશન થિયરી એન્ડ પ્રેક્ટિસીસ’ જેવા સામાયિકોના સંપાદક ડૉ. હર્ષદભાઈ પટેલના વરદ્હસ્તે ધ્વજવંદન કાર્યક્રમ યોજાયો.

સવારની ગુલાબી ઠંડીમાં વિદ્યાર્થીઓ વર્ગોમાં ગોઠવાઈ ગયાં. તેમની પ્રજાસત્તાક પર્વની ઉજવણીની

હાજરીની નોંધ લઈ પોતાના હાઉસ પ્રમાણે સૌ બાળકો શિસ્તબદ્ધ રીતે પોતાને ફાળવેલી જગ્યાએ હારબંધ ગોઠવાઈ ગયાં. તેમનામાં દેશપ્રેમનો જુસ્સો વધાર્યો સ્ટેજ ઉપરથી વાગતા દેશભક્તિ ગીતોએ. ૦૮:૦૦ના ટકોરે ધ્વજરક્ષક અને ચીફ કેપ્ટન સોલંકી શ્રદ્ધા યુ.ના આમંત્રણ અન્વયે મુખ્ય મહેમાન ડૉ. હર્ષદભાઈ પટેલના વરદ્હસ્તે આન, બાન અને શાન સાથે તિરંગાને ફરકાવી સલામી આપવામાં આવી. ઉપસ્થિત વિદ્યાર્થીઓ, વાલીઓ તથા આમંત્રિતોઓએ સલામી ઝીલી એકસૂરમાં રાષ્ટ્રગીત તથા ઝંડાગીતનું ગાન કર્યું.

ધો. ૭ થી ૯ના ચારેય હાઉસના વિદ્યાર્થી- વિદ્યાર્થિનીઓએ બેન્ડના લય સાથે તાલ મિલાવી શિસ્તબદ્ધ માર્ચ પાસ્ટ રજૂ કરી પોતાના હાઉસ વતી તિરંગાને સલામી અર્પી.

ધો. ૧૨ (ગુ.મા.)ની વિદ્યાર્થિની જાબેર તસ્નીમ દ્વારા મુખ્ય મહેમાનના શાબ્દિક પરિચય બાદ શાળાના વરિષ્ઠ ગણિત શિક્ષક શ્રી કીર્તિભાઈ જી. ગાંધી દ્વારા મુખ્ય મહેમાન ડૉ. હર્ષદભાઈ પટેલનું શાળાની પ્રણાલી મુજબ ‘અનંતનો અઠંગ અભ્યાસી : શ્રીનિવાસ રામાનુજન’ પુસ્તક દ્વારા સ્વાગત કરવામાં આવ્યું. તેમણે વિદ્યાર્થીઓને જીવનમાં આવતા કોઈપણ પડકાર ઝીલી લેવા કટિબદ્ધ બનવા કહ્યું. સમાજમાં વિસ્તરતી જતી વિભક્ત કુટુંબ પ્રણાલી સામે તેમણે લાલબત્તી ધરી વાલીઓને ‘શેરિંગ એન્ડ કેરિંગ’નું સૂત્ર તેમના બાળકોના જીવનમાં ઉતારવા માટે વિનંતી કરી હતી. ડૉ. પટેલે તેમના ઘડતરમાં થયેલ અનુભવોને શિક્ષકો સાથે અલગ મિટિંગ દરમિયાન વહેંચ્યા હતાં.

અંગ્રેજી માધ્યમના ધો. ૪ અને ૫ ના વિદ્યાર્થીઓએ ‘માસડ્રીલ’ તથા ધો. ૪ થી ૬ના અંગ્રેજી માધ્યમના ‘નન્હે વીર જવાનો’એ વોન્ડ ડ્રીલ, ‘એમિટી બેન્ડ’ની સૂરાવલીઓ સાથે રજૂ કરી. દેશભક્તિના ગીતોની ધૂન પર વિવિધ ફોર્મેશન રજૂ થયા. ધો. ૪ થી ૬ ગુજરાતી માધ્યમના વિદ્યાર્થી - વિદ્યાર્થિનીઓએ રીંગ ડાન્સ રજૂ કરી દેશપ્રેમથી સમગ્ર વાતાવરણને તરબતોળ કરી દીધું.

આ શુભદિને શાળામાં દીર્ઘકાલીન સેવાઓ આપના સંનિષ્ઠ કર્મચારીઓનું સન્માન કરી તેમની કર્તવ્યનિષ્ઠાને બિરદાવવામાં આવી. ‘દીર્ઘકાલીન સેવા સન્માન’ મેળવનાર શિક્ષકોના નામની જાહેરાત સૌ શિક્ષકમિત્રોને ખૂબજ નજીકથી ઓળખતા શાળાના પ્રિન્સીપાલ ટ્રસ્ટી શ્રીમતી પ્રમેશબેન મહેતા દ્વારા કરવામાં આવી. આ બે ખુશનસીબ શિક્ષકો હતાં : શાળાના પૂર્વ પ્રાથમિક વિભાગના બાળપ્રિય શિક્ષિકા શ્રીમતી રશ્મિકાબેન ચૌહાણ તથા બાળકોમાં ગણિતમાં રૂચિ વધારવા સતત પ્રયત્નશીલ ગણિત શિક્ષક શ્રી અતુલભાઈ પટેલ. આ બંને શિક્ષકોએ આ શાળા સાથેના તેમની પંદર વર્ષની સેવાઓ બદલ મળેલ સન્માન બાદ શાળા પ્રતિ પોતાની લાગણીઓ પ્રગટ કરી.

ચાલુ શૈક્ષણિક વર્ષ દરમિયાન આગવી સિદ્ધિઓ હાંસિલ કરનાર વિદ્યાર્થીઓના નામની ઘોષણા આચાર્યશ્રી પ્રકાશભાઈ મહેતા દ્વારા કરવામાં આવી. ધો. ૧૨ ગુજરાતી માધ્યમના વિજ્ઞાનપ્રવાહમાં

અભ્યાસ કરતી વિદ્યાર્થિની રાહોડ અંજલી આર., જેના માટે ‘ટયુશન’ શબ્દ તેના શબ્દકોષમાં જ નથી. અંજલી આજની સ્પર્ધાના યુગમાં માત્ર શાળા તેમજ પોતાની મહેનત પર મદાર રાખનારી વિદ્યાર્થિની છે. પોતાની મહેનત તથા આત્મવિશ્વાસના બળે અંજલિએ સતત ત્રણ સેમેસ્ટરમાં A-1 ગ્રેડ જાળવી રાખ્યો છે. આ વિદ્યાર્થિનીને ‘એકેડેમિક એક્સલન્સ’ એવોર્ડથી સન્માનવામાં આવી. ધો. ૧૨ના વર્ગશિક્ષિકા શ્રીમતી પ્રજ્ઞાબેન પટેલે તેને પુસ્તક અને પ્રશસ્તિ પત્રથી સન્માનિત કરી. ધો. ૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહ સી.બી.એસ.ઈ.માં અભ્યાસ કરતી વિદ્યાર્થિની ઉપાધ્યાય ઈશિતા પી. નેતૃત્વના આગવા ગુણો ધરાવે છે. પોતાની વાફૂદા તથા નેતૃત્વશક્તિ દ્વારા તે વિદ્યાર્થી આલમમાં લોકપ્રિય નેતાનું સ્થાન પ્રાપ્ત કરી શકી છે. આ બદલ તેને ‘લિડરશીપ એક્સલન્સ એવોર્ડ’થી સન્માનવામાં આવી. શાળાના વરિષ્ઠ શિક્ષિકા શ્રીમતી સરતાજબહેન દ્વારા ઈશિતા તથા તેના માતા-પિતાને સન્માનિત કરવામાં આવ્યાં. પટેલ મોહમ્મદ આકિબ ડી. ધો. ૧૧ વિજ્ઞાનપ્રવાહ સી.બી.એસ.ઈ.નો વિદ્યાર્થી અગ્રીમ હરોળનો ખેલાડી છે. તેણે રાષ્ટ્રીય ફૂટબોલ સ્પર્ધામાં પસંદગી મેળવી શાળા તથા જિલ્લાનું નામ રોશન કર્યું છે. આ ઉપરાંત યોગ, મલખમ્ભ તથા જિમ્નાસ્ટિકમાં પણ તે ખૂબ આગળ છે. તે બદલ તેને ‘એક્સલન્સ ઈન સ્પોર્ટ્સ’ પારિતોષિકથી નવાજવામાં આવ્યો. આકિબને વરિષ્ઠ શિક્ષિકા શ્રીમતી સુનિતાબેન પાંડા દ્વારા સન્માનિત કરાયો.

શાળાના મેનેજિંગ ટ્રસ્ટી શ્રી રણછોડભાઈ શાહ લિખિત પુસ્તકો અનુક્રમે ‘શરીરનું સરગમ’ તથા ‘પડકાર કરો સાકાર’નું વિમોચન ડૉ. હર્ષદભાઈ પટેલના કરકમળોથી કરવામાં આવ્યું.

સી.બી.એસ.ઈ.ના આચાર્યા શ્રીમતી રીનાબેન તિવારી દ્વારા આભારવિધિ કરવામાં આવી. અંતે શાળા ગીત ગાઈ કાર્યક્રમની સ્મૃતિઓ લઈ સૌ વિદાય થયાં. સમગ્ર કાર્યક્રમનું સંચાલન ધો. ૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહના વિદ્યાર્થીઓ (૧) અગ્નિહોત્રી પ્રિત (૨) કશ્યપ રીયા (૩) દવે નીલ (૪) પટેલ કેશા અને (૫) પરમાર જ્યોતિકા દ્વારા કરવામાં આવ્યું.

– શ્રીમતી કૌષા શાહ (‘ધા શિક્ષિકા’)

Report on a Popular Lecture on "In Pursuit of Moon and Mars"

To develop and enhance the scientific skills in Young citizens many scientific research units like PRL, ISRO, ETC. put up a unique platform. PRL Ahmedaba has introduced Arunalal Scholarship for students of higher secondary. According to this they take a screening test of students and arrange competition for these scholarship. 150 students are selected for this competition every year. On 28 th February they were invited to PRL to represent their project and best 5 students get scholarship.

On 1st February-2016, Dr. Karnam Durgaprasad, a scientist at PRL, came to Amity school and gave lecture on "In pursuit of Moon and Mars." He works as Planetary Scientist at PRL. He is a member of Chandrayan-2, Team associate of International committee on space research, etc.

Many students of Amity school and other schools attended this lecture. He gave a lecture about how the everlasting quest of understanding our existence in the cosmos has lead to the launch of number of robotics space probes since decades. At present there are number of space probes at every nook and corner of the solar system exploring the sun and its planets, asteroids ,comets ,dwarf planets and beyond . He said that mission was launched on 22 October 2008 and expected to operate for 2 years. However, at 09.02 (UTC) on 29 August 2009 communication with the spacecraft was suddenly lost. The probe had operated for 312 days. The craft was expected to remain in orbit for approximately another 1000 days and to crash into the lunar surface in late 2012.

A member of the science advisory board of Chandrayaan-1 said that it is difficult to ascertain reasons for the loss of contact. ISRO Chairman -Madhavan Nair- said that due to very high radiation, power-supply units controlling both the computer systems on board failed, snapping the communication connectivity.

On the Moon, the feature is seen as a widely distributed absorption that appears strongest at cooler high latitudes and at several fresh craters. The general lack of correlation of this feature in sunlit M3 data with neutron spectrometer H abundance data suggests that the formation and retention of OH and H₂O is an ongoing surficial process.

- **Mrs. Hetal Parikh** (Teacher)

Report on visit to PRL Ahmedabad - National Science Day

National science day is celebrated in India on 28th February each year to mark the discovery of the Raman Effect by the great Indian physicist Dr. C. V. Raman. The Physical Research Laboratory(PRL) is a research institute of national repute which organizes scientific activities on account of science day as a tribute to PRL founder scientist Dr. Vikram Sarabhai.

The main motto of PRL is to recognize the talented science students and motivate them for research work. Every year PRL conducts "Arunalal Scholarship program" in which students of std. 11th Science from all over Gujarat are invited. Initially, they conduct screening tests at District level. This year the screening test was held on 31st January in which about 1200 students participated out of which 153 students were selected on the basis of merit and invited to participate in Model/ Poster competition on the theme " Science and Technology for Rural India : My Vision" on 27th February-2016.

Four students from our school qualified for this competition.

- 1) Soham Kapadia (XI CBSE) prepared a poster on the topic "Gram Swaraj" the idea was to create a website that can market all the products of village at a global level. This would help to make 68% rural population self sufficient.
- 2) Kruteen Prajapati (XI CBSE) prepared a poster on the topic "Energy from Algae".:- Villages have lots of ponds or bare land which can be converted into big ponds . One can cultivate Algae on large scale; oil can be extract from this algae. This oil can be used as fuel.
- 3) Dvij Patel (XI CBSE) prepared a model on the topic "Modern Tabela":- in which he explained how with the help of technology one can reduce the labour charge in feeding cattle's, cleaning their shelters. use of wastes etc.
- 4) Shivangini Mehta(XI GSEB) prepared a poster on the topic " Irrigation by Mobile". Farmers can irrigate big fields just by sending SMS from mobile, from home also.

All these participants got the chance to visit " Science Exhibition" in which different models prepared by PRL scientists were exhibited. They interacted with many renowned scientists and directors of PRL. Two teachers Mrs. Shrutika Pawaday and Mrs. Hetal Parikh had accompanied these students for the PRL visit. PRL even organizes many different programmes for teachers which include an interactive session on career, tour to various PRL faculties, visit to science exhibition centre and even lecture on astronomy. The programme ended with prize distribution in which five students were awarded the Arunalal Scholarship for 3 years.

Mrs. Shrutika Pawaday (Teacher)

Report of Theme based Games

To culminate the Save Joint Family year we organised theme based games for the parents and received over whelming response from our parents and grandparents.

The events were as follows :

1. **Family Antakshri :** Two participants from the family played this game in three qualifying rounds; the rounds were based on family songs and songs based on relationships.
2. **Know Each Other :** A set of identical questions about the likes, preferences and dislikes about the two participants from the family were given and in a fixed period of time the same had to be answered by both individually and given to us. Those having the maximum correct answers were declared the winner
3. **One Minute Game :** This game was played by two participants from the family. The games were based on understanding level, the trust and level of communication amongst the family members.

The above games were conducted on 09/03/2016 (Wednesday) from 04:00 pm to 06:00 pm.

The reports for all these games are given below :

(1) ANTAKSHARI

The academic year 2015-16 started with the theme " Save Joint Family".

There were representations of Grandfathers- grandmother, uncle- aunt, father - mother, father in law- daughter in law etc, making a total of 20 teams. The teams were briefed and then made into two pools of 10 each and then the semi finals were conducted.

Antakshri is the most simplest and common games played in the family. The Semifinal started with the round " Tol Mol Ke bol (તોલ મોલ કે બોલ)," in which each team had to select a word and sing atleast four songs from that word in one minute. Some teams enthusiastically sang 6 to 7 songs in a minute. The second round " Meri Saaz teri Awaaz (મેરી સાઝ તેરી અવાઝ)," an instrumental audio clip of popular hindi songs were played and the members had to identify the song and sing the complete mukhdas. The round became so musical that the teams were left singing and dancing to the tunes of the songs.

Then eight finalists were given names like Taal, Sur, Alaap, Dhun, etc. There were two final rounds. The first was "Mere Sur aur tere geet (મેરે સૂર ઓર તેરે ગીત)." Either the antra or the mukhda was played and the team had to sing the complete mukhda or antra according to the time limit. The last round was "Bujho to Jaane (બુઝો તો જાણો)", a traditional "Dumb Charade". Here one member of the team had to select a card which had the lyrics of the song written on it. Then the member had to enact the song and the other participant had to identify the song. One noteworthy part was that an old gentleman stood on the stage and enacted the song and his daughter-in-law correctly guessed it. Three finalists were awarded with prizes. Every member fulfilled the purpose of the show, which was to stay together, live together, sing together, create a happy society and give a healthy world to our children to grow and nurture well.

There was nail biting finish and the winners were :

- 1st Prize : Jitendrabhai Deasi (Grandfather)& Krupaliben Desai (Mother),
Student : Desai Parva Jinal Std. I-B, GSEB)
2nd Prize : Punitbhai (Grandfather) & Harshaben (Grandmother)
3rd Prize : Arvindbhai Chatriwalla (Grandfather) &
Urmilaben Chattriwalla (Grandmother)
Student : Dhruv M. Chattriwalla (Std. 7-B, Guj. Med.)

(2) "KNOW EACH OTHER"

Living together we learn and know many things about each other. As part of our Save Joint Family programme which was flagged off on our Foundation day, we concluded this programme with different games. One of the games was "know each other", an interesting fact was that the team members were not only husband and wife, but mother-in-law and daughter-in-law, devrani and jethani, bhabhi and nanand etc.

The game was divided in three different rounds. The first round was "Khel Khel Mein". In this round the participants were divided in two groups and then they had to answer the questions related to their team member. The team with maximum correct answers qualified for the second round.

The second round was "Soch Hamari Vichar Aapke". A chit with a picture was selected by one team members and from the hints given by that member the other person had to identify and draw that picture. The winners then passed on to the third round.

This round was divided into two rounds; the first was to fill in question answers. The answers for both needed to be same, and then share it with the audience. In the second part each pair had to pick up a chit who had a topic written on it and enact a skit on that.

There was nail biting finish and the winners were :

- 1st prize : Vipulbhai Rana (Father) & Kalpanaben Rana (Mother)
Student : Mahek Rana (Std. VI-B, GSEB)
2nd Prize : Kamleshbhai Patel (Father) & Falguniben Patel (Mother)
Student : Shivam Patel (Std. 8-B, Guj. Med.)
3rd Prize : Rasidbhai Munshi (Grandfather) & Maherunisha Munshi (Grandmother)
Student : Razin Asifqbal Patel (Std. 2-B, GSEB)

(3) ONE MINUTE GAME

30th Foundation year was flagged off as the " Save Joint Family" year and throughout the first semester, we had many activities in the school for the children. In the second Semester we involved the parents in games. One minute games were played by parents and family members.

There were a total of three games which were played round wise. The first round was Needle and thread which was a qualifying round. We had to select 16 pairs from this round. There was fun and gaiety, the team members laughed and joked and tried to thread the needle in a pair.

Next was the semi final round known as the "Memory round". The pairs were made to observe different articles in one minute's time and then they were made to sit in a room and write down the maximum numbers of things they observed. From this we choose four pair of finalists for the last round of catching the ball.

One person in the team threw the ball and the other caught it. It was fun as some tried to catch and missed. There was an atmosphere of team spirit and friendship, in the teams.

The winners were :

- 1st Prize : Hansaben Bhatt (Grandmother) & Bhumikaben Bhatt (Mother)
Student : Savya Bhatt (Std. III, CBSE)
2nd Prize : Jignesbhai Rana (Father) & Vaishaliben Rana (Mother)
Student : Archit Rana (Std. I-B, GSEB)
3rd Prize : Rajeshbhai Shukla (Father) & Grishmaben Shukla (Mother)
Student : Dev Shukla (Std. V-A, GSEB)

Report on Vacation Activity : Learning German

The arrival of summer vacation is a very welcome event for every student and they do so with a great zeal. Our school tries to find out the best ways and means to provide to them to utilize the holidays, so that they can learn something new, something out of the box and which interests them. Many activities were introduced in school for vacation and we got a very good response from students in all these activities. Various teachers were involved in these tasks. I was also one amongst them. I introduced an activity which might help the students to start out differently in the crowd. I decided to teach them German language. Immersing oneself in a foreign language is the best way to learn new things or brush up on literary skills. My classes started from 20th April-2016 and went on till 05th May-2016. It was a fifteen days course and seventeen students had registered themselves for it. Though the number was not so high but it was a good sign of taking initiative by students to learn something new and different from their regular course study. I was very excited to start these classes. In this course, I included Alphabets, Numbers, Reading, Writing and Simple Grammar to enable them to frame and speak a few sentences in German. The most interesting thing about my class was that it consisted of students from 4th std to 12th std. It was quite a challenge for me to maintain my pace and keep everyone interested. It was not learning for students alone but for me too. In fifteen days, I witnessed an unending surge of enthusiasm from the students. On the first day, to introduce them to the benefits of learning a foreign language for their professional career in future and also to accustom themselves to the culture and customs of German, I showed them a video. They were so thrilled that they seemed ready to leave for Germany on the same day! From the second day, I started with alphabets, Numbers and so on. All the students participated wholeheartedly and with the same eagerness each day. It was learning with fun and so, we also added games and other things like songs and German dance etc to make our sessions motivating. This is what led me to name our activity as "Learn German with Fun". We did not realize how the fifteen days passed by. On the very last day that is on 5th May we only indulged ourselves in merriment. Every student gave performances on whatever they wanted and we ended the program with German Anthem. It was a great and enriching experience for me. I heartily thank my Amity School to give me such an opportunity, which I had always wished for but had never thought, will be fulfilled.

- Mrs. Nidhi Kaul (Teacher)

Report on Vacation Activity-The Breakthrough Persona

Personality is the reflection of one's pattern of thoughts, feelings and behaviour that distinguishes an individual from the crowd. The personality emerges in the childhood years and continues to change according to circumstances during the life span of a person. In order to develop this distinguished personality in our Amitians, a two weeks grooming workshop was organised as part of the summer activities in the campus. Everyday's session was of 2 hours, beginning with divine prayer and followed up by various soft skills activities. Few of them are confidence building, communication and language speaking abilities, developing certain hobbies and skills, learning etiquettes and manners, talent shows, overcoming stage fear and last but not the least, imbibing oneself with positivity, liveliness and peace. The effort of the guide teachers Ms Suby Xavier and Ms Nivedita C. were to bring about a positive change in the students within a short span of time. There were 14 members in the team of participants of different age groups starting from a student of Standard IV to a lady who came all the way from Karnataka. The most enjoyable part of the programme was their self-introduction with a unique adjective describing themselves, designing their own mission statements, storytelling, mimicry, newspaper reading, identifying strengths and weaknesses, group discussions and debates. The workshop concluded with a grand performance in front of the school management, teachers and parents where every member displayed their unique persona either individually or in groups and left the parents greatly amused and enthused about having more such sessions in the future.

- Mrs. Nivedita Chattopadhyay (Teacher)

ઑમિટી શાળાને ભેટ આપવા બદલ આભાર

ક્રમ	પુસ્તકનું નામ	તારીખ	લેખક	પ્રકાશક	પાનાની સંખ્યા / કોના તરફથી	કિંમત
01	મહા પરિવર્તન	22/09/15	સુરેશચંદ્ર અનુ. હરેશ ધોળકિયા	પ્રવીણ પ્રકાશન, રાજકોટ	247 હરેશ ધોળકિયા	250/-
	મહાપરિવર્તનમાં કાલ્પનિક મહામાનવ યાણકય દ્વારા ભારતની બધી જ તકલીફોનું નિરાકરણ દર્શાવ્યું છે.					
02	આત્માનો ખોરાક	04/11/15	બેન્ટન સંપાદકીય ટીમ અનુ. હરેશ ધોળકિયા	ડિવાઈન પબ્લીકેશન, અમદાવાદ	128 હરેશ ધોળકિયા	100/-
	આત્માની શક્તિ માટે અધ્યયન, ચિંતન, મનન, વાર્તાઓ જે આત્માનો ખોરાક છે. કર્મનિષ્ઠા, નિર્દોષ, સુંદરતા, સંતોષ, શ્રદ્ધા જેવા શીર્ષક સાથે સુંદર વાર્તાઓ સામેલ છે.					
03	મજાત વાસનો યાત્રી	18/12/15	ડૉ. રાજેન્દ્રમોહન ભટનાગર, અનુ. હરેશ ધોળકિયા	ગુર્જર આદિત્યભવન, રતનપોળ, ગાંધી રોડ, અમદાવાદ	330 હરેશ ધોળકિયા	325/-
	નેતાજી સુભાષચંદ્ર બોઝના રહસ્યમય વ્યક્તિત્વના અજાતવાસ પર આધારિત રોમાંચક નવલકથા. સુભાષચંદ્ર બોઝના જીવન અને મૃત્યુ સંબંધી પ્રશ્નોના જવાબો આ પુસ્તકમાંથી મળે છે.					
04	સતીશ ડણક : વ્યક્તિતા અને સર્જકતા	01/02/16	ડૉ. અજય કે. રાઠોડ	શબ્દલોક પ્રકાશન, અમદાવાદ	228 સતીશ ડણક	240/-
	અજય રાઠોડનો પીએચ.ડી. માટેનો શોધ નિબંધ, સર્જક વિવેચક-સંપાદક સતીશ ડણકના જીવન અને વ્યક્તિત્વની ઉદય વિકાસની તલસ્પર્શી, વિશ્વસનીય અભ્યાસ સહજ ચર્ચા આ પુસ્તકમાં છે.					
05	કચ્છનું ગુજરાતી સાહિત્ય	02/02/16	સંકલન : હરેશ ધોળકિયા	રસનિધિ અંતાણી, કચ્છ-ભૂજ	240 હરેશ ધોળકિયા	100/-
	કચ્છનાં સાહિત્યનો વ્યવસ્થિત ઇતિહાસ તૈયાર કરવાનો સુંદર પ્રયાસ. ગુજરાતી, કચ્છી, સિંધી સાહિત્યની માહિતી કચ્છનાં સર્જકોની સાહિત્ય યાત્રાનું સુંદર આલેખન થયેલ છે.					
06	સ્મરણ પુખ્ત	02/02/16	જશીબેન નાયક	સરસ્વતી વિદ્યામંડળ, સરસપુર, અમદાવાદ	80 ઘરશાળા તરફથી	90/-
	વિદ્યાર્થી જીવનનાં લેખિકાના અનુભવો. શૈક્ષણિક દ્રષ્ટિએ ચાલતી શાળાઓનો પરિચય પ્રસંગો દ્વારા ખુબ સુંદર ભાવનગરના જોવાલાયક સ્થળોની માહિતી પીરસે છે.					
07	સ્મૃતિ ઝરણાં	02/02/16	જશીબેન નાયક	સરસ્વતી વિદ્યામંડળ, સરસપુર, અમદાવાદ	80 ઘરશાળા તરફથી	150/-
	શિક્ષણમાં સહઅભ્યાસ પ્રવૃત્તિનું મહત્વ, ભારતીય સંસ્કૃતિદર્શન, સામાજિક ઘટનાઓનું વર્ણન આવરી લેતી 'નેસાગિક વાતાવરણનું આબેહૂબ વર્ણન' કરતું પુસ્તક.					
08	સંભારણા - ઘરશાળા		જશીબેન નાયક	સરસ્વતી વિદ્યામંડળ, સરસપુર, અમદાવાદ	164 ઘરશાળા તરફથી	170/-
	ઘરશાળાના ૧૯૪૦થી પ્રકાશિત થયેલા અંકોની સ્મૃતિ. ૭૫ વર્ષના પસંદગીના તંત્રી લેખોનાં સંભારણાં, વ્યક્તિ ઘડતર, શિક્ષણમાં શ્રમ અને પરીક્ષા પદ્ધતિ ઉપર વિચાર પ્રેરક લેખોના સંપુટ.					
09	સાચા સુખનું સરનામું	25/11/15	ડૉ. દીપક પટેલ (કાશીપુરિયા)	નવભારત પ્રકાશન, અમદાવાદ	119 ડૉ. દીપક પટેલ	200/-
	પ્રેરણાત્મક લેખો અને વાર્તાઓનો સંગ્રહ.					
10	Stephen Hawking The Universe in a Natshell	02/02/16	Stephen Hawks	Bontom Press	215 PRL તરફથી	1299/-
	Stephen Hawking is the Lucasion Prof. of Mathematics at the university of Cambridge, and is regarded as one of the most brilliant theoretical Physicists since Einstein.					

ક્રમ	પુસ્તકનું નામ	તારીખ	લેખક	પ્રકાશક	પાનાની સંખ્યા / કિંમત કોના તરફથી	કિંમત
11	સમી સાંજના દીપ	23/09/15	માધુરી દેશપાંડે	Candid - 109 સુભાનપુત્ર, વડોદરા	83 માધુરી દેશપાંડે	91/-
	કાવ્યનો રસાસ્વાદ, કવિતા એટલે એકાંતના મધુવનમાં મ્હોરતા પુષ્પો સ્વને ઓળખવાની અને અભિવ્યક્તિ થવાની ગરિમા શબ્દો દ્વારા પ્રગટ થયેલ છે.					
12	આનંદમય જીવનનો સહજ માર્ગ	23/09/15	શ્રી રા. રા. જાંભેકર અનુ. મા. દેશ	કુસુમ પ્રકાશન, અમદાવાદ	160 માધુરી દેશપાંડે	150/-
	નિરાશા દૂર કરી નવા ઉત્સાહ સાથે પુનર્જીવન પ્રાપ્ત કરી શકાય : 'પ્રેમ જ્યારે અનંત બને છે, પ્રત્યેક ક્ષણ સંત બને છે.'					
13	તાલાવાણ-૧૨	12/11/15	સંપાદક : ઉમેદનંદુ	દાદર, મુંબઈ	ઉમેદનંદુ	
	કવિ-લેખકના કાવ્ય ખૂબ જ સુંદર ચિત્રો સહિત રજૂ કરાયા છે.					
14	ગુજરાત... આગેકદમ ગુજરાત	23/11/15	અનુ. નટુભાઈ પરમાર	ઉલ્લાસ લાટકર	127 કમલેશ ઉદાણી	1200/-
	ગુજરાતના મુખ્યમંત્રી શ્રીમતી આનંદીબહેનના નેતૃત્વ હેઠળ ગુજરાતની વિકાસયાત્રાનો ચિતાર.					
15	ચિંતનનો ચંદરવો	25/11/15	રોહિત શુક્લ	પારુલ દાંડીકર, યજ્ઞ પ્રકાશન, વડોદરા	104 રોહિત શુક્લ	60/-
	વિશ્વનાં અને ભારતના વિવિધ પ્રશ્નો પર સવિસ્તાર ચિંતન રજૂ થયેલ છે.					
16	બાળકોનું માનસિક સ્વાસ્થ્ય અને સમસ્યા	23/09/15	સંકલન : યુ. એન. રાઠોડ	જિલ્લા શિક્ષણાધિકારી શ્રીની કચેરી, સુરત	84 સુનિલભાઈ શાહ	અમૂલ્ય
	બાળ ઘડતર થકી વિશ્વશાંતિની દિશામાં બાળકોને પ્રેમ અને આનંદ ભર્યા બાળપણ આપવાની દ્રષ્ટિ સૂચવતું સુંદર પુસ્તક.					
17	Transcendence	03/07/15	A.P.J. Abdul Kalam	Pub. Harpar Collins	240 જે. સી. ધોરાવાલા	450/-
	ડૉ. એ.પી.જી. કલામના પ્રમુખસ્વામી સાથેનાં આધ્યાત્મિક અનુભવો. (અંગ્રેજી)					
18	આરોહણ	30/06/15	અબ્દુલ કલામ	શ્રી વશિષ્ઠ વિદ્યાલય, વાવ, સુરત	283 વશિષ્ઠ વિદ્યાલય	299/-
	ડૉ. કલામનાં પ્રમુખસ્વામી સાથેનાં આધ્યાત્મિક અનુભવો. (હિન્દી)					
19	ફિદાઈન	28/03/16	વિરેન ઘડિયાળી		300 વિરેન ઘડિયાળી	150/-
	અનોખી પ્રણય કથા.					
20	મુખી લગ્ન જીવનની થાવી	14/05/16	અનુ. આરતી પટેલ	નવભારત સાહિત્ય મંદિર, અમદાવાદ	201 મહેન્દ્રભાઈ શાહ	200/-
	એક પરણિત જીવનને વધુ સારું, સુંદર અને સંવાદી બનાવી ઉદાસ માનવ જાતને રાહત આપી શકાય એવા અનુભવો.					
21	પાંખોની દોસ્તી (ગઝલ સંગ્રહ)	14/05/16	સુનિલ શાહ	સુનિલભાઈ શાહ, અડાજણ, સુરત	64 સુનિલ શાહ	80/-
	ગુજરાતી સાહિત્યક્ષેત્રે વધુ ખેડાતો કાવ્ય પ્રકાર એટલે ગઝલ. સમજણની વ્યવહારિકતા, હૃદય વિશાળતા, જવાબદારીની સભાનતા, લગાણી જેવા સંવેદનશીલ તત્વોનો દરજ્જો ગઝલોમાં સ્ફૂરત થયો છે.					
22	આજાદી (સીડી)	16/05/16	લોકનાદ, (Voice for Dignity)	લોકનાદ સંકુલ પરિવેશ અમદાવાદ	CD સુરેશ સોની	150/-
	સુંદર ભાવવાહી ગીતો.					
23	18 સીડીનો સેટ	18/02/16	માઈક્રોસાઈન	મહેતા ટ્રેક, ભાવનગર	CD નિશીત મહેતા	--
	કલા, સંગીત, સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમોનો સુભગ સમન્વય દર્શાવતી સીડી.					

Amity News : 2015-16 (Oct. '15 to April '16)

OCTOBER - 2015

- **1st** : The first 100 days of the child at school were celebrated by Amity Play Centre. An effort was made that every child participated in at least one event. This would help them to be on stage and face an audience.
A guest lecture was arranged in the B.Ed. College, Prof. Rohit Shukla (Editor, Abhidrashti Magazine) delivered his speech on the topic "Shikshan Ek Sarjanatmak Vyavasay" (Teaching a creative Profession) Well wishers and friends of the school Mr. Rushi Dave, Mrs. Minal Dave and Prof. Ganesh (Ankl. Swaminarayan B. Ed. College) also graced the occasion.
- **2nd** : On the occasion of Gandhi Jayanti more than 200 students participated in "Swachata Abhiyan". The students and teachers cleaned the school and also the nearby areas.
- **6th** : Mr. Kulin Vora (Gandhinian Philosopher) visited the school.
- **7th** : Around 500 students and 650 parents, were enthralled by the Manipuri Dance Recital given by Padmashri Mrs. Darshana Zaveri & her team.
(Detailed report on page **51**)
- **12th** : Movies week was celebrated, movies which inculcated morals in the children were shown to them.
Mr. Dahyabhai Patel, Mr. Thakorebhai Patel, Mr. Vijaybhai Patel, Shri. Mayaben Desai, Mr. Vipulbhai Patel of L.P.D. High School - Punagam, Surat visited the school under the School exposure Programme
- **15th** : On the occasion of World students day, unveiling of Maitri Setu issue No. 65th "World Students Day Special" (commemorating Dr. A P J Abdul Kalam), was done by Chief Guest Mr. Deepak Bhimani; CMD, Navdeep Chemicals. Ankleshwar. He gave a presentation sharing his experiences on his expedition to the Antartica with the students and teachers.
- **16th/17th** : Bal Garba Mahotsav. Students from KG to XII enjoyed playing garba with their friends, parents and teachers.
- **18th** : ISO exam was held in the school for students from Std. IV to X.
- **19th** : District level Math's Science Exhibition was held at Swami Vivekanand Gujarati Medium School, Ankleshwar. Mrs. Hetalben Mengar, Ms. Kajalben Maisuriya remained present with 5 projects.
- **20th** : Patel Vatsal K (Std.10-A) stood third at District Level in A R Rao

Geometry Talent Competition. He was awarded cash prize of two hundred rupees.

- **21st** : Bal Garba was celebrated and Pre-Primary tiny tots came dressed in colourful chaniya cholis.
- **30th** : To create interest and atmosphere of fervor for the work put in by Sardar Patel. Maternal grandmother of Aniket Shah (Std. X-B) Mrs. Indiraben Parikh narrated incidents about Sardar Patel which she had witnessed when her father was associated with Sardar Patel during the freedom struggle.
- **31st** : An educational tour for teachers was organized. Karamsad the birth place of Sardar Patel was visited. Places visited were Sardar Patel's house at Karamsad, Amul Dairy, Way made College (Vallabh Vidya Nagar) (*Detailed report on page 52*)

NOVEMBER - 2015

- **2nd** : Aditya Choumal (Std. XI) secured 1st position in Mono acting organized by Innerwheel Club at Bharuch.
- **5th** : The First 100 days of school were celebrated by children of GSEB, Nursery Kids, all the children danced and enjoyed. The parents participated in huge number and encouraged the children.
Ex-Amitian Dr. Dhaval Doshi (Asst Prof. V N Mehta Institute of Cardiology & Research Centre Ahmedabad) created awareness amongst teachers on "How to prevent Heart Attack in young people".
- **6th** : A total of 254 students from Bharuch schools, including 64 from Amity School appeared for the Regional Math's Olympiad which was conducted on our campus, by Gujarat Ganit Mandal.
Aarohan, a program celebrating cultural programme of the LKG Students, was organized. The children presented their metamorphosis, from the stage of the caterpillar to the beautiful butterfly, through dances.
- **7th** : 15 students from the school participated in programmes like, skits, dances, singing. etc. on the theme " Save Girl Child" organized by RYLA (Rotary Youth Leadership Award).
- **10th** : Rudrani Bahurupi (Std. XI, CBSE) was selected as participant at the National Level for Badminton tournament.

DECEMBER - 2016

- **12th** : 28th Sports day was held for the students of Std. I to VI. The Chief Guest for the function was Dr. Brijesh Parikh (Anesthetist, Bharuch)

- **19th** : 28th Sports day was held for the students of Std. VII to X. The Chief Guest for the function was Dr. Virendrasinh Solanki. (Umpire for Gujarat Cricket Association).
- **20th** : Students of Std. VIII & IX presented a dance for the inaugural program of Khel Mahakumbh in the presence of Honourable Chief Minister Mrs. Ananadiben Patel.
- **21st** : Sports day was enjoyed by the KG section children.
- **23rd** : Christmas was celebrated by decorating the Christmas tree, playing games and singing carols. Santa Claus visited the school and gave away gifts.

Mr. Ranchhod Shah- Managing Trustee was invited as a speaker to Holy Faith School, Kalol. He spoke to parents and teachers on educational aspects.

JANUARY - 2016

- **2nd** : A taluka level exhibition on Science and English Projects was held in the school. Mr. R J Machi; DEO, Bharuch was the Chief Guest of the Programme.
- **11th & 12th** : 350 students took part in the Tug of war competition in Khel Mahakumbh which contributed towards the making of a new Guinness Book World Record.
- **11th to 13th** : 97 tribal students and 14 teachers from Sarvodaya Vidyalay Khadki and Pindvad visited our school for cultural exchange in the Sanyog Programme. *(Detailed report on page 54)*
- **18th** : It Nutrition week was celebrated by students of Amity Play Centre, where children tasted and learnt about healthy and good food for the body, during different meals. Children were also imparted the values of eating raw salads with food.
- **25th** : A group of students of Std. IX participated in "photo run" an event of Chabbikar-2016. The event was hosted by Bharuch Citizen Council. A group 'Best and Worst Bharuch' secured 2nd position and another group 'Heritage' secured the 1st position.
- **26th** : Republic day was celebrated with pomp and joy and full patriotic fervor. The Chief Guest was Dr. Harshadbhai Patel (Editor Aditya Kiran) *(Detailed report on page 56)*
- **30th** : 90 students from different schools of Bharuch including 21 from Amity

School undertook the screening test for Professor Arunalal Scholarship programme held by PRL Ahmedabad.

FEBRUARY - 2016

- **1st** : A lecture on "In pursuit of Moon & Mars" was conducted by Dr. Karnam Durgaprasad. (*Detailed report on page 58*)
- **2nd** : Members of the Vashitha Vidhyalaya, Surat, visited the school under the 'School Exposure program'. They were Mr. Ghanshyambhai Radiya (Principal) Mr. Vijaybhai Davariya (Director) Mr. Pareshbhai Kharasiya (Supervisor) and Mr. Jaymitbhai Valand (Teacher).
- **3rd** : A drawing competition was jointly organized by the Rotary Club and our school at the school campus, on the topic "Clean City, Colourful city"
- **5th** : The prize distribution for the 'Clean City Colourful city' drawing competition was conducted by President of Rotary Club, Bharuch Mr. Chirag Trambadiya and other Rotarians Mr Ketanbhai Shah, Mr. Brijesh Parikh, Mr. Manish Poddar. They awarded cash prize and certificates to the winners.
- **13th** : The Convocation Ceremony of UKG Kids "Udaan-5" was celebrated on the theme "World Around me". The idea was to make the children aware of the happenings in the world and be aware of cultures and traditions of different countries. To make the programme more enjoyable for the children the Anchors depicted various cartoon characters taking the audience for a tour of the world.
- **6th** : 51 students from Std. III to IX participated in Narmada Community Science Centre, Bharuch Science Fair at GNFC. Karma Patel (Std. VIII, CBSE) secured 2nd position in Elocution Competition and Parthiv Patel (Std. VIII, CBSE) secured 3rd position in Science Quiz. Rana Sidharth, Std. 7 (GM) secured 3rd position in Poster Making Competition. Rana Dhruvi S (Std 4, GM) secured 2nd position in 'Play with Maths', Jalaxi Patel A (Std. 8 GM) won 2nd position in the Elocution Competition. Patel Dhwanil A (Std. 9, GM) secured 2nd position in 'Power Point Presentation', Prajapati Ishika (Std. 9, GM) won 1st position in 'Your point of view'. Our Art teacher, Chauhan Nareshbhai, also secured 2nd position in 'Poster making competition'.
- **10th** : Renowned author Mr. Hareshbhai Dholakia visited the school. He spoke on the teacher on the topic - "What to do to improve your self image?"
- **17th** : Mr. Naresh Chauhan, Drawing teacher (GM), secured second position in the picture story organized by Shree Ganesh Bal Vikas Sankul, Bhavnagar.
- **20th** : Best Wishes ceremony was conducted for students of Std. X & XII. Chief Guest on the Occasion was Dr. Sagunbhai Desai & Guest of Honour

was Dr. Rajulben Desai. The directory of the outgoing students "Reminiscence" was unveiled on the occasion.

In the evening a "Get together" of Dr. Sagunbhai's friends was organized at the school.

- **21st** : The members of the students Council alongwith the convokers had a meeting with Mr. R V Patel (President, Nagar Palika) at Seva Sadan, Bharuch. He guided them on the responsibilities and duties of a leader.
- **27th** : On the occasion of National Science Day Krutin Prajapati, Dvij Patel (Std. XI, GSEB), Sohum Kapadia (Std. XI, CBSE) accompanied by Science teachers Mrs. Shrutika Pawade and Mrs Hetalben Parikh, participated in Project display at PRL, Ahmedabad. *(Detailed report on page 59)*

MARCH - 2016

- **9th** : Different activities were conducted under the campaign "Save Joint Family". 24 teams of members from joint family participated in activities organized as the concluding program. The activities were "Know each other", "Antakshari " & "One minute game". *(Detailed report on page 61)*

APRIL - 2016

- **14th to 30th** : Vacation Activities were conducted by school teachers. 120 students had participated. PE Teachers Mr. Hastimal Vasava, Mr. Ravi Gohil, Mr. Anand Vasava had imparted training of Kabbadi, Volleyball, Basketball. Drawing Teachers Mr. Alpesh Patel, Mr. Naresh Chauhan, Mr. Mahesh Parmar & Ms. Mitali Solanki gave guidance to the students about Landscape and Art & Craft Activities. Mrs. Nivedita Chattopadhyay and Mrs. Suby Xavier worked very hard to groom the personality of participants. Young and enthusiastic teacher Mrs. Nidhi Kaul had taken keen interest to teach German language. *(Detailed report on pages 64-65)*

B.D. : 15/08/1999

IN MEMORIAM

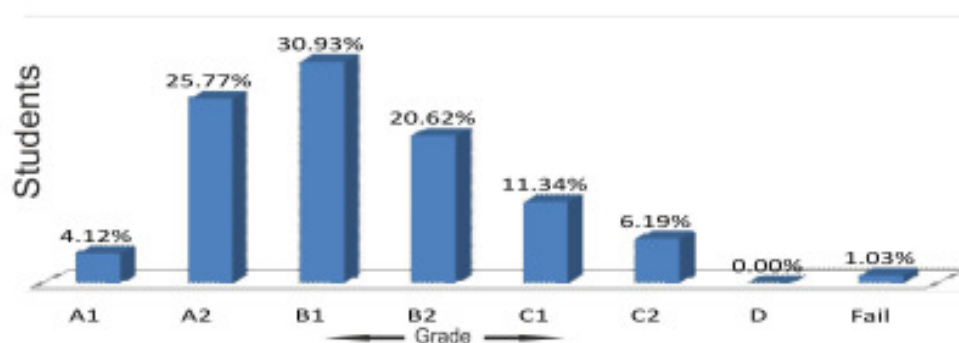
The hands of life at times are cruel and take away from our midst good souls. Our student **Parth Kanaksinh Rana** of Std. XI Science, Gujarati Medium. A cheerful, enthusiastic student with a zest for life, breathed his last on 15/03/2016.

He will always remain in our hearts.

Result Analysis of S.S.C. Exam : March-2016

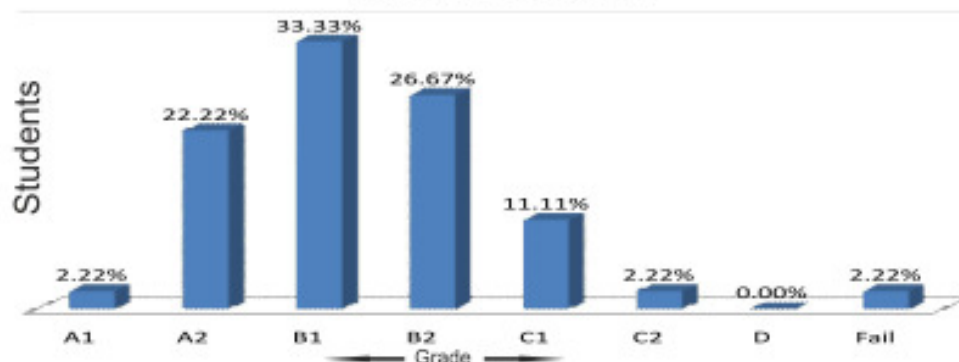
Gujarati Medium

School Result 98.97%

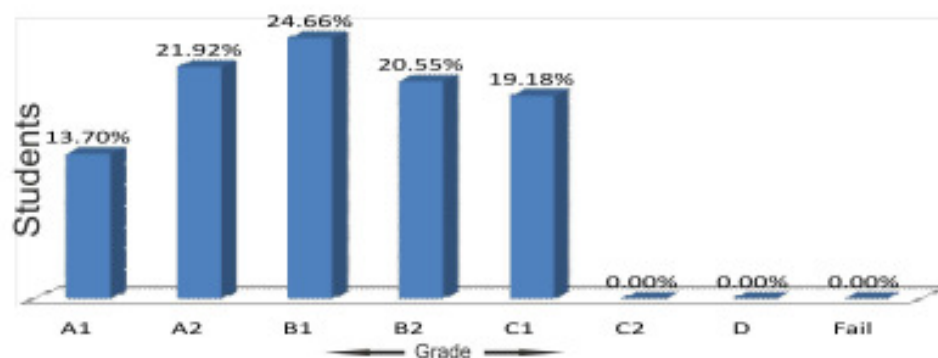
English Medium

School Result 97.78%

C.B.S.E

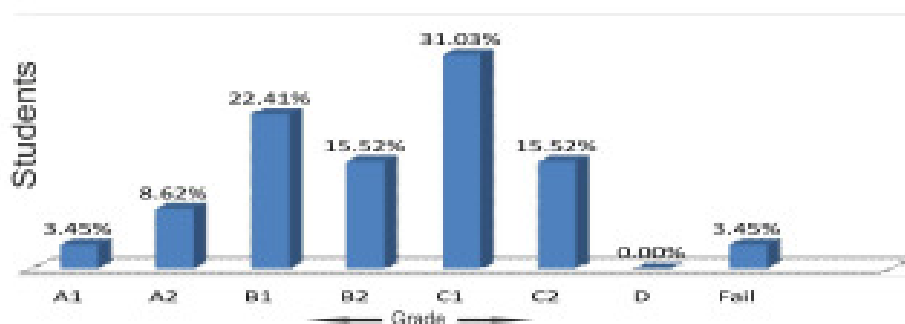
School Result 100%

Result Analysis of H.S.C. (Science Stream) Exam : March-2016

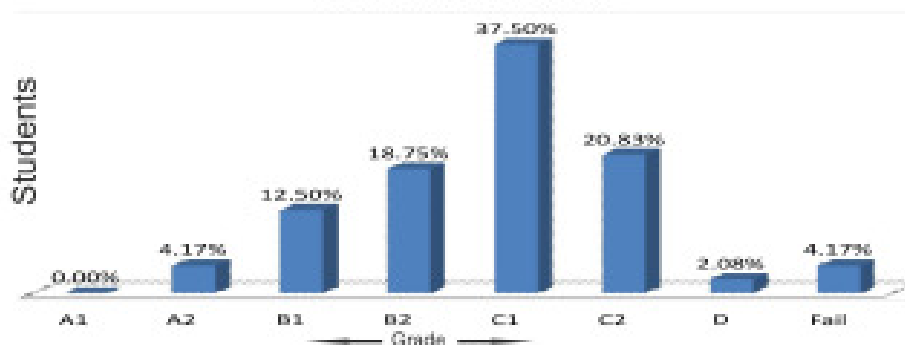
Gujarati Medium

School Result 96.55%

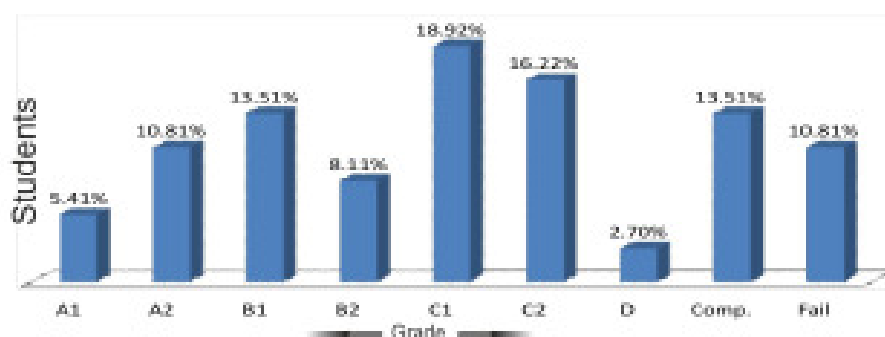
English Medium

School Result 95.83%

C.B.S.E

School Result 75.68%

Heartily Congratulations To Toppers of S.S.C. Exam : March-2016

Gujarati Medium

Meel Vishal R.
(2016000) A1

Mahariya Vidhi J.
(2016000) A1

Parmer Mihail B.
(2016000) A1

Patel Vatsal K.
(2016000) A1

Mansuri Zaid A.
(2016000) A2

Shastri M. Sufiyan L.
(2016000) A2

Thakur Divya M.
(2016000) A2

Patel Khushi J.
(2016000) A2

Gamber Jaimin A.
(2016000) A2

Shah Vatsal H.
(2016000) A2

G.S.E.B.

Pithwa Pratik S.
(2016000) A1

Prafullada M. Tushar S.
(2016000) A2

Kanti Krupa K.
(2016000) A2

Marvani Shubh M.
(2016000) A2

Shah Shalini D.
(2016000) A2

Modi Divyraj H.
(2016000) A2

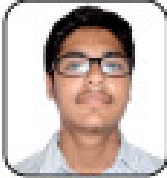
Angade Nishal P.
(2016000) A2

Patel Yash S.
(2016000) A2

Dhanu Tasneem S.
(2016000) A2

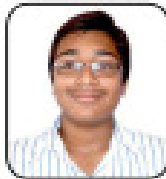

Wagdevani Varun M.
(2016000) A2

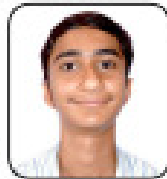
C.B.S.E.

Dutta Khandini A.
(2016A-10-A1)

Shah Aniket K.
(2016A-10-A1)

Kalavadiya Khushi K.
(2016A-10-A1)

Jayesh Anurag K.
(2016A-10-A1)

Paneru Vasundhara K.
(2016A-10-A1)

Patel Minakshi R.
(2016A-10-A1)

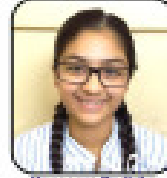
Sarvagad Vidhi R.
(2016A-10-A1)

Shah Heemim K.
(2016A-10-A1)

Shukla Anshul A.
(2016A-10-A1)

Karsagra Radhika
(2016A-10-A1)

Heartily Congratulations To Toppers of H.S.C. (Science Stream) Exam : March-2016
Gujarati Medium

Rathod Anjali R.
(400/500) A1

Patel Palak D.
(444/500) A1

Pancholi Riya H.
(444/500) A1

Shah Richan R.
(433/500) A2

Lakhpatal Ami A.
(401/500) A2

Dave Neel S.
(412/500) A2

Kana Yachana S.
(403/500) A2

Patel Vaidya N.
(399/500) B1

Patel Himil B.
(399/500) B1

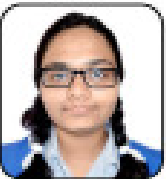

Patel Prachi J.
(399/500) B1

G.S.E.B.

Agnihotri Preet J.
(432/500) A-2

Parikh Dhruv D.
(434/500) A-2

Dave Soham N.
(400/500) A-3

Talati Sana A.
(400/500) B-1

Sahaniya Nancy A.
(399/500) B-1

Shah Rushabh A.
(377/500) B-1

Patel Parth N.
(371/500) B-1

Patel Mansi N.
(363/500) B-1

Shah Garvati P.
(350/500) B-2

Sheth Tirthi P.
(348/500) B-2

C.B.S.E.

Jayas Tanuja R.
(447/500) A1

Chaudhari Pranali P.
(434/500) A1

Des Luktamoni A.
(440/500) A1

Modi Apurva P.
(440/500) A2

Mehta Pashmi D.
(439/500) A2

Sharma Bhumiika A.
(440/500) A2

Patel Sahram S.
(435/500) B1

Karmaveer Harshik
(401/500) B1

Sedarshan S.
(400/500) B1

Prashar Twinkle H.
(363/500) B1

Felicitation to outstanding students
From Left to Right (1) Anjali Rathod - Std 12 (GM) Icon of Academic Excellence,
 (2) Aqib Patel- Std XI (CBSE) - Icon of Sports, (3) Ishika Upadhyay - Std XII (CBSE) - Icon of Leadership.
 Dt: 26/1/18

67th Republic Day was celebrated with the gracious presence of Mr. Harshad Patel (Editor Aditya Kiran, Ahmedabad) as Chief Guest. On this occasion Educators were felicitated for meritorious and faithful 15 years of service.
 (L) Mrs. Rashmika Chauhan, being honoured by Mrs Sangita Shah. (R) Mr. Atul Patel being felicitated by Mr. Bipin Bavanbadshah
 Dt. 26/1/18

Udaan: A Convocation ceremony of U.Kg students.
 Dt.13/2/18

"Reminiscence", a directory of outgoing students of Std X & XII, was unveiled by Dr. Sagun Desai (Prof. Dept. of Pharmacology, Sumandeep Vidyapeeth, Piplia, Vadodara. Dt. 20/2/18

મૌત્રી - સેતુ

વિશેષકર્તા પદ્મિનિ જયસ્વાળે દ્વારા સંચાલિત

સંયુક્ત કુટુંબ બચાવો વિશેષાંક

Unveiling of Maitri Setu issue No.65 " Students Day Special- A Tribute to Late Dr. A P J Abdul Kalam".
In the Centre: Chief Guest Mr. Deepak Bhlmani; C.M.D. Navdeep Chemicals, Ankleshwar. Dt: 15/10/15

Manipuri Dances were performed by Padmashri Mrs. Darshana Jhaveri (Extreme Right) and her group.
The programme was organised with the help of SPICMACAY. Dt: 7/10/15

Amity School, Dahej Bypass Road, Bharuch-392 001. Ph..02642-239635
E-Mail : amity@narmada.net.in Website : www.amityschool.net